

Kapadokya Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Araştırma Enstitüsü

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı

**İL ÖZEL İDARELERİNİN ALTYAPI VE ULAŞIM ALANINDA
YEREL KAMU HİZMETLERİNİN YÜRÜTÜLMESİNDEKİ
ETKİNLİĞİ:**

NİĞDE ÖRNEĞİ 2005-2020 YILLARI ARASI

Muhammet Kerim UZUN

Yüksek Lisans Tezi

Nevşehir, 2022

İL ÖZEL İDARELERİNİN ALTYAPI VE ULAŞIM ALANINDA YEREL KAMU
HİZMETLERİNİN YÜRÜTÜLMESİNDEKİ ETKİNLİĞİ: NİĞDE ÖRNEĞİ
2005-2020 ARASI

Muhammet Kerim UZUN

Kapadokya Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Araştırma Enstitüsü

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Nevşehir, 2022

TEŞEKKÜR

Uzun ve meşakkatli bir tez yazım sürecinde çalışmalarına destek veren başta Altunhisar Kaymakamı Sayın Doğukan MIZRAK olmak üzere, diğer ilçelerdeki anket çalışmalarına destek olan Çamardı Kaymakamı İlhan KAYAŞ ve Çiftlik Kaymakamı Mehmet TIĞLI'ya,

Niğde İl özel idaresi hakkında çalışma yapmama imkân sunan ve belgelerin temini noktasında gerekli desteği sağlayan Niğde İl Özel İdaresi Genel Sekreteri Sayın Ali NEBOL ve Genel Sekreter yardımcı Sayın Hüseyin UÇAR ile ilçe özel idare müdürlerine,

Yüksek lisans eğitimimde derslerime giren kıymetli hocalarım Dr. Can ULUSOY'a, Doç.Dr.Halil Burak SAKAL'a, Dr.Hakan BECEL'e ve Dr.Leila Akbari Shahabi ile danışman hocam Sayın Aygül Akkuş'a

Tez çalışmamda bilgi ve tecrübeleriyle yanımda olan, sorularına samimiyetle dönüşler yapan ve rahat bir çalışma dönemi imkânı sağlayan tez danışmanım Doç.Dr. Sayın İlhan GÜLLÜ hocama teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET

UZUN, Muhammet Kerim. *İl Özel İdarelerinin Altyapı ve Ulaşım Alanında Yerel Kamu Hizmetlerinin Yürütülmesindeki Etkinliği, Niğde Örneği 2005-2020 Yılları Arası*, Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir, 2022.

Günümüzde varlığı, yapısı ve işlevselliği halen tartışma konusu olan il özel idarelerinin tarihi Osmanlı dönemine uzanmaktadır. Yapısal temeli muhassılık meclislerine hukuki temeli ise 1864 Vilayet Nizamnamesine dayanan İl özel idareleri tüzel kişiliğe, kendine ait bütçeye ve özerk yönetim yapısına 1913 İdare-i Umumiye-i Vilayet Kanun-i Muvakkati ile kavuşmuş ve 1987 yılına kadar bu kanun çerçevesinde varlığını sürdürmüştür.

1987 yılında çıkarılan 3360 sayılı kanun ile Cumhuriyet döneminde il özel idareleriyle ilgili günün koşullarına uygun önemli düzenlemeler getirilmiş ancak en kapsamlı çalışmalar gerek AB uyum süreci gerekse dünyada benimsenen Yeni Kamu Yönetimi anlayışının etkileriyle 2000'li yıllarda gerçekleşmiştir. Bu çerçevede 2005 yılında çıkarılan 5302 sayılı kanun ile söz konusu idarenin kuruluşu, organları, yönetim yapısı, görev ve yetki alanları ile sorumlulukları yeniden düzenlenmiş bu düzenlemelerle idare mali ve idari bakımdan daha özerk bir kurum haline getirilmiştir. Fakat yerel yönetimler içerisinde il özel idarelerinin durumu yine tartışmaların odağında kalmış ve son olarak 2012 yılında çıkarılan 6360 sayılı Büyükşehir yasası ile 30 büyükşehirde İl Özel İdareleri kapatılmıştır.

Bu çalışmada öncelikli olarak İl Özel İdarelerinin tarihsel süreci ele alınmış, akabinde Niğde özelinde inilerek 5302 sayılı kanunun çıktığı 2005 yılından 2020 yılına kadarki 15 yıllık süreçte Niğde köylerinde gerçekleştirilen Altyapı ve Ulaşım alanındaki faaliyetler değerlendirilmeye çalışılmıştır. Araştırmada somut göstergeler elde etmek için de Niğde ilindeki 131 köy muhtarından 105 ine ulaşılarak anket çalışması gerçekleştirilmiş, çalışmanın verileri köyler sınıflandırılarak analiz edilmeye çalışılmıştır. Niğde'deki muhtarların memnuniyet anketine verdikleri cevaplara baktığımızda ise köy muhtarlarının İl Özel İdaresinin yerel kamu hizmetleri kapsamında alt yapı ve ulaşım alanındaki çalışmalardan memnun olduklarını, söz konusu hizmetler noktasında herhangi bir aksaklık ve sorunla karşılaşmadıklarını, gerek ilgili personellere ulaşımında gerekse idarenin taleplere dönüş durumlarında hiçbir olumsuzluk yaşamadıkları görülmüştür.

Bu çalışma ile İl Özel İdarelerinin aktif bir yönetim, yeterli bütçe, modern araç gereç ve nitelikli personel ile yerel kamu hizmetlerini yerine getirmede etkin bir role sahip olabildiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler:Niğde İl Özel İdaresi, Yerel Yönetimler, Yerel Kamu Hizmetleri, 5302 sayılı kanunu, 6360 sayılı kanunu

ABSTRACT

UZUN, Muhammet Kerim. *Effectiveness of Special Provincial Administrations in the Execution of Local Public Services in the Field of Infrastructure and Transportation, Niğde Case Between 2005-2020*, Master Thesis, Nevşehir, 2022.

The history of special provincial administrations, whose existence, structure and functionality is still a matter of debate, dates back to the Ottoman period. Provincial special administrations, whose structural basis is muhassilik assemblies and whose legal basis is based on the Provincial Regulations of 1864, gained legal personality, their own budget and autonomous administration structure with the 1913 Administration-i Umumiye-i Vilayet Kanun-i Muvakkati and continued their existence within the framework of this law until 1987.

With the Law No. 3360 enacted in 1987, important regulations were brought in line with the conditions of the day regarding special provincial administrations in the Republican period, but the most comprehensive studies were carried out in the 2000s with the effects of both the EU harmonization process and the New Public Administration approach adopted in the world. This framework, with the Law No. 5302 enacted in 2005, the establishment, organs, administrative structure, duties and authorities of the said administration were rearranged, and with these regulations, the administration became a more autonomous institution in financial and administrative terms. However, the situation of special provincial administrations among local governments remained at the center of discussions and finally, with the Metropolitan Law No. 6360 enacted in 2012, Special Provincial Administrations were closed in 30 metropolitan cities.

In this study, first of all, the historical process of Special Provincial Administrations was discussed, and then the activities in the field of Infrastructure and Transportation carried out in Niğde villages in the 15-year period from 2005, when the Law No. 5302 was enacted, to 2020, were tried to be evaluated. In order to obtain concrete indicators in the research, a questionnaire study was carried out by reaching 105 village headmen out of 131 in Niğde province, and the data of the study were tried to be analyzed by classifying the villages. When we look at the answers given by our headmen in Niğde to the satisfaction survey, we can see that our village headmen are satisfied with the infrastructure and transportation works of the Special Provincial

Administration within the scope of local public services, that they have not encountered any disruptions or problems in terms of these services, and that there is no negativity either in transportation to the relevant personnel or in the case of the administration's response to requests. were found not to exist.

With this study, it has been concluded that Special Provincial Administrations can have an active role in fulfilling local public services with an effective management, sufficient budget, modern equipment and qualified personnel.

Keywords:Niğde Special Provincial Administration, Local Administrations, Local Public Services, Law No. 5302, Law No. 6360

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	İ
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI	İİ
ETİK BEYAN	İİİ
TEŞEKKÜR	İV
ÖZET	V
ABSTRACT	Vİİ
İÇİNDEKİLER	İX
KISALTMALAR DİZİNİ	Xİİ
TABLolar DİZİNİ	Xİİİ
ŞEKİLLER DİZİNİ	XİV
GİRİŞ	1
1.BÖLÜM	6
İL ÖZEL İDARESİNİN TARİHÇESİ	6
1.1.OSMANLI DEVLETİNDEN CUMHURİYET'E İL ÖZEL İDARELERİ	6
1.1.1.1864 Teşkilî Vilayet Nizamnamesi.....	7
1.1.2.1871 İdare-i Umumiye-i Vilayet Nizamnamesi.....	8
1.1.3.1876 Anayasası (Kanun-i Esası).....	8
1.1.4.1908 Düzenlemesi	9
1.1.5.1913 İDARE-i UMUMİYE-i VİLÂYÂT KANUN-U MUVAKKATI.....	9
1.1.6.1921 Anayasası (Teşkilat-ı Esasiye Kanunu)	10
1.2.CUMHURİYETİN İLANINDAN GÜNÜMÜZE İL ÖZEL İDARELERİ.....	10
1.2.1.1924 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu	10
1.2.2.1961 Anayasası.....	11
1.2.3.1982 Anayasası	12
1.2.3.1.3360 sayılı Kanun	13
1.2.3.2.5302 Sayılı Kanun.....	14
1.2.3.3.6360 Sayılı Kanun.....	15

2.BÖLÜM.....	17
İL ÖZEL İDARESİNİN HUKUKSAL STATÜSÜ VE NİĞDE İL ÖZEL İDARESİ	17
2.1.TÜRKİYE’DE YEREL YÖNETİMLER	17
2.2.İL ÖZEL İDARESİ.....	17
2.2.1.İl Özel İdaresinin Organları	17
2.2.2.İl Özel İdaresinin Yetki ve Görevleri	20
2.3.NİĞDE.....	21
2.3.1.Tarihi.....	22
2.3.1.1.Anadolu Selçuklu Dönemi	22
2.3.1.2.Osmanlı Dönemi	23
2.3.1.3.Cumhuriyet Dönemi.....	23
2.3.1.4.İdari tarihi.....	23
2.3.2.Nüfus Yapısı	24
2.3.3.İdari Yapısı	25
2.4.NİĞDE İL ÖZEL İDARESİ	26
2.4.1.Niğde İl Genel Meclisi.....	26
2.4.2.Temel Politika ve İlkeler	27
2.4.3.Niğde İl Özel İdaresi Teşkilat Şeması	27
2.4.3.1.Genel Sekreterlik.....	28
2.4.3.2.Birim Müdürlükleri	29
2.4.3.3.Personel İcmali.....	30
2.4.3.4. Çalışan Personelin İstatistik Bilgileri.....	31
2.4.4.Mali Bütçe	31
2.4.5.KÖYDES Projesi	33
2.4.6.Yol ve Ulaşım Müdürlüğü	34
2.4.6.1. Yıllara Göre KÖYDES Kapsamında Yapılan Proje Sayısı ve Ödenek Durum	36
2.4.6.2. Niğde İl Özel İdaresinin Ulaşım Hizmetlerine Dair Yıllara Oranla Ayrıntılı Tablosu	37
2.4.6.3.Asfalt Şantiyesi	41

2.4.6.4.Köylerin Yol Durumları İle Bağlı Oldukları İlçe Ve İl Merkezine Olan Mesafelerine Dair Tablo	42
2.4.7.Niğde İl Özel İdaresi Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü.....	47
2.4.7.1.2020 Yılı İtibariyle Köylerin İçme Suyu Envanteri.....	48
2.4.7.2.2005-2020 Yılları Arasında Kanalizasyon Çalışmalarına Dair Faaliyetler	53
3.BÖLÜM.....	56
3.1.NİĞDE İL ÖZEL İDARESİNİN ALT YAPI VE ULAŞIM ALANINDAKİ ÇALIŞMALARININ KÖY MUHTARLARI NEZDİNDE MEMNUNİYET ANKETİ	56
3.1.1.Anketin Amacı, Kapsamı ve Ölçeği	56
3.1.2.Anketin Yöntemi	56
3.1.3.Anket Bulguları	57
SONUÇ.....	79
KAYNAKÇA	86
EK 1: ORİJİNALLİK RAPORU.....	88
EK 2: ETİK KURUL İZİN FORMU	89
EK 3: KATILIMCI BİLGİLENDİRME FORMU	90
EK 4: SORULAR.....	91

KISALTMALAR DİZİNİ

KHGB	: Köylere Hizmet Götürme Birliği
KÖYDES	: Köylerin Alt Yapısının Desteklenmesi Projesi
MGK	: Milli Güvenlik Kurulu
YİKB	: Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1: 1927 – 2000 yılları arası Niğde nüfusunu gösterir tablo	24
Tablo 2: Niğde'nin ilçeleri ile belde ve köylerinin 2020 yılına ait nüfuslarını gösterir tablo.....	25
Tablo 3: Niğde il genel meclisi üyelerinin ilçelere göre dağılımı.....	26
Tablo 4: Niğde il genel meclisi üyelerinin siyasi partilere göre dağılımı	26
Tablo 5: Niğde il özel idaresi Genel Sekreter ve yardımcıları gösterir tablo.	28
Tablo 6: Niğde İl Özel İdaresi Birim Müdürlükleri ve personel durumunu gösterir tablo.	29
Tablo 7: İlçe özel idarelerinin personel durumunu gösterir tablo	29
Tablo 8: Kadın ve erkek personelin kadrolara göre dağılımını gösterir tablo	31
Tablo 9: Mali gider bütçesinin fonksiyonel sınıflandırmasını gösterir tablo	32
Tablo 10: 2020 yılı gelir tablosu.....	33
Tablo 11: KÖYDES Projesi kapsamında 2005-2018 yılları arasında Niğde de gerçekleştirilen Ulaşım Projesi sayısını ve ödeneğini gösterir tablo.	37
Tablo 12: KÖYDES Projesi kapsamında 2005-2020 yılları arasında Niğde de gerçekleştirilen yol yapım çalışmalarını gösterir tablo.....	38
Tablo 13: Niğde İl özel idaresince 2005-2020 yılları arasında gerçekleştirilen yol yapım çalışmalarını gösterir tablo.....	39
Tablo 14: Niğde İl özel idaresince 2011-2020 yılları arasında gerçekleştirilen yol bakım/ onarım ve sanat yapısı gösterir tablo.....	40
Tablo 15: Niğde il özel idaresince 2011-2020 yılları arasında gerçekleştirilen ulaşım faaliyetlerinin yaklaşık maliyetleri, harcama tutarları ve iki kalem arasındaki farkı gösterir tablo.	41
Tablo 16: Niğde'deki köylerin bağlı bulduğu ilçe ve il merkezine olan mesafesi ile yol durumlarını gösterir tablo.	43
Tablo 17 : Niğde'deki köylerin içme suyu envanterini gösterir tablo.....	48
Tablo 18 : Niğde il özel idaresince 2011-2020 yılları arasında gerçekleştirilen kanalizasyon faaliyetleri ile mali durumu gösterir tablo.....	54
Tablo 19: Memnuniyet anketine katılan muhtarların ilçe bazında yüzdelik oranlarını gösterir tablo	60
Tablo 20: Memnuniyet anketine katılan muhtarların öğrenim durumunu gösterir tablo	60
Tablo 21: Memnuniyet anketine katılan muhtarların mesleki durumunu gösterir tablo.....	60

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1: Encümen Şeması.....	19
Şekil 2: Niğde'nin Siyasi Haritası (Harita).....	25
Şekil 3: Niğde İl Özel İdaresi Teşkilat Şeması (Niğde İl Özel idaresi, 2020)	28
Şekil 4: Personelin istihdam şekline göre dağılımı (Niğde İl Özel idaresi, 2020).....	30
Şekil 5 : 2020 mali yılı gider bütçesi fonksiyonel sınıflandırma grafiği (Niğde İl Özel idaresi, 2020)	32
Şekil 6: Memnuniyet Anketine katılan muhtarların il bazında yüzdellik oranı	59
Şekil 7 : Memnuniyet Anketine katılan muhtarların görev süreleri bazında yüzdellik oranı	61

GİRİŞ

İl özel idaresi, “İl halkının müşterek nitelikteki yerel ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulan ve karar organları yasada gösterilen şekilde seçmenler tarafından seçilerek belirlenen, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi” şeklinde tanımlanan yerel yönetim birimidir. Tarihi Osmanlı Devletine uzanan il özel idarelerinin yapısı Muhasıllık meclislerine, yasal temeli 1864 Vilayet Nizamnamesine, anayasal varlığı 1876 Kanun-i Esasiye ve tüzel kişilik sıfatı 1913 İdare-i Umumiye-i Vilayet Kanun-i Muvakkati’ne dayanmaktadır.

Cumhuriyet döneminde ise 1987 yılında çıkarılan 3360 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, 2005 yılında çıkarılan 5302 sayılı kanun ve 2012 yılında çıkarılan 6360 sayılı kanun ile süreç içerisinde çeşitli düzenlemeler yapılarak günümüze kadar varlığını sürdürmüştür.

Cumhuriyet döneminde il özel idaresiyle ilgili ilk çıkarılan 3360 sayılı İl Özel İdaresi Kanununda kurumun görev ve yetkileri nezdinde önemli düzenlemeler yapılmıştır. Ancak, kurumun bir kısım faaliyetlerinin merkezi idare ile çakışması söz konusu kurumun özerk nitelikteki bir yerel yönetim birimi olmaktan ziyade merkezi idarenin yereldeki taşeronu gibi bir algının oluşmasına sebebiyet vermiştir.

2000’li yıllara geldiğimizde ise yerel yönetimlerin ön plana çıkarılmaya çalışıldığı reform çalışmaları kapsamında il özel idarelerinin süregelen sorunlarına da çözümler bulunmaya çalışılmış, bu çerçevede 2005 yılında 5302 sayılı kanun yürürlüğe konmuştur. Söz konusu kanun il özel idaresini daha özerk ve demokratik hale getirmiştir ancak, işlevselliği yönündeki tartışmalar yine devam etmiştir. Son olarak da 6360 sayılı kanun ile Büyükşehirlerde il özel idarelerinin varlığına son verilmiş, mevcut olanlar ise birtakım değişikliklerle varlıklarını sürdürmeye devam etmektedir.

Peki ya il özel idareleri gereksiz, işlevsiz, antidemokratik ve hantal bir kurum mudur? Sürekli üzerinde yasal düzenlemeler yapılan bu kurum tamamen kaldırılmalı mıdır? yoksa köklü bir düzenleme ile güçlendirilerek varlığına devam mı ettirilmelidir?

Yıllardır tartışılan bu sorular genel sorun niteliğinde olup geniş kapsamlı cevaplar isteyen sorulardır. Bizler söz konusu çalışmamızda il özel idarelerinin altyapı

ve ulaşım alanında yerel kamu hizmetlerindeki etkinliğini 2005 – 2020 yılları arasını baz alarak Niğde özelinde irdeleyecek ve idarenin gerekliliği noktasındaki görüşümüzü tümevarım yöntemi ile değerlendirmeye çalışacağız.

Öncelikle tez başlığımızı gruplar halinde ele aldığımızda;

İl özel idareleri üzerine çalışma yapılma nedeni özellikle son zamanlarda yapılan yasal düzenlemeler ile hayata geçirilen uygulamalar arasındaki tezatlıktır. Bir taraftan 6360 sayılı yasa ile il özel idareleri büyükşehirlerde kapatılırken diğer yandan ülkede yaşanan deprem, sel, taşkın ve orman yangını gibi afetler ile doğu ve güneydoğuda terör bağlantılı meydana gelen zararların giderilmesinde merkezi idarece ilgili kurumların yanında il özel idarelerinin de görevlendirildiği görülmektedir. Örneğin 2020 yılında Karadeniz bölgesinde yaşanan sel ve taşkın olaylarında yolların açılması, köprülere sıkışan atıkların temizlenmesi, sel sularının kanalizasyonla edilmesi ve hasar gören altyapının onarılması noktasında merkezi idarece çevre illerin il özel idareleri afet bölgelerinde görevlendirilmiştir. Bir yandan gereksiz görülerek kapatılan kurum diğer yandan önemli olaylarda görev verilen bir teşkilat haline gelebilmektedir. Bir başka açıdan ele aldığımızda ise yine 6360 sayılı yasa çerçevesinde büyükşehir olmayan illerde nüfusu 2000'in altında kalan beldelerin belediyesi kapatılarak köy statüsüne dönüştürülmüştür. Belediye sistemine alışmış ve Belediye Başkanı ile mahalle muhtarlarına sahip yerler birden köy olarak tek bir köy muhtarının yönetimine geçmiş, belediye ye ait araç ve gereçler ellerinden alınmış, köyün yerel kamu hizmetlerinin sorumluluğu il özel idarelerine verilmiştir. Bu, siyasi açıdan bakıldığında önemli bir riskti, il özel idarelerince yapılacak çalışmalar ya halkın alınan kararlara tepki göstermesine ya da yerindeliği noktasında destek vermesine referans olacaktı. Söz konusu yasa ile büyükşehirlerde il özel idarelerinin kapatılarak köyden mahalleye dönüşen yerleşim yerlerinin yönetiminin belediyelere devredilmesi özel idarelerin yetersiz olduğu izlenimini verirken, illerde beldelikten köy statüsüne dönüşen yerlerdeki hizmetlerin il özel idarelerine devredilmesi söz konusu kurumlara olan güveni göstermektedir. Bu iki tezat durum göz önüne alınarak öncelikle il özel idareleri üzerine bir çalışma yapılması amaçlanmıştır.

Çalışmada altyapı ve ulaşım konularının ele alınması bu hizmetlerin hem KÖYDES projesinin ana faaliyet alanları içerisinde olması hem de tüm yerleşim yerlerinin ortak paydası konumunda bulunmasındandır. Şöyle ki;

İnsanlar bir yerleşim yerinde ikametlerini sürdürebilmeleri için bir takım temel hizmetlere gereksinim duyarlar. Bunlardan biri de ulaşım. Yol, gelişmişliğin en önemli göstergelerindendir. İnsanlar yaşadıkları yerden bir başka yere sorunsuz ve meşakkatsiz bir şekilde ulaşmak isterler. Özellikle kış aylarında yollarının kar sebebiyle kapanmamasını, gerek gıda temini gerekse acil durumlarda başka yerlere ulaşımın sorunsuz bir şekilde sağlanabilmesini isterler. Bununla birlikte yerleşim yerinin içindeki yollar noktasında da yine tozsuz, çamursuz ve temiz bir ulaşımı ister ve de beklerler. Bu açıdan köylerde tarımın, ticaretin ve yaşamın devam etmesi için ulaşım önemli etkenlerdendir.

Diğer yandan malumdur ki suyun olmadığı yerde yaşam imkânsızdır. Canlıların temel yaşam gereksinimlerinden biri de sudur. Bu noktada bir yerleşim yerinde yaşamın devam edebilmesi için sağlıklı ve yeterli suyun sağlanması ve de yeterli kanalizasyon sisteminin inşa edilmesi gerekmektedir. Bu üç unsurun sorunsuz bir şekilde sağlandığı yerleşim yerlerinde diğer yaşamsal ve sosyal etkenler birbirini takip edebilir.

Söz konusu sebepler dolayısıyla çalışmamızın eksenine ulaşım ve altyapı faaliyetleri alınmıştır. Ulaşım hizmetleri aslında altyapı hizmetlerinin içerisinde bulunan bir alandır. Su ve kanalizasyon işlerini altyapı kategorisinde değerlendirirken ulaşımı ayırma sebebimiz öncelikle KÖYDES projeleri çerçevesinde bu iki faaliyetin ayrı ayrı sınıflandırılması ve de kurum içinde söz konusu faaliyetlerin ayrı müdürlükler halinde teşkilatlanmasıdır.

Niğde İl Özel İdaresi özelinde çalışma yapılmasının gerekçesi ise söz konusu idarenin ülkemizde faaliyet gösteren özel idareler içerisinde çalışmalarını ile örnek teşkil eden, raporlarda başarılı il özel idareleri arasında sürekli ilk sıralarda yer alan, teşkilat yapısı ve koordinasyonlu çalışma sistemi ile sorumluluk alanında başarılı çalışmalara imza atan bir kurum olmasıdır.

Şöyle ki altyapı ve ulaşım hizmetlerinin dışında;

Tarıma destek amacıyla ilde yetiştirilen patateslerin uzun süre muhafaza edilmesi için 10.500 ton kapasiteli 7 adet yer altı oyma depolarının yapılması,

İl turizmine katkıda bulunulması noktasında ilin çeşitli turizm merkezlerine ihtiyaç doğrultusunda tesislerin inşası edilmesi, Çiftlik ve Ulukışla ilçelerine Kayak merkezlerinin yapılarak Niğde de kış turizminin geliştirilmesi,

Üniversite öğrencilerinin barınma sorunlarının çözümü noktasında özel idare arsasına kat karşılığı 6000 yatak kapasiteli öğrenci yurdunun yapılması,

42 köyde elektrik faturalarının asgariye indirilmesi noktasında GES projelerinin hayata geçirilmesi, bununla birlikte 650 KW lık Güneş Enerji tesisinin yapılması ile elektrik üretiminden kuruma gelir sağlanarak kendi kendine yeten bir kurum durumunda olması gibi çalışmalar Niğde İl Özel İdaresinin örnek çalışmaları içerisinde yer almaktadır.

Altyapı noktasında ise Niğde ilinde belediye mücavir alanlarında altyapı tamamlanma oranı %87 iken bu oran Niğde İl Özel İdaresi sorumluluk alanı içerisindeki kırsal bölgelerde %100'dür. Bununla birlikte çalışmanın ikinci bölümünde görüleceği üzere tüm bu faaliyetler de kamu kaynaklarının etkin ve tasarruflu kullanımı ile gerçekleşmektedir.

Çalışmada 2005 yılının baz alınma sebebi ise özel idarelerin ilk kez yetki alanlarının, sorumluluklarının ve de teşkilat yapılarının en ayrıntılı biçimde düzenlendiği, köy hizmetlerinin kapatılarak kendilerine devredildiği, bugün de halen mevcut olan özel idarelerin dayandığı 5302 sayılı kanunun çıktığı tarihtir. Çalışmada söz konusu kanunun çıktığı tarihten itibaren 15 yıllık süreç ele alınmıştır.

Bu çalışmanın temel amacı; il özel idaresinin 5302 sayılı kanun dâhilinde alt yapı ve ulaşım alanında yerel kamu hizmetlerini yürütmedeki etkinliğinin Niğde özelinde irdelenmesi, böylece söz konusu idarenin yapısal manada -varsa eğer- yaşanan sorunlarının belirlenmesi ve tümevarım yaklaşımı ile bundan sonra yapılacak olan yasal düzenlemeler noktasında literatüre katkı sağlanmasıdır.

Araştırmanın hipotezleri:

H1) İl özel idarelerinde altyapı ile yerel kamu hizmetlerinin yürütülmesi arasında pozitif ilişki vardır.

H2) İl özel idarelerinde ulaşım ile yerel kamu hizmetlerinin yürütülmesi arasında pozitif ilişki vardır. Şeklinde iki hipotez belirlenmiştir.

Araştırmanın yöntemi: Çalışma genel itibariyle literatür taramasına dayanmakta olup bu çerçevede il özel idareleri hakkında daha önce yazılmış kitap, tez ve makaleler ile birlikte idareyle ilgili çıkarılmış kanunlar, mevzuatlar ve internet kaynaklarından istifade edilmiş, Niğde İl Özel İdaresinin faaliyet raporları ile KÖYDES projesi raporları incelenmiş, bununla birlikte Niğde'deki köy muhtarlarına yönelik memnuniyet anketi düzenlenmiştir.

Çalışmanın birinci bölümünde, il özel idaresinin tarihçesi ele alınmış, ikinci bölümde il özel idaresinin hukuksal statüsü, Niğde ili, Niğde İl Özel İdaresi'nin yapısı ve Niğde İl Özel idaresinin 2005-2020 yılları arasında altyapı ve ulaşım alanında yürüttüğü çalışmalar değerlendirilmiş, son bölümde ise köy muhtarlarına yönelik yapılan memnuniyet anketinin sonuçları analiz edilerek yorumlanmıştır.

1.BÖLÜM

İL ÖZEL İDARESİNİN TARİHÇESİ

Ülkemizdeki yerel yönetimlerin temeli Osmanlı Devletinin dağılma dönemine dayanmaktadır. Bu dönemde temelleri atılan il özel idaresi ve belediye kurumları 1876 Kanun-i Esasi'den 1982 Anayasasına kadar kabul edilen her anayasada yer almak suretiyle mahalli idare teşkilatı olarak günümüze kadar gelmiştir. Ancak, özellikle il özel idarelerine ait temel teşkil eden yasa Osmanlı Devleti dönemine dayandığı için kurumun tarihçesini Cumhuriyet öncesi dönem ve Cumhuriyet Dönemi olmak üzere iki kısımda ele almakta yarar görülmektedir (Öztürk, 2001, s. 28).

1.1.OSMANLI DEVLETİNDEN CUMHURİYET'E İL ÖZEL İDARELERİ

Günümüzde de varlığını sürdüren il özel idarelerinin temeli Tanzimat döneminde oluşturulan “Muhassıllık Meclislerine” dayanmaktadır.

Şöyle ki; Tanzimat fermanından sonra Osmanlı'nın idari yapısında yasal ve kurumsal anlamda önemli düzenlemeler yapılmıştır (Parlak & Sobacı, 2005, s. 85). Bu kapsamda ilk önemli düzenleme ise vergilerin toplanması hususunda gerçekleşmiş, adil ve düzenli vergi toplanması amacıyla taşra bölgelerine “Muhassıl-ı Emval” adı altında geniş yetkili memurlar tayin edilmiştir (Özgül & Kartal, 2019, s. 45-46). Akabinde 8 maddelik bir talimatname ile her sancakta bir “Muhassıllık Meclisi”nin kurulması gerektiği belirtilmiş (Kaynar, 2010), böylece gerek vergilerin saptanması gerekse diğer yerel işlerin görüşülmesi amacıyla her sancakta “Muhassıllık Meclisleri” oluşturulmuştur (Çadırcı, 1997, s. 209).

Mahalli idare kurulları açısından Türkiye idari tarihimizin ilk örnekleri sayılabilecek olan söz konusu meclisler halkın yerel ölçüde yönetime katılması ve bu alışkanlığı kazanması noktasında da önemli bir yere sahiptir (Parlak & Sobacı, 2005, s. 85-86). Merkezden görevlendirilen muhassıllar yörenin kadısı, müftüsü, zaptiye memuru ve halkın seçtiği dört üyeden kurulan bu meclis ile desteklenmeye çalışılmıştır (Eryılmaz, 1999, s. 112).

Ancak söz konusu sistemden istenen sonuç alınamamış, beklenenin aksine vergi gelirlerinde önemli ölçüde düşme meydana gelmiştir (Özgül & Kartal, 2019, s. 52). Bunun neticesinde tekrar eski usule yani iltizam sistemine dönülmüş (Çadırcı, 1997, s. 211), muhassılların görevleri valilere tekrar verilmiş fakat kurulan muhassıllık meclislerine dokunulmamıştır (Eryılmaz, 1999, s. 113).

Muhassıllık meclisleri önce valilerin başkanlık ettiği “Memleket Meclisleri”ne ardından benzer yapıda ancak daha geniş yetkide “Eyalet Meclisleri” ne dönüşerek 1864 Vilayet Nizamnamesine kadar görevlerine devam etmişlerdir.

1.1.1.1864 Teşkili Vilayet Nizamnamesi

Osmanlı Devletinde gerek Avrupa'nın baskısı gerekse içeride artan sorunlar sebebiyle taşra yönetiminde yeniden düzenleme yapılması ihtiyacı doğmuş, bu kapsamda 1864 tarihinde “Vilayet Nizamnamesi” yürürlüğe konulmuştur (Eryılmaz, 1999, s. 113).

Model olarak Fransız yönetim örgütlenmesini örnek alan bu nizamname ile Osmanlıda eyalet sisteminden vilayet sistemine geçilmiş ve idare sistemi noktasında ülke “vilayet”, “sancak”, “kaza” ve “köy” olmak üzere daha küçük birimlere ayrılmıştır (Tortop, 2006, s. 128).

Halkın yönetime katılması ve merkezîyetçiliğin hafifletilmesi amacıyla hazırlanan nizamname (Eryılmaz,2010) tecrübe edilmek amacıyla, Rusçuk, Vidin ve Niş eyaletleri birleştirilerek (Eryılmaz,1999) (K-2 s-124). “Tuna Vilayeti” adı altında pilot bölge olarak uygulamaya konulmuştur (Nadaroğlu, 1989). Burada tecrübe edilen sistem bir takım küçük değişikliklerle batıda Selanik ve Bosna, Anadolu da Edirne ve Erzurum, Kuzey Afrika da Trablusgarp ve Güneydoğuda Suriye ve Halep eyaletlerinde de uygulanarak Osmanlı topraklarında yayılmıştır (Eryılmaz, 1999, s. 124).

Söz konusu sistemin uygulamasında vilayetler için iki türlü meclis oluşturuldu, biri “Vilayet İdare Meclisi” diğeri ise her sancaktan dörder üyenin yer aldığı ve Vali'nin başkanlık ettiği “Vilayetin Umur-u Hususiyesi” adı altındaki mahalli yani özel yönetim meclisidir (Tortop, 1986, s. 4). Oluşturulan bu yönetimler esasen ilgili bölgenin

bayındırlık ve vergi işlerine bakan tüzel kişiliği olmayan, kararları da istişare niteliğinde olan kuruluşlardı (1989, s. 272).

Dolayısıyla gerek meclisin yapısı gerekse işlevi noktasında bugünkü İl Özel İdarelerinin yasal temelini 1864 tarihli “Vilayat Nizamnamesi”ne dayandığı görülmektedir.

1.1.2.1871 İdare-i Umumiye-i Vilayet Nizamnamesi

Altı yıl uygulanan Vilayat Nizamnamesinde görülen eksiklikler ve sorunlar 1871 tarihinde çıkarılan “İdare-i Umumiye-i Vilayet Nizamnamesi” ile giderilmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda Vilayet Umumi Meclislerinin görevlerinde genişleme olmuş (Nadaroğlu, 1989, s. 272), görev alanları noktasında hastane ve ıslahhanelerin yapım ve onarımından eğitimin yaygınlaştırılması faaliyetine kadar yerel hizmetlerdeki rolü artmıştır. Bununla birlikte yerel yapıda da bir takım değişikliklere gidilmiş, yerel birimlere “nahiye” eklenmiş (Eryılmaz, 2010, s. 127) taşra yönetimi “vilayet” “sancak” “kaza” “nahiye” ve “köy” olmak üzere 5 kademeye ayrılmış ve söz konusu birimlerin görev alanları ile yönetim yapısı ayrıntılı bir şekilde belirlenmiştir (Eryılmaz, 1999, s. 116).

Fakat her iki nizamnamede de İl Özel İdarelerinin gerek tüzel kişiliğine gerekse mali kaynak ve bütçe durumuna değinilmediği için söz konusu kurum tam bir mahalli idare kuruluşu niteliği kazanamamıştır (Öztürk, 2001, s. 29).

1.1.3.1876 Anayasası (Kanun-i Esasi)

Meşrutiyetin ilanından sonra yürürlüğe giren “Kanuni Esasi” daha gelişmiş bir Mahalli İdare anlayışına sahipti (Öztürk, 2001, s. 29). Söz konusu Anayasaya göre Vilayet yönetiminde “Yetki genişliği” ve “Görevler ayrılığı” ilkelerine yer verilmiş, (Eryılmaz, 1999, s. 116) bu ilkeler doğrultusunda da Danıştay’ca “Vilayetler Kanunu Tasarısı” hazırlanmıştı (Parlak & Sobacı, 2005, s. 88).

Ancak, Meclis-i Mebusanda onaylanan tasarı padişah tarafından veto edilerek iade edilmiş akabinde de meclisin süresiz tatil edilmesi neticesinde söz konusu yasa tasarısı kadük kalmıştır. Bu sebeple de Adem-i Merkeziyet anlamına gelen görev ayrımı ilkesi

de 1908 yılında ilan edilecek olan II.Meşrutiyete kadar hayata geçirilememiştir (Nadaroğlu, 1989, s. 124).

1.1.4.1908 Düzenlemesi

1908 yılında II.Meşrutiyet ilan edilmiş, meclis yeniden açılmış ve Osmanlı'nın ilk anayasası olan Kanun-i Esasi bir takım değişikliklerle tekrar yürürlüğe konulmuştu. Bu dönemde hükümet vilayetlerin görevler ayrımı ve yetki genişliğini içeren kanun tasarısını meclise sunmuştur ancak söz konusu tasarı mecliste uzun tartışmalara sebep olmuş ve 1912 yılına kadar özel bir komisyonda incelenmesine rağmen bir sonuca bağlanamamıştı (Nadaroğlu, 1989, s. 274). Tartışmanın sebebi ise II.Meşrutiyetin getirdiği özgürlük ortamı içinde illerin merkezîyet ilkesine göre mi yoksa Adem-i Merkezîyet yani yerinden yönetim ilkesine göre mi yönetilmesi hususu idi. Bunun neticesinde hükümet iki ayrı yönetim şeklini içine alan yeni bir tasarımı meclise sunmuştu.

Söz konusu tasarının ilk 74 maddesi İdare-i Umumiye-i Vilayat'ı (İllerin Genel İdaresini) 75 ila 149. Maddeler arası da İdare-i Hususiye-i Vilayat'ı (İllerin Özel İdaresini) düzenlemekte idi. Yani söz konusu düzenleme ile iller genel kapsamda merkezi idareye bağlı olacak, yerel işlerle ilgili de gerek hizmetlerin hızlandırılması ve gerekse merkezin yükünün hafifletilmesi noktasında özel bir yönetime tabi olacaktı. Kanununun 76.maddesine göre vilayet özel idaresinin Vali, Vilayet Umumi Meclisi ve Vilayet Encümeni olmak üzere 3 organı bulunmaktaydı (Tuncer, 2016, s. 590). Bu madde ile günümüzde de halen geçerli olan İl Özel İdarelerinin yapısı ile organlarının görev alanları belirlenmiş oldu. İdare-i Hususiye-i Vilayat tasarısının en önemli özelliği ise ilk kez vilayetlerin tüzel kişiliğinin kabul edilmesi olmuştur (Tuncer, 2016, s. 589).

Ancak bu tasarı da 1912 tarihinde çıkan Balkan Savaşı sebebi ile Mecliste görüşülememiş bunun neticesinde hükümetçe geri çekilmiş, bir takım düzenlemelerin ardından 1913 tarihinde geçici kanun olarak yürürlüğe konarak uygulanmıştır (Nadaroğlu, 1989, s. 275).

1.1.5.1913 İdare-i Umumiye-i Vilâyât Kanun-u Muvakkatı

İdare-i Umumiye-i Vilâyât Kanun-u Muvakkatı balkan savaşının ardından hükümetçe Mart 1913 tarihinde geçici yasa olarak yürürlüğe konmuştur. Söz konusu

yasa ile vilayetlerin genel ve özel yönetim usulleri yeniden düzenlenmiş, valilerin elleri güçlendirilmiş, günümüz taşra idaresinin yapısı şekillendirilmiştir.

İl özel idarelerinin merkezi idarenin bir takım yerel hizmetlerini taşrada gerçekleştiren ara bir kurum olarak görülmesi ve o tarihlerde merkezi idarenin de yetersiz ve zayıf olması sebebiyle 1913 Muvakkatında il özel idarelerine çok geniş görevler verilmişti.

Bunun yanı sıra 1913 Muvakkat Kanunu Osmanlı devletinin taşra yönetimi noktasındaki son düzenlemesi olmakla birlikte cumhuriyet döneminde de yerel yönetimler yasası noktasında temel metin olma özelliğini korumuş, 1987 yılında çıkarılan 3360 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun temelini oluşturmuştur (Parlak & Sobacı, 2005, s. 88).

1.1.6.1921 Anayasası (Teşkilat-ı Esasiye Kanunu)

1921 Anayasası kurtuluş savaşı sırasında hazırlanmış “Çerçeve Anayasa” niteliğinde kısa bir anayadır. 24 maddeden oluşmasına rağmen söz konusu anayasanın 14 maddesi yerel yönetimlere ayrılmıştır (Tuncer S. , 2016, s. 594).

1921 Anayasasını diğerlerinden ayıran özelliklerden birisi ise ilk kez yerel özerklikten bahsetmesidir. 1921 anayasası ile livalar kaldırılmış, vilayet ve nahiyelere tüzel kişilik verilerek özerklik tanınmış, görev süresi iki yıl olan ve üyeleri seçimle gelen “Vilayet Şuraları”nın oluşturulması ile geniş yetkilere sahip bir il özel idaresinin kurulması öngörülmüştür (Nadaroğlu, 1989, s. 275).

Ancak, söz konusu Anayasa ülkenin olağanüstü durumu sebebiyle uygulanamamıştır.

1.2.CUMHURİYETİN İLANINDAN GÜNÜMÜZE İL ÖZEL İDARELERİ

1.2.1.1924 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu

Cumhuriyetimizin ilk anayasası olan 24 anayasasında taşra yönetimine fazla yer verilmemiş, 105 maddeden oluşan anayasada yerel yönetimlerle ilgili sadece 3 maddede değinilmiştir. Söz konusu maddeler çerçevesinde; yerel yönetimler coğrafi ve ekonomik açıdan illere, iller ilçelere ve bucaklara, bucaklar da kasaba ve köylere

bölünmüş, belediye ve köylere tüzel kişilik tanınmış, taşra yönetimi çerçevesinde ise illerin yetki genişliği ve yerinden yönetim ilkelerine dayanılarak yönetilmesinin yeterli olacağı ön görülmüştür. Cumhuriyet döneminde taşra yönetimiyle ilgili çıkan ilk kanun ise 442 sayılı Köy Kanunu olmuştur.

24 Anayasasında il özel idaresiyle ilgili herhangi bir madde ve düzenlemeye yer verilmemiş, 1929 tarihinde ele alınan Vilayet İdaresi Kanunu çerçevesinde il özel idarelerinin ayrı bir kanun ile yeniden düzenlenmesi kabul edilmişse de bununla ilgili bir çalışma yapılamamış (Öztürk, 2001, s. 29) söz konusu kurum 1913 yılında çıkarılan İdare-i Umumiye-i Vilâyât Kanun-u Muvakkatına uygun olarak varlığını sürdürmüştür.

1.2.2.1961 Anayasası

1961 Anayasası yönetim ilkeleri çerçevesinde kendisinden önceki anayasalara nazaran daha modern ve geniş hükümlere yer vermiş ancak il özel idareleriyle ilgili lokal bir düzenlemede bulunulmamıştır.

61 anayasasında “Mahalli İdareler” başlığı altında iki önemli düzenleme dikkat çekmektedir. Bunlardan birincisi mahalli idarelerin genel karar organlarının organlık sıfatıyla ilgili denetimlerinin yargıya bırakılması diğeri ise söz konusu idarelerin görevleriyle orantılı gelir kaynağının sağlanmasıdır.

Bu dönemde de il özel idarelerinin görevlerinin önemli bir kısmı bir takım kanunlarla merkezi yönetime verilmiş, hatta 1964 yılında kurulan Köy İşleri Bakanlığı ile köylere ait yol, su, elektrik gibi hizmetler de merkezi idarenin sorumluluğuna geçmiştir (Saylam, 1991, s. 15).

1960 yılında kurulan ve 61 Anayasası ile Başbakanlık bünyesine bağlanan Devlet Planlama Teşkilatı kalkınma planları hazırlamak ve uygulamakla görevlendirildi.

Bu çerçevede söz konusu dönemde beş yıllık kalkınma planları hazırlanmaya başlanmış ve ilgili dönem kapsamında 4 adet beş yıllık kalkınma planı hazırlanmıştır.

Birinci 5 yıllık kalkınma planında özel idarelere yönelik ayrı bir başlık olmasa da mahalli idarelerin gerekliliğine vurgu yapılmış, bu kapsamda da bir takım çalışmalar başlatılmıştır. 1971 yılında hazırlanan İdari Reform Danışma Kurulu Raporunda il özel idarelerinin hizmetlerinde başarılı olamama nedenlerinin kırsal şartlar çerçevesinde

uzak bir kademedan kısıtlı personel ve para ile hizmet götürmek zorunda oldukları belirtilmiş, ilgili sorunun giderilmesi noktasında İçişleri Bakanlığınca çalışma yapılmış, bu çerçevede 1972 yılında il özel idaresi kanun tasarısı hazırlanarak başbakanlığa sunulmuş ancak meclis tarafından görüşülmesi mümkün olmamıştır.

Üçüncü ve dördüncü beş yıllık kalkınma planlarında ise öncekilere nazaran il özel idarelerine ismen değinilmiştir. Üçüncü beş yıllık kalkınma planında mahalli idarelere ağırlık verilerek “İl Mahalli İdareler Planlaması” kapsamında söz konusu idarelerin görev alanları ve gelirlerinin düzene kavuşturulması ile kısa ve uzun vadeli yatırım programlarının yapılması öngörülmüş ancak, ilgili düzenleme de arzu edilen neticeyi veremediği için kaldırılmıştır. 1978 yılında yerel yönetimlerle ilgili önemli bir gelişme meydana gelmiş Türkiye tarihinde ilk kez Yerel Yönetimler Bakanlığı kurulmuştur. Daha önce İçişleri Bakanlığında olan yerel yönetimlerin ilgili görev ve bütçe durumları protokol ile yeni bakanlığa devredilmiş ancak söz konusu bakanlık 23 ay görevde bulunabilmiş ve kapatılmıştır. Bu süre zarfında da il özel idareleriyle ilgili önemli bir gelişme olmamıştır.

Dördüncü beş yıllık kalkınma planında il özel idarelerinin yetki ve görev karışıklıklarının giderilmesi noktasında valilik yetkileri ile il genel meclisinin sorumluluk alanlarının açıkça belirleneceği, gelirlerinde orantılı gelir kaynaklarının sağlanacağı ve kaynakların geliştirilerek etkin kullanımın sağlanması hususunda görüşler yinelenmiştir.

1.2.3.1982 Anayasası

12 Eylül sonrasında da mahalli idarelerle ilgili çalışmalar sürdürülmüş, bu çerçevede MGK Genel Sekreterliğince oluşturulan bir komisyon tarafından “Kamu Yönetiminin Yeniden Düzenlenmesi Raporu” hazırlanmış, söz konusu raporda yerel yönetimlerin çağdaş düzeyde hizmet sunabilmeleri için gerekli araç ve gereçlerle donatılmaları bunun yanında içinde buldukları çelişkili durumlardan da kurtarılmaları gerektiği belirtilmiştir.

1982 Anayasası’nda merkezden ve yerinden yönetim ilkeleri, illerin bölümlenmesi ve kademelendirilmesi ile yetki genişliğinden bahsedilmiş bunun yanı

sıra yerel yönetimlerin kuruluşlarına yönelik kuruluş esaslarının da kanunla yapılabileceği hükmü getirilmiştir.

Anayasanın 127.maddesinde; mahalli idarelerin organları ve organların denetimi ile ilgili durumu, görevleri ile orantılı gelir kaynağı sağlayabileceği, karar organlarının seçmenler tarafından seçimle oluşturulacağı ve büyükşehir belediyelerinin kurulması noktasında imkân sağlanması hususu belirtilmiştir.

Bunula birlikte 1982 anayasasında yerel özerklik ve yönetimin bütünlüğü çerçevesinde yönetsel vesayet yoluyla denge kurularak yerel ile merkezi yönetim arasındaki ilişki düzenlenmiştir.

1984 yılında gerçekleştirilen yerel seçim sonuçları ile 5.Beş Yıllık Kalkınma Planı kapsamında il özel idarelerinin önemi ve etkinliği yeniden artmıştır.

1.2.3.1.3360 sayılı Kanun

İl özel idaresi ile ilgili 1982 anayasası çerçevesindeki ilk düzenleme 1987 yılında çıkarılan 3360 sayılı kanundur. Söz konusu kanun ile 1913 tarihli “İdare-i Umumiye-i Vilayet Kanunu Muvafakati”nin adı “İl Özel İdaresi Kanunu” olarak değiştirilmiştir.

Bununla birlikte 3360 sayılı kanun ile 1913 tarihli muvafakatta bulunan 15 madde değişmiş, 6 madde ve 4 fıkra yürürlükten kaldırılmış, 4 ek madde, 4 geçici madde ile dokuz bent eklenmiştir. İl özel idarelerine işlerlik kazandırılmak istenen kanunun en dikkat çeken sorunu ise eski maddeler ile yeni maddeler arasındaki dil farkı idi. 3360 sayılı kanun kapsamında öne çıkan bazı maddeler şöyledir;

- Yasanın adı “İl Özel İdaresi Yasası” olmuş,
- İdarenin bir takım görev sınırları ile kapsamının tespiti Bakanlar Kuruluna verilmiş,
- İdarenin gelirlerine imar kanunu kapsamında harç ve para cezaları eklenmiş,
- İl özel idare hizmetlerini yerine getirme yükümlülüğü valilerin vereceği yükümlülük çerçevesinde kaymakamlara da verilmiş,
- İdarenin çalışma biçimine ilişkin birtakım yeni düzenlemeler getirilmiştir (Öztürk, 2001, s. 30).

Ancak, cumhuriyet döneminde de kısmi değişimlere uğrayan 1913 Muvafakatı Kanunu artık çağın gerekleri noktasında ihtiyaçlara cevap veremez olmuş ve 2000 li yıllarda daha kapsamlı değişikliklere gidilmiştir. Bu çerçevede 2000 li yılların ilk ve en kapsamlı değişimi 4 Mart 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5302 sayılı “İl Özel İdaresi Kanunu” olmuştur.

1.2.3.2.5302 Sayılı Kanun

22 Şubat 2005 tarihinde TBMM’de görüşülen ve 4 Mart 2005 tarihinde resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren kanun ruhu ve zihniyeti ile 3360 sayılı kanundan tamamen farklıdır. 5302 sayılı kanun ile 1984 yılında kurulan Köy Hizmetleri kapatılmış, il özel idarelerinin görev, yetki ve sorumlulukları artmıştır.

Daha önceki yasal metinlerden farklı olarak 5302 sayılı yasada İl Özel İdaresi “ İl halkının mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi” olarak tanımlanmıştır. Bu tanımla birlikte daha önce yerel yönetim birimi noktasında çok önemsenmeyen il özel idareleri bu alanda başat bir duruma gelmiştir.

Bilindiği üzere il özel idaresi; temel karar organı olan İl Genel Meclisi, yürütme organı olan İl Encümeni ve tüzel kişiliğin başı sıfatıyla Vali’den oluşan üç organa sahiptir.

5302 sayılı kanun çerçevesinde en kapsamlı değişim vali nezdinde yapılmıştır. Şöyle ki; daha önceki kanunlarda söz konusu üç organ sayılırken vali en başta tutulmakta idi, 5302 sayılı kanunda ise vali diğer iki organdan sonra sayılırken daha önce İl Genel Meclisinin başkanı durumunda olan vali’nin bu yetkisi de yeni kanun ile meclisin kendi üyeleri arasında seçilecek kişiye bırakılmıştır.

Meclis noktasında ise yeni kanun ile “il genel meclisi” ildeki “millet meclisi” hüviyetine bürünerek daha aktif bir karar organı haline gelmiş, bunun yanı sıra daha önce yılda iki kez olan toplantı sayısı 11 aya çıkarılmıştır.

İl encümenine bakıldığında ise 5302 sayılı kanun ile il encümeninin karar organı olma özelliğine son verilmiş, 25. madde kapsamında encümende seçilmiş üyelerin

yanında atanmış üyelerin de yer almasına olanak tanınmış, vali'nin olmadığı zamanlarda ise encümene “genel sekreter”in başkanlık edeceği hükmü getirilmiştir.

5302 sayılı kanunda özel idarelerin yetki ve görevleri tek tek sayılmamış sadece hizmet alanları belirtilmiş, görevleri noktasında belediye sınırları dışındaki görevleri ile il sınırları içindeki görevler şeklinde ikiye ayrılmıştır.

Söz konusu idarenin yetki, görev ve sorumlulukları zamanla bir takım değişikliğe uğramış, il özel idareleri “gençlik, spor, kültür ve turizm” konularında belediye mücavir alanı dışından sorumluyken daha sonra “gençlik, spor, kültür, turizm ve sanat” alanlarında tüm ilden sorumlu olmaları yönünde hem yetki ve hem de sorumluluk noktasında genişleme yapılmıştır.

Söz konusu değişiklik 2008 yılında da devam etmiş ve 5793 sayılı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” un 42. maddesine “Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları; yapım, bakım ve onarım işleri, devlet ve il yolları, içme suyu, sulama suyu, kanalizasyon, enerji nakil hattı, sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskân, gençlik ve spor gibi hizmetlere ilişkin yatırımlar ile bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşlarının görev alanına giren diğer yatırımları, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri il özel idarelerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilir. Aktarma işlemi ilgili bakanın onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. İş, il özel idaresinin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. İl özel idareleri de bütçe imkânları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçesinden ödenek aktarabilir. Bu fıkraya göre, bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları tarafından aktarılacak ödenekler ile gerçekleştirilecek yatırımlar, birinci fıkrada öngörülen görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın bütün il sınırları içinde yapılabilir.” fıkrası eklenmiştir.

1.2.3.3.6360 Sayılı Kanun

Cumhuriyet tarihinde yerel yönetimlere dair yapılan en son çalışma 2012 yılında çıkarılan 6360 sayılı kanun ile olmuştur. 12 Kasım 2012 tarihinde TBMM’de kabul edilen ve 30 Mart 2014 Mahalli İdareler seçimi itibariyle yürürlüğe giren kanun ile;

- 14 il büyükşehir statüsüne geçmiş, böylece Büyükşehir sayısı 30’a yükselmiş,
- 14 büyükşehir bünyesinde 25 yeni ilçe kurulmuş,

- Büyükşehirlerdeki 1089 belde belediyesi kapatılmış, 16.545 köy mahalleye dönüşmüş,
- Diğer illerde Nüfusu 2000'in altında kalan 559 beldenin belediyesi kapatılarak köye dönüşmüş,
- Büyükşehirlerde kapanan belediyelerin araç ve personelleri ilgili Büyükşehir Belediyelerine devredilmiş,
- Büyükşehir statüsündeki İl Özel İdareleri kapatılarak yerine valiliklere bağlı "Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları (YİKİB)" kurulmuş, il genel meclisleri kaldırılmıştır (Tuncer & Balcı, 2020).

Büyükşehirlerde kurulan valiye bağlı bu yeni idari birimin 6360 sayılı kanunun 34.maddesinde belirtilen görevleri ise;

"Büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılması, izlenmesi ve koordinasyonu, acil çağrı, afet ve acil yardım hizmetlerinin koordinasyonu ve yürütülmesi, ilin tanıtımı, gerektiğinde merkezi idarenin taşrada yapacağı yatırımların yapılması ve koordine edilmesi, temsil, tören, ödüllendirme ve protokol hizmetlerinin yürütülmesi, ildeki kamu kurum ve kuruluşlarına rehberlik edilmesi ve bunların denetlenmesini gerçekleştirmek". şeklinde tanımlanmıştır.

Bununla beraber söz konusu yasa ise il özel idarelerindeki il encümeni yapısı da değişmiş, kanunun 22. Maddesi doğrultusunda "İl encümeni valinin başkanlığında, genel sekreter ile il genel meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından seçeceği üç üye ve valinin her yıl birim amirleri arasından seçeceği iki üyeden oluşur." denerek meclisin seçeceği encümen sayısı 5'ten 3'e birim amirliği noktasında 5'ten 2'ye düşmüş, İl Özel İdaresi Genel Sekreteri Encümen üyesi olmuş, mali hizmetler amirinin bulunması zorunluluğu kaldırılmıştır.

Söz konusu yasa ile Türkiye'de İl Özel İdaresi sayısı 51'e düşmüştür.

2.BÖLÜM

İL ÖZEL İDARESİNİN HUKUKSAL STATÜSÜ VE NİĞDE İL ÖZEL İDARESİ

2.1.TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİMLER

Ülkemizde yerel yönetimlerin temeli Tanzimat dönemine dayanmaktadır. İl özel idaresi ve belediye yönetimleri yerel yönetim teşkilatı olarak 19.yüzyıldan bugüne kadar gelmiş ve 1876 Kanun-i Esasiden 1982 Anayasasına kadar her anayasada yer almıştır. Son olarak ülkemizde yerel yönetimler; İl Özel İdaresi, Belediye ve Köy olmak üzere üç çeşitte varlığını sürdürmekte olup bu çalışmada il özel idarelerinin üzerinde durulacaktır.

2.2.İL ÖZEL İDARESİ

İl özel idaresi son olarak 5302 sayılı kanunda kapsamlı olarak ele alınmış ve söz konusu kanunun 3/a maddesinde; il halkının mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organlarının seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır.

Organları; İl genel meclisi, il encümeni ve validen oluşan il özel idarelerinin görev alanları ilin idari sınırları olarak belirtilmiş ve söz konusu idarelerin kurulması ve kaldırılmasının kanunla olup illerin kurulması ile kurulup kaldırılması ilgili kanunun 4.maddesinde yer almıştır.

2.2.1.İl Özel İdaresinin Organları

İl özel idaresinin organları 5302 sayılı kanunun 2.bölümünde yer almakta olup söz konusu bölümde il özel idaresinin organları; İl Genel Meclisi, İl Encümeni ve Vali olarak karşımıza çıkmaktadır.

İl Genel Meclisi

İl Genel Meclisi il özel idaresinin karar organıdır. Üyeleri 2972 sayılı kanunun 1/2/3. maddeleri çerçevesinde ildeki seçmenler tarafından 5 yılda bir yapılan seçim ile

seçilir. Her ilçenin seçim çevresi olarak kabul edildiği sistemde üye sayısı son genel nüfus sayımı esas alınarak belirlenir.

Toplantı ve çalışma durumları:

İl Genel Meclislerinin toplantı ve çalışma durumları 5302 sayılı kanunun 12. maddesinde düzenlenmiş olup buna göre; bütçe görüşmelerinde en çok 20 gün, diğer görüşmelerde ise en çok 5 günle sınırlandırılmış, söz konusu maddeye 2007 yılında olağanüstü toplantı yapma usulü de getirilmiştir.

Kanunun 13. maddesi meclis gündemini düzenlemekte olup, “il genel meclisinin gündemini meclis başkanı belirler” şeklinde ifade edilmekle birlikte valinin önerdiği konular ile meclis üyelerinin sunduğu ve toplantıya katılanların salt çoğunluğunun kabul ettiği konuların da görüşüleceği belirtilmiştir.

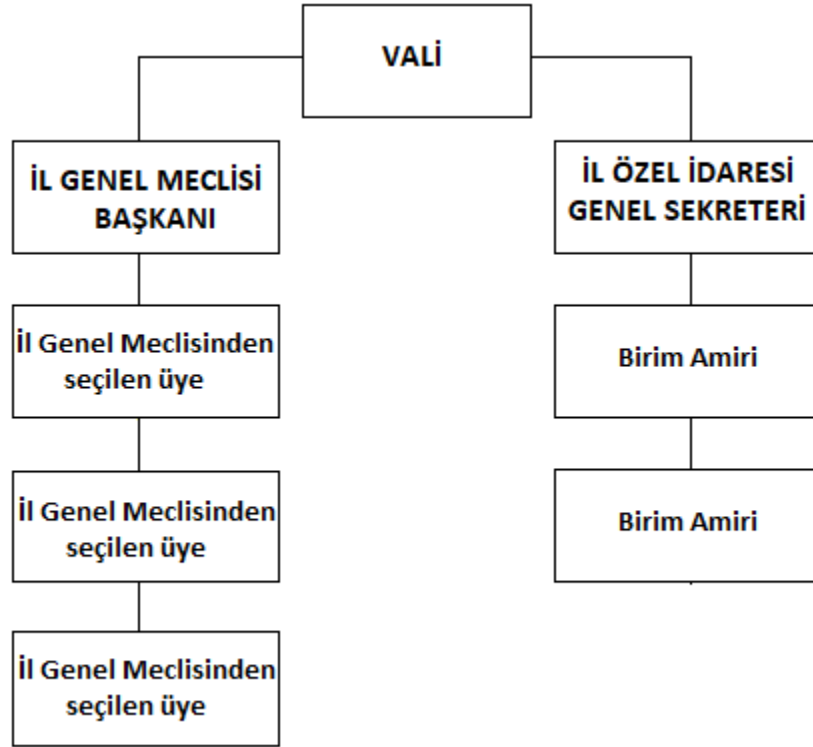
Meclis kararlarıyla ilgili husus ise ilgili kanunun 15.maddesinde düzenlenmiş olup kararların toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla alınacağı ve valinin onayı ile kesinleşeceği belirtilmiştir. Vali, hukuka uygun görmediği kararı en geç 7 gün içinde iade edebilir. Ancak, valinin meclis kararının yeniden görüşülmesini istemesine karşın meclis kararda ısrarcı olursa söz konusu karar kesinleşir kesinleşen kararı vali idari yargıya götürebilir.

İl genel meclisinin kesinleşen kararı ise en geç 7 gün içinde halka duyurulur.

İl Encümeni

İl encümeni, 5302 sayılı kanunun 25. maddesinde düzenlenmiş olan atanmış ve seçilmiş üyelerin yer aldığı yürütme organıdır. Söz konusu madde 6360 sayılı kanunun 22.maddesi ile de “İl encümeni valinin başkanlığında, genel sekreter ile il genel meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından seçeceği üç üye ve valinin her yıl birim amirleri arasından seçeceği iki üyeden oluşur” şeklinde son halini almıştır.

İL ENCÜMENİ ŞEMASI

Şekil 1: Encümen Şeması

Haftada en az bir kez toplanan il encümeni başkanın gerek görmesi durumunda olağanüstü olarak da toplanabilmektedir. Encümen gündemi vali tarafından hazırlanmakla birlikte üyelerinde gündem maddesi teklif etme hakları vardır.

Üyelerin salt çoğunluğu ile toplanan encümen, kararı da yine katılanların salt çoğunluğuyla alır. Çekimser oy'un kullanılmadığı encümende oyların eşit çıkması durumunda başkanın bulunduğu taraf çoğunluk olarak sayılır ve gündemdeki konular en geç bir hafta içinde görüşülerek karara bağlanır. Fakat il encümeni yürütme organı olduğu için İl Genel Meclisi adına karar alamaz.

Vali

Merkezi idarenin il deki başı ve temsilcisi olan vali aynı zamanda 5302 sayılı kanununun 29.maddesi çerçevesinde görevli olduğu ilde il özel idaresinin de başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisi olarak tanımlanmaktadır.

İl özel idaresinin yürütme organı olan valinin görev ve yetkileri 5302 sayılı kanunun 30. maddesinde sayılmış olup bununla birlikte 31.madde ile il özel idaresinin stratejik planının hazırlanmasından da sorumlu tutulmuştur.

2.2.2.İl Özel İdaresinin Yetki ve Görevleri

İl Özel İdarelerinin yetki ve görevleri 5302 sayılı kanunun 3. bölümünde ele alınmış olup görev ve sorumlulukları 6.madde, yetki ve imtiyazları 7.maddede sıralanmıştır.

İl özel idarelerinin 5302 sayılı kanunun 6. Maddesi çerçevesindeki görevleri:

Mahallî ve müşterek nitelikte olmak şartıyla;

- a) Gençlik ve spor, sağlık, tarım, sanayi ve ticaret; belediye sınırları il sınırı olan büyükşehir belediyeleri hariç ilin çevre düzeni plânı, bayındırlık ve iskân, toprağın korunması, erozyonun önlenmesi, kültür, sanat, turizm, sosyal hizmet ve yardımlar, yoksullara mikro kredi verilmesi, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları; ilk ve orta öğretim kurumlarının arsa temini, binalarının yapım, bakım ve onarımı ile diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin hizmetleri il sınırları içinde,
- b) İmar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma, orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri belediye sınırları dışında, yapmakla görevli ve yetkilidir.
Şeklinde belirtilmiştir.

5302 sayılı Kanununun 7. Maddesi çerçevesinde il özel idarelerinin yetkileri ve imtiyazları:

- a) Kanunlarla verilen görev ve hizmetleri yerine getirebilmek için her türlü faaliyette bulunmak, gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri için kanunlarda belirtilen izin ve ruhsatları vermek ve denetlemek.
- b) Kanunların il özel idaresine verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, yasak koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek.

- c) Hizmetlerin yürütülmesi amacıyla, taşınır ve taşınmaz malları almak, satmak, kiralamak veya kiraya vermek, takas etmek, bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesis etmek.
- d) Borç almak ve bağış kabul etmek.
- e) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan ve miktarı yirmi beş milyar Türk Lirasına kadar olan dava konusu uyuşmazlıkların anlaşmayla tasfiyesine karar vermek.
- f) Özel kanunları gereğince il özel idaresine ait vergi, resim ve harçların tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak.
- g) Belediye sınırları dışındaki gayri sıhî müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ruhsat vermek ve denetlemek. Ancak sivil hava ulaşımına açık havaalanları bünyesinde yer alan tüm tesislere işyeri açma ve çalışma ruhsatı dâhil her türlü ruhsat, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından verilir. Bu konuya ilişkin usûl ve esaslar Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir. Şeklinde belirtilmiştir.

Çalışmamızda il özel idaresinin teşkilat yapısı ve personel durumuna ayrıntılı olarak değinilmeyecektir. Ancak, en çok karşılaşılan ve statüsü merak edilen “İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği” makamına değinmek gerekir.

Genel sekreter 5302 sayılı kanunun 35. maddesinde düzenlenmiş olup “İl özel idaresinin hizmetlerini vali adına ve onun emirleri yönünde mevzuat hükümlerine, il genel meclisi ve il encümeni kararlarına, il özel idaresinin amaç ve politikalarına, stratejik plan ve yıllık çalışma programına göre düzenler ve yürütür” şeklinde tanımlanmıştır. Genel sekreter il özel idaresinde valinin adına iş ve işlem yapan en üst memur olup belirtilen hizmetlerin yürütülmesinden de valiye karşı sorumludur.

2.3.NİĞDE

Niğde, İç Anadolu bölgesinin güneydoğusunda “Orta Kızılırmak” olarak adlandırılan bölümde bulunmakta olup Kapadokya Bölgesinde yer almaktadır. Aksaray, Nevşehir, Kayseri, Adana, Mersin ve Konya illerinin ortasında bulunan ilin yüz ölçümü 7312 kilometrekare olup rakımı 1229 m dir (NİGEP, 2016).

2.3.1.Tarihi

Niğde isminin kökeni Hitit dönemine dayanmaktadır. Hitit döneminde Niğde bölgesi “Nakita” ismiyle anılan bir yerleşim yeri olarak kullanılmaktaydı. Söz konusu bölgenin ismi zamanla “Nekide” ve ardından Selçuklu döneminde “Nigde” (Niğde) olarak değiştirilerek günümüze gelmiştir (İri, İnal, & Türkmen, 2010).

Tarihi buluntulara bakıldığında ise ilin tarihinin neolitik döneme (M.Ö.7250-5500) kadar uzandığı görülmektedir. M.Ö.1900 lerden 1000 yılına kadar Hititler, M.Ö.710 dan 70’e kadar Frigler, Medler, Persler, Helenistik Kapadokya Krallığı ve Bergama Krallığı varlık göstermiş ve M.Ö.30 – M.S.395 tarihlerinde Roma İmparatorluğunun hakimiyetinde kalmıştır.

Roma döneminde tarihinin en önemli konumlarından birini yaşayan bölgede (Niğde Belediyesi, 2021) Tyana ön plana çıkmış ve söz konusu yerde saraylar, tapınaklar, su kemerleri ve yerleşim birimleri yapılarak (İri, İnal, & Türkmen, 2010) bu bölge Orta Anadolu’nun en önemli Roma Kenti ve uygarlık merkezi durumuna gelmiştir (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, 2020).

Ancak, Arap ve Bizans savaşları ve istilalar TYANA’yı kullanılmaz hale getirmiş bunun sonucunda da Niğde ve Bor şehirleri kurulmaya başlanmıştır (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, 2020).

2.3.1.1.Anadolu Selçuklu Dönemi

1071 Malazgirt zaferinden sonra bilindiği üzere Anadolu hızla Türkleşme sürecine girmiş ve bu tarihten itibaren Niğde yöresine Türkmen boyları yerleşmeye başlamıştır (İri, İnal, & Türkmen, 2010). Niğde, Selçuklu döneminde de en önemli zamanlarını yaşamıştır, özellikle I.Alaeddin Keykubat zamanında büyük ilerlemelere sahne olan Niğde (NİGEP, 2016) Anadolu Selçuklularının idari taksimatında vilayet statüsünde bulunmuştur (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, 2020).

Kösedağ Savaşından sonra Anadolu Selçuklu Devletinin Moğollara mağlup olması ile Niğde 1327 yılından ikinci beylikler dönemine kadar İlhanlılar’ın hâkimiyeti altında kalmış (NİGEP, 2016) ve 1357 yılında Karamanoğulları’nın hâkimiyetine girmiştir (İri, İnal, & Türkmen, 2010).

2.3.1.2.Osmanlı Dönemi

Niğde ilk olarak Yıldırım Beyazid döneminde Osmanlı topraklarına katılmış ancak Ankara Savaşı mağlubiyetinin ardından yaşanan fetret devrinde tekrar Karamaoğulları hâkimiyetine geçmiş, akabinde 1471 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından son kez Osmanlı topraklarına dâhil edilmiştir. Osmanlı Klasik döneminde Karaman eyaletinin Nevşehir Livası, 1867 Vilayet Nizamnamesi kapsamında Konya vilayetinin Sancağı olan Niğde (İri, İnal, & Türkmen, 2010) II.Meşrutiyet döneminde bağımsız bir sancak haline gelerek Cumhuriyetin ilanına kadar Osmanlı hakimiyetinde varlığını devam ettirmiştir (NİGEP, 2016).

2.3.1.3.Cumhuriyet Dönemi

Niğde, Cumhuriyet'in ilanından sonra 1924 yılında yapılan mülki düzenleme ile vilayet olarak cumhuriyet idaresindeki yerini almıştır. Cumhuriyet'in ilk yıllarında gerek nüfus mübadelesi gerekse savaşlar sebebiyle nüfusu on binin altına düşen Niğde'nin Cumhuriyet ile birlikte gerçekleştirilen imar faaliyetleri ve il özel idaresinin şehirleşme çalışmaları sonucunda nüfusu hızla artmaya başlamıştır (Özel, 2005).

2.3.1.4.İdari tarihi

Roma döneminde Tyana ile Orta Anadolu'nun en önemli kenti durumunda bulunan Niğde (NİGEP, 2016) Anadolu Selçuklu döneminde Vilayet statüsüne gelmiştir (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, 2020)

Osmanlı Klasik döneminde Karaman Eyaletinin Nevşehir Livası olan Niğde ye; Altunhisar (Anduğu), Bor, Develi, İncesu, Karahisar, Yahyalı, Ürgüp, Şücaüddin ve Çamardı kazaları bağlı idi.

1500 – 1589 yıllarında mahalle sayısı 29 dan 39 a çıkan Niğde 3.Murad döneminde Altunhisar (Anduğu), Bor, Çamardı, Melendiz, Melakopi, Kırımlık, Şüceaddin, Ürgüp, Üçhisar, Karahisar ve Develi kazalarından oluşmakta idi (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, 2020).

1849 da sancak merkezi olan Niğde'nin 1860 tarihinde; Merkez, Aksaray, Kırşehir, Nevşehir, Ürgüp ve Yahyalı olmak üzere 6 kazası bulunmakta idi (İri, İnal, & Türkmen, 2010).

1867 Vilayet Nizamnamesi ile Konya'ya bağılı bir sancak durumuna gelen Niğde (İri, İnal, & Türkmen, 2010) II.Meşrutiyet döneminde bağımsız sancak (Liva) konumuna getirilmiş ve 1924 yılında Cumhuriyet döneminin ilk mülki taksimatıyla İl statüsüne kavuşmuştur (Niğde Valiliğı).

İlerleyen dönemlerde ise kendisine bağılı Nevşehir'in 1954 yılında, Aksaray'ın da 1989 yılında il olmasıyla Niğde bugünkü mülki sınırlarını almıştır.

Bugün Niğde'nin Merkez İlçe, Altunhisar, Bor, Çamardı, Çiftlik ve Ulukışla olmak üzere altı ilçesi bulunmaktadır.

2.3.2.Nüfus Yapısı

Yapılan araştırmalar Niğde bölgesi tarihinin M.Ö.600.000'li yıllara uzandığını, yerleşimin ise 10.000 yıldan beri devam ettiğini göstermektedir (NİGEP, 2016).

Anadolu Selçuklu hâkimiyetinde Niğde nüfusunun 4000-4500 civarında olduğu ileri sürülmektedir (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, 2020)

Osmanlı döneminde II.Mahmut tarafından askeri amaçla yalnızca erkeklerin sayıldığı 1831 tarihli Nüfus sayımında merkezde 1.661 hanenin olduğu ve merkezde 3.353 kırsalla birlikte Niğde bölgesinde 4.248 erkeğin bulunduğu tespit edilmiştir (Niğde Valiliğı).

Cumhuriyet döneminde ise aşağıdaki tabloda olduğu üzere açıklanmıştır.

Tablo 1: 1927 – 2000 yılları arası Niğde nüfusunu gösterir tablo

Yıl	1927	1935	1950	1955	1970	2000
Nüfus	11.526	12.400	12.500	14.693	30.000	78.000

Kaynak: (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, 2020)

ADNKS verileri doğrultusunda 2020 yılında Niğde ilinin genel nüfusu 362.071 olarak tespit edilmiştir (Nüfusu.com).

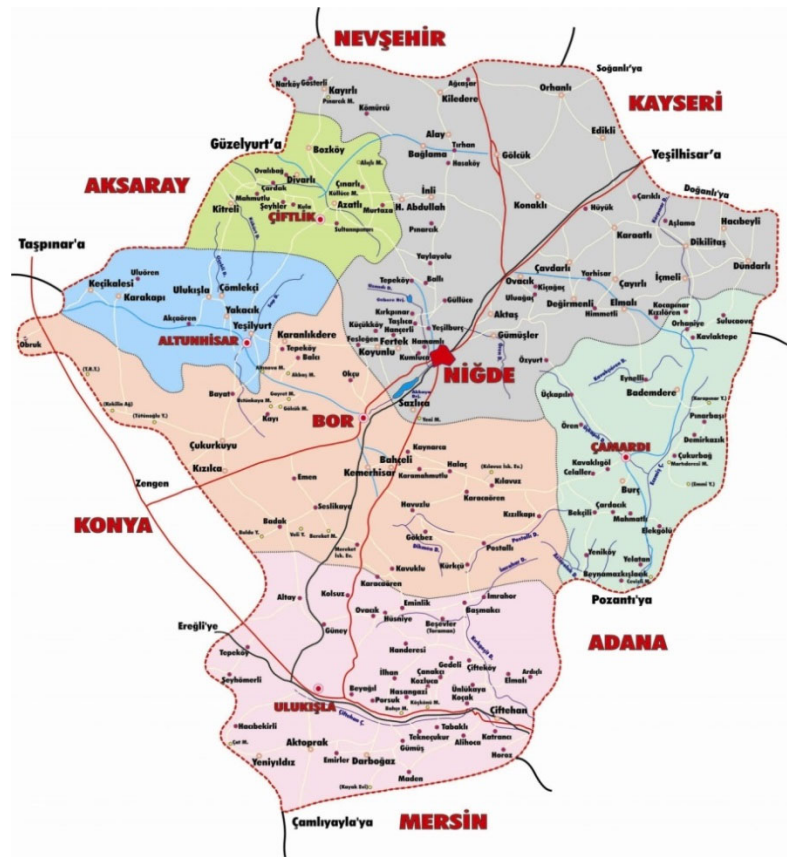
2.3.3.İdari Yapısı

Niğde İli 6 ilçe, 23 Belde ve 131 köy şeklinde idari yapılanmaya sahip olup, il'in 2020 yılı genel nüfusu 362.071 köy nüfusu ise 70.503 dür (Niğde İl Özel idaresi, 2020).

Tablo 2: Niğde'nin ilçeleri ile belde ve köylerinin 2020 yılına ait nüfuslarını gösterir tablo.

İlçe	İlçeye Bağlı Belde sayısı	İlçeye Bağlı köy sayısı	2020 yılı genel nüfusu
Altunhisar	2	6	12.427
Bor	3	23	60.233
Çamardı	0	21	12.334
Çiftlik	3	9	26.863
Ulukışla	0	38	19.438
Merkez	15	34	230.776

Şekil 2: Niğde'nin Siyasi Haritası (Harita)

2.4.NİĞDE İL ÖZEL İDARESİ

Niğde İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği 2005 yılında Resmi Gazetede yayımlanan 5302 sayılı İl Özel İdare Kanunu ile bugünkü mevcut teşkilatlanmasına kavuşmuştur. Niğde ili 6 ilçe, 29 belediye ve 131 köy şeklinde idari yapılanmaya sahip olup, ilin 2020 yılı genel nüfusu 362.861, köy nüfusu ise 70.503 dür.

2.4.1.Niğde İl Genel Meclisi

5302 sayılı İl Özel İdare Kanununun 9. maddesinde il genel meclisi; “İl özel idaresinin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre ildeki seçmenler tarafından seçilmiş üyelerden oluşur” şeklinde tanımlanmıştır.

Niğde il genel meclisi 19 üyeden oluşmakta olup 2019 Mahalli İdareler seçim sonuçları itibariyle üyelerin ilçelere ve partilere göre dağılımı aşağıdaki gibidir;

Tablo 3: Niğde il genel meclisi üyelerinin ilçelere göre dağılımı

İlçe	Merkez	Altunhisar	Bor	Çamardı	Çiftlik	Ulukışla
Üye sayısı	6	2	4	2	3	2

Tablo 4: Niğde il genel meclisi üyelerinin siyasi partilere göre dağılımı

Parti	AK PARTİ	CHP	MHP	İYİ PARTİ
Üye sayısı	12	2	4	1

Niğde İl Özel İdaresi; mülkiyeti kendisine ait olan 3 katlı ana bina ve müştemilatından oluşan hizmet binası ile 4 katlı Meclis Binası'nda hizmet vermektedir. İdarenin yazı işleri müdürlüğü il genel meclisi binasında hizmet vermekte olup, diğer tüm müdürlükler hizmet binasında hizmet vermektedir.

Niğde İl Özel İdaresi Hizmet Binası

2.4.2. Temel Politika ve İlkeler

Niğde İl Özel İdaresi 2020 yılı faaliyet raporunda 2020 – 2024 yılları Stratejik Planı'nda yer alan hususların tamamını temel politika ve öncelik olarak benimsediğini beyan ederek bu politikaları hayata geçirirken de Bireylerle ilgili ilkeler ile Yönetim ve Hizmet Süreçleriyle ilgili ilkeler doğrultusunda çalışarak gerçekleştireceğini beyan etmiştir.

Bireyler ile ilgili ilkeler;

- Hukuka ve İnsan Haklarına Saygılı
- Eşit, güvenilir, öngörülü,
- Erişilebilir,
- Çevreye duyarlı,
- Gelişmelere açık,
- Sağduyulu
- Tarafsız, analiz yapabilen,
- Dinamik,
- Hoşgörülü

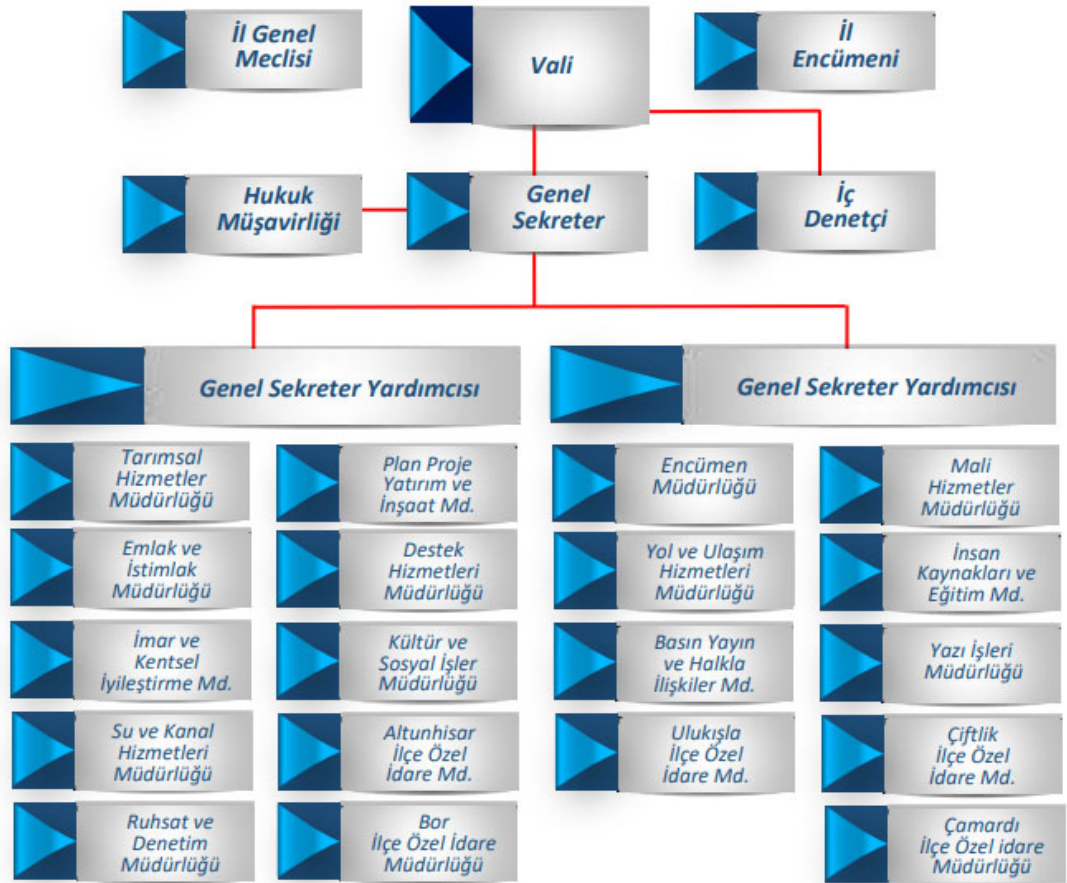
Yönetim ve Hizmet Süreçleri ile İlgili İlkeler;

- Hukukun üstünlüğüne inanan
- İhtiyaçlara duyarlı,
- Şeffaf,
- Maliyet etkili ve hesap verebilir,
- Katılımcı,
- Kaliteli hizmet.

2.4.3. Niğde İl Özel İdaresi Teşkilat Şeması

Niğde İl Özel İdaresinin teşkilat yapısı 5302 sayılı kanunun 35.maddesine göre aşağıdaki gibidir;

Şekil 3: Niğde İl Özel İdaresi Teşkilat Şeması (Niğde İl Özel İdaresi, 2020)

2.4.3.1.Genel Sekreterlik

İl özel idaresi kanununda Genel sekreter; “İl özel idaresi hizmetlerini vali adına düzenler ve yürütür. Bu amaçla il özel idaresi kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar.” şeklinde tanımlanmıştır.

Genel sekreter yardımcılığı ise ilgili kanunda nüfusu 3 milyona kadar olan illerde en fazla iki, bunun üzerindeki illerde ise en fazla dört yardımcılık kadrosunun tahsis edileceği belirtilmiştir. Bu çerçevede Niğde İl Özel İdaresinde 2 adet Genel Sekreter Yardımcılığı bulunmaktadır.

Tablo 5: Niğde il özel idaresi Genel Sekreter ve yardımcıları gösterir tablo.

	ÜN VAN	ADEDİ
1	Genel Sekreter	1
2	Genel Sekreter yardımcısı	2

2.4.3.2.Birim Müdürlükleri

Niğde İl özel idaresinde 15 birim müdürlüğü mevcut olup söz konusu birimlerde 2020 yılı itibariyle toplam 186 personel görev yapmaktadır.

Tablo 6: Niğde İl Özel İdaresi Birim Müdürlükleri ve personel durumunu gösterir tablo.

	BİRİM	Müdür	Memur	İşçi	TOPLAM
1	Mali Hizmetler Müdürlüğü	1	3	-	4
2	Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü	1	10	4	15
3	Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü	1	5	1	7
4	Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü	1	13	-	14
5	İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü	1	9	1	11
6	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	1	2	13	16
7	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	1	6	60	67
8	Yol ve Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü	1	5	6	13
9	Yazı İşleri Müdürlüğü	1	4	6	11
10	Emlak ve İstimlak Müdürlüğü	1	1	-	2
11	Hukuk Müşavirliği	1	1	-	2
12	Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	1	2	1	4
13	Su ve Kanalizasyon Hizmetleri Müdürlüğü	1	9	4	14
14	Encümen Müdürlüğü	1	3	-	4
15	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	1	1	-	2
					186

Niğde de merkez ilçe dışında 5 ilçede “İlçe Özel İdare Müdürlükleri” bulunmakta olup söz konusu müdürlüklerin ilçelere göre personel dağılımı aşağıdaki gibidir.

Tablo 7: İlçe özel idarelerinin personel durumunu gösterir tablo

İLÇELERDE GÖREVLİ PERSONEL DURUMU		
İLÇESİ	ÜNVANI	ADEDİ
Altunhisar	Müdür	1
	Memur	1
Bor	Müdür	1
	Memur	1
Çamardı	Müdür	1
	Memur	1
Çiftlik	Müdür	1

	Memur	2
Ulukışla	Müdür	1
	Memur	1
	İşçi	1
	Toplam	12

2.4.3.3. Personel İcmali

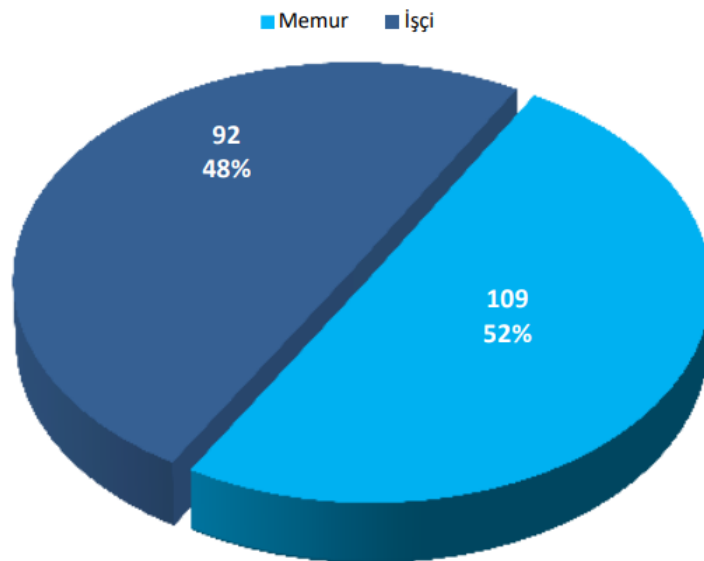
Niğde İl Özel İdaresinde 657 sayılı yasaya tabi memur kadrosu ile işçi kanununa tabi işçi kadrolu personeller bulunmakta olup, idarede söz konusu kadrolarda 310 personel görev yapmaktadır.

Bu personellerin memur ve işçi sıfatlarının merkez ve ilçelere dağılımı aşağıdaki gibidir.

657 SAYILI YASAYA TABİ ÇALIŞAN PERSONEL		İŞÇİ KANUNUNA TABİ ÇALIŞAN PERSONEL	
MERKEZ	: 98	MERKEZ	: 91
İLÇELER	: 11	İLÇELER	: 1
TOPLAM MEMUR	: 109	TOPLAM İŞÇİ	: 92
		TOPLAM ÇALIŞAN	: 201

Personelin istihdam şekline göre dağılımı aşağıdaki gibidir.

Şekil 4: Personelin istihdam şekline göre dağılımı (Niğde İl Özel idaresi, 2020)

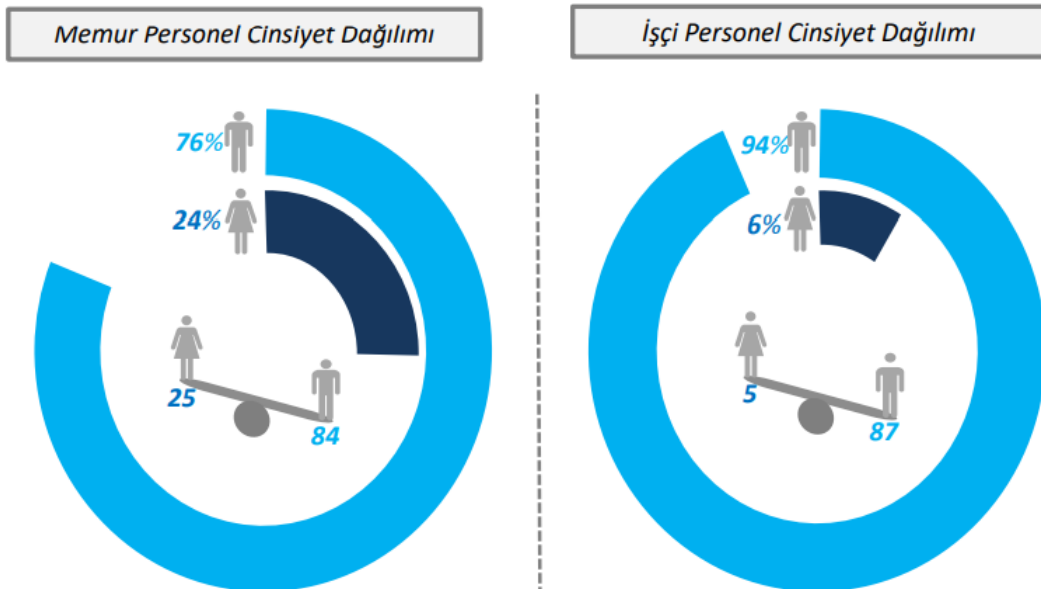

2.4.3.4. Çalışan Personelin İstatistik Bilgileri

2020 yılı raporları doğrultusunda Niğde İl Özel İdaresi personelinin cinsiyetlerine, hizmet yıllarına ve sınıflarına göre dağılımları aşağıdaki şekil ve tablolarla gösterilmiştir.

Tablo 8: Kadın ve erkek personelin kadrolara göre dağılımını gösterir tablo

PERSONELİN CİNSİYETİ	PERSONEL SAYISI İŞÇİ	PERSONEL SAYISI MEMUR
Kadın	5	25
Erkek	87	84
Toplam	92	109

Grafik Memur ve İşçi Personelin cinsiyete göre dağılımı (Niğde İl Özel idaresi, 2020)

Tablodan da görüldüğü üzere Niğde İl Özel İdaresinin cinsiyete göre kadro dağılımında erkek personelin daha fazla olduğu, kadın personelin ise kendi arasında işçi kadrosuna oranla memur kadrosunda daha fazla olduğu görülmektedir.

2.4.4.Mali Bütçe

Niğde İl Özel İdaresinin 2020 yılı Mali Gider Bütçesi 103.000.000,00 TL olarak açıklanmıştır.

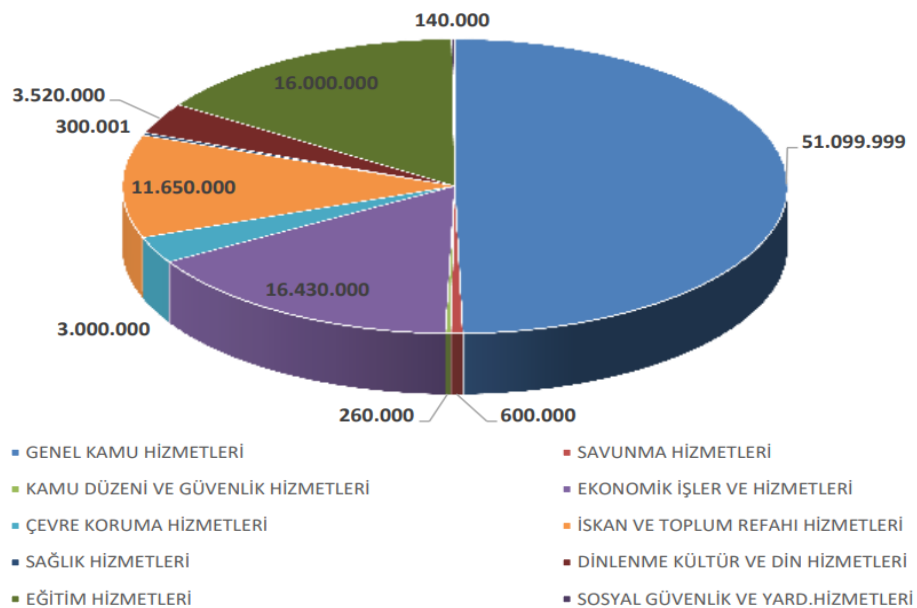
Tablo 9: Mali gider bütçesinin fonksiyonel sınıflandırmasını gösterir tablo

KODU	AÇIKLAMA	BÜTÇE İLE KABUL EDİLEN	TOPLAM BÜTÇE
01	Genel Kamu Hizmetleri	51.099.999,00	51.099.999,00
02	Savunma Hizmetleri	600.000,00	600.000,00
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	260.000,00	260.000,00
04	Ekonomik İşler ve Hizmetleri	16.430.000,00	16.430.000,00
05	Çevre Koruma Hizmetleri	3.000.000,00	3.000.000,00
06	İskân ve Toplum Refahı Hizmetleri	11.650.000,00	11.650.000,00
07	Sağlık Hizmetleri	300.001,00	300.001,00
08	Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri	3.520.000,00	3.520.000,00
09	Eğitim Hizmetleri	16.000.000,00	16.000.000,00
10	Sosyal Güvenlik ve Yardım Hizmetleri	140.000,00	140.000,00
	TOPLAM	103.000.000,00	103.000.000,00

Kaynak (Niğde İl Özel idaresi, 2020)

Tablo doğrultusunda mali gider bütçesinin 10 kalemden oluştuğu ve en fazla payın 51.099.999,00 TL ile “Genel Kamu Hizmetleri” kalemine ayrıldığı, bunu 16.430.000,00 TL ile “Ekonomik İşler ve Hizmetleri” kalemi ve 16.000.000,00 TL ile “Eğitim Hizmetleri” kaleminin aldığı görülmektedir.

2020 mali yılı bütçesi fonksiyonel sınıflandırması grafiksek olarak şu şekildedir.

Şekil 5 : 2020 mali yılı gider bütçesi fonksiyonel sınıflandırma grafiği (Niğde İl Özel idaresi, 2020)

Tablo 10: 2020 yılı gelir tablosu

NİĞDE İL ÖZEL İDARESİ 2020 YILI GELİR GİDER TABLOSU		
01	Gelir Bütçesi Ekonomik Sınıflandırma	103.000.000,00
02	Gelir Bütçesi	198.876.304,86
03	Özel İdare Öz Gelirleri	93.949.889,30
04	Bakanlık Tahsisli Gelirler	104.926.415,56
05	Gider Bütçesi Fonksiyonel Sınıflandırma	103.000.000,00
06	Gider Bütçesi	172.343.022,08
07	İl Özel İdare Kaynakları ile yapılan Giderler	59.944.364,17
08	Bakanlık Kaynakları ile Yapılan Giderler	112.398.657,91

Kaynak: (Niğde İl Özel idaresi, 2020)

Tabloya bakıldığında idarenin dört gelir, dört gider kaleminin bulunduğu, Gelir bütçesi ile Gider bütçesinin karşılaştırmasında 26.533.282,78 TL kârın olduğu, Bakanlık tahsisli gelir ve gider verilerine bakıldığında ise 7.472.242,35 TL farkın olduğu görülmektedir.

Çalışmada il özel idarelerinin altyapı ve ulaşım alanında yerel kamu hizmetlerindeki etkinliği ele alınacağı için Niğde İl Özel İdaresinin 2005 – 2020 yılları arasında söz konusu alandaki çalışmalarını incelenecektir. İnceleme kapsamında KÖYDES projesine de değinileceği için öncelikle KÖYDES projesinden bahsedilecektir.

2.4.5.KÖYDES Projesi

Kırsal altyapının desteklenmesi adına cumhuriyet tarihinin en büyük projesi olarak tanımlanan ve kırsal ve toplumsal kalkınma açısından temel oluşturacak olan (Çapar, Demir, & Aygöl, 2018) KÖYDES projesi;

Vali ve kaymakamların koordinasyonunda İl Özel İdareleri ve Köylere Hizmet Götürme Birliklerinin ortak çalışmaları ile hayata geçen içme suyu ve yolu bulunmayan veya yetersiz olan köy ve bağlılarının yeterli ve sağlıklı içme suyuna kavuşturulması ve köy yollarının standardının yükseltilmesi projesidir. 2005 yılında hayata geçen proje ile köylerde küçük ölçekli sulama altyapısının ve atık su hizmetlerinin geliştirilmesi ile köylerde hayat kalitesinin artırılması böylece kırsalda ekonomik ve sosyal gelişmenin sağlanması amaçlanmıştır (KÖYDES).

Söz konusu proje faaliyetlerinin de yer aldığı çalışmalar kapsamında ilk olarak 2005- 2020 yılları arasında Niğde de gerçekleştirilen su ve kanalizasyon çalışmalarına değinilecektir.

2.4.6.Yol ve Ulaşım Müdürlüğü

Niğde İl Özel İdaresi Yol ve Ulaşım Müdürlüğü 2020 yılı verileri doğrultusunda 1 müdür, 5 memur ve 13 işçi olmak üzere 19 personel ile hizmet vermekte olup birimin görev ve sorumlulukları aşağıdaki gibi bildirilmiştir;

- Yol ve Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6. maddesinde belirtilen kapsam içerisine yer alan köylerin ulaşım ile ilgili her türlü çalışmalarını yapmak ve sürekli olarak ulaşımına açık halde bulundurmak.
- Yıllık yatırım programlarının hazırlanarak Genel Sekreterliğe sunulması,
- Onaylanan yatırım programlarının yılı içerisinde tamamlanmasını sağlamak amacıyla gerekli olan ekiplerin kurulması ve programların gerçekleştirilebilmesi için gerekli olan her türlü araç ve ekipmanın Destek Hizmetler Müdürlüğü ile koordineli bir şekilde çalışarak sağlanması,
- Devlet ve il yolları ağı dışında kalan köyler ve bunlara bağlı yerleşme birimlerinin yol ağının tespit edilmesi ve yol envanterine işlenmesi,
- Program dâhilinde yeni yol açılması,
- Yol tesviyesinin yapılması, Yolların stabilize kaplamasının yapılması,
- Yolların onarım ve genişletme çalışmalarının yapılması,

- Yolların greyderli bakımının yapılması,
- İhtiyaç duyulan köy içi ve köy yollarında malzemeli bakım yapılması,
- İhtiyaç duyulan köy içi ve köy yollarında asfalt bakım (yama) yapılması,
- 1. ve 2. kat asfalt sathi kaplama yapılması,
- Asfalt bakımı ve kaplaması için gerekli olan bitüm alımı ile ilgili işlemlerin takip edilmesi,
- Köy içi yollara ve halkın ortak kullandığı alanlara beton parke taşı döşenmesi için gerekli olan her türlü alım, ihale ve kontrollük hizmetlerinin yapılması,
- Köy yollarında ihtiyaç duyulan trafik işaret levhalarının temin edilmesi ve yollara gerekli levhaların takılması,
- Yollarda gerekli olan sanat yapılarının (büz, menfez, köprü) temini ve yollara döşenmesi,
- Asfalt kaplama işinde kullanılan mıcırın ve fillerin üretilmesi; asfalt bakımında kullanılan rotmiksin hazırlanması,
- Karla mücadele yapılarak kapalı köy yollarının açılması,
- Köy yollarının gerekli yol standardına getirilmesi için çalışmalar yapılması,
- Muhtarlıklar tarafından talep edilen köy yolları ile ilgili işlerin incelenmesi ve uygun olduğu takdirde taleplerin karşılanması,
- Köy yolları ile ilgili her türlü keşif ve metraj işlerinin yapılması,
- Onarım veya taş ocağında ihtiyaç duyulan patlayıcı maddelerin temini ve patlatma yapılması,
- Yatırım programında bulunan köy yolları ile ilgili işlerin ihale edilecek olması halinde ihale ile ilgili tüm işlemlerin ve kontrolörlük hizmetlerinin yapılması,

Yol ve ulaşım m¼d¼rl¼ę¼ 2020 yılı brifinginde; t¼m k¼ylerle ulaşımın asfaltla olduğunu belirterek toplamda 180 km grup k¼y yoluna BSK (Bit¼ml¼ Sıcak Karışım) Asfalt yol yapıldığını, ulaşıma dair projelerin kendi makine parkı ve ekiplerince uygulandığını beyan etmiştir.

2.4.6.1. Yıllara G¼re K¼YDES Kapsamında Yapılan Proje Sayısı ve ¼denek Durum

K¼ylerin Alt Yapısının Desteklenesi (K¼YDES) Projesi adı altında 2005 yılından itibaren uygulanan proje ile merkezi idarece K¼ylerle Hizmet G¼t¼rme Birliklerine kaynak aktarımları yapılmış, Vali ve Kaymakamların ¼nderlięinde il ¼zel idareleri ve KHGB leri vasıtasıyla k¼ylerin alt yapı ve ulaşım sorunlarına dair çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

S¼z konusu çalışmaların yıllara g¼re dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 11: KÖYDES Projesi kapsamında 2005-2018 yılları arasında Niğde de gerçekleştirilen Ulaşım Projesi sayısını ve ödeneğini gösterir tablo.

	Yıl	Faaliyet	Proje Adedi	Proje Ödeneği (TL)
1	2005	KÖYDES Yol ve Ulaşım Projeleri	6	256.000
2	2006	KÖYDES Yol ve Ulaşım Projeleri	80	5.654.022
3	2007	KÖYDES Yol ve Ulaşım Projeleri	145	10.649.000
4	2008	KÖYDES Yol ve Ulaşım Projeleri	100	1.744.500
5	2009	KÖYDES Yol ve Ulaşım Projeleri	22	1.758.500
6	2010	KÖYDES Yol ve Ulaşım Projeleri	29	1.354.802
7	2011	KÖYDES Yol ve Ulaşım Projeleri	65	1.880.398
8	2012	KÖYDES Yol ve Ulaşım Projeleri	34	3.056.000
9	2013	KÖYDES Yol ve Ulaşım Projeleri	134	4.519.500
10	2014	KÖYDES Yol ve Ulaşım Projeleri	100	3.313.770
11	2015	KÖYDES Yol ve Ulaşım Projeleri	110	3.611.375
12	2016	KÖYDES Yol ve Ulaşım Projeleri	113	3.856.942
13	2017	KÖYDES Yol ve Ulaşım Projeleri	27	11.199.771
14	2018	KÖYDES Yol ve Ulaşım Projeleri	7	18.666.285
			972	71.520.865

Kaynak: (KÖYDES)

Tabloya bakıldığında 2005 yılından 2018 yılına kadar KÖYDES projesi kapsamında Niğde de 972 Ulaşım projesi hayata geçtiği, söz konusu projeler kapsamında da 71.520.865 TL ödeneğin aktarılmış olduğu görülmektedir.

2.4.6.2. Niğde İl Özel İdaresinin Ulaşım Hizmetlerine Dair Yıllara Oranla Ayrıntılı Tablosu

KÖYDES projesi kapsamında Niğde İl Özel İdaresi ve KHGB leri paydaşlığında yapılan yol çalışmaları çerçevesinde 2005 yılından 2020 yılına kadar ki süreçte Asfalt kaplama, kilitli parke döşenmesi, stabilize kaplama ve bakım/onarım faaliyetleri çerçevesinde aşağıdaki tabloda verilen iş ve işlemler yapılmıştır.

Tablo 12: KÖYDES Projesi kapsamında 2005-2020 yılları arasında Niğde de gerçekleştirilen yol yapım çalışmalarını gösterir tablo.

KÖYDES YATIRIMI	BKS (km)	I.KAT ASF. (km)	II.KAT ASF. (km)	ONARIM TESVİYE (km)	STABİLİZE KAPLAMA (km)	KİLİTLİ PARKE (m ²)
2005	-	-	27	-	-	-
2006	-	66	134	166	-	-
2007	-	55,6	188	389	-	47.051
2008	-	28	78	278	-	-
2009	-	67	13	-	-	-
2010	-	32	38	36	-	-
2011	-	18	42	13	68	-
2012	-	7,5	90	15	20	3.350
2013	-	11,5	48,5	9	15	8.500
2014	-	-	-	-	-	221.242
2015	-	-	-	-	-	226.000
2016	-	-	-	-	-	300.000
2017	27	35	43	14	16	-
2019	-	27	61	24	24	-
2020	-	45	1	39	39	-
TOPLAM	27	357,6	720,5	982	182	585.122, 242

Kaynak: (KÖYDES)

Tablo doğrultusunda KÖYDES projesi kapsamında 2005 yılından 2020 yılına kadar 27 km Bitümlü Sıcak Karışım Asfalt, 1078 km I.veII. Kat Asfalt kaplama, 982 km onarım ve tesviye çalışması, 182 km staplize kaplama ve 585.122,242 m² kilitli parke döşeme işinin gerçekleştiği görülmektedir.

Niğde il özel idaresinin KÖYDES Projesi dışında ulaşım alanında yaptığı çalışmalar ise aşağıdaki gibidir.

Tablo 13: Niğde İl özel idaresince 2005-2020 yılları arasında gerçekleştirilen yol yapım çalışmalarını gösterir tablo.

ULAŞIM FAALİYETLERİ	BKS (km)	I.KAT ASF. (km)	II.KAT ASF. (km)	ONARIM TESVİYE (km)	STABİLİZE KAPLAMA (km)	KİLİTLİ PARKE (m²)
2005	-	-	-	-	-	-
2006	-	46	133	166	-	-
2007	-	55,6	188	301	88	-
2008	-	31	78	278	-	-
2009	-	164	13	3,5	-	-
2010	-	202	38	36	-	-
2011	-	276	136	28,5	-	137.000
2012	-	298	90	34	63	157.975
2013	3	58,5	109,5	70	86	237.332
2014	-	223	66	137	136	360.000
2015	-	329	124	154	231	722.223
2016	-	358	72	409	202	234.000
2017	74	491	104	285	181	191.491
2018	139	405	66	260	236	260.000
2019	5	222	24	122	127	150.000
2020	29	164	38	91,9	92,9	176.822
TOPLAM	247	3.466	232	578	507	2.626.843

Kaynak: Niğde İl Özel İdaresi Faaliyet Raporları

Tablo doğrultusunda Niğde İl Özel İdaresinin kendi faaliyetleri çerçevesinde 2005 yılından 2020 yılına kadar 247 km Bitümlü Sıcak Karışım Asphalt, 3698 km I.veII. Kat Asphalt kaplama, 578 km onarım ve tesviye çalışması, 507 km staplize kaplama ve 2.626.843 m² kilitli parke döşeme işinin gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 14: Niğde İl özel idaresince 2011-2020 yılları arasında gerçekleştirilen yol bakım/ onarım ve sanat yapısı gösterir tablo.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Asfalt Bakım (Yama) (km)	1.081	1.079	1.092	1.285	1.426	1.577	-	1.763	1.267	5.809 (ton)
Arazi yolları Greyderli Bakım (km)	-	-	1364	4245	-	5866	5410	4727	3413	6040
Sanat Yapıları (Büz) (m)	230 adet	-	-	2.107	3.067	4.145	3.120	3.640	3.599,5	2.462
Sanat Yapıları (Menfez) (adet)	-	-	-	216	373	333	192	214	251	296
Karla Mücadele (km)	4.000	19.930	14.300	1.202	8.069	16.888	21.971	8767	392	26.742

Tablodan da görüldüğü üzere Niğde İl Özel İdaresince 10 yılda 10.570 km asfalt yama, 31.065 Arazi yollarının greyderle bakımı, 22.370,5 metre büz döşenmesi, 1875 adet menfez döşenmesi iş ve işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Aşağıdaki fotoğraf Niğde il özel idaresince Çamardı ilçesinde yapılan asfalt kaplama, büz yapımı ve trafik işaret levhalarının döşenmesi işlemlerini göstermektedir.

Kaynak: Niğde il özel idaresi fotoğraf arşivi

Niğde İl Özel İdaresi KÖYDES çalışmaları dışındaki faaliyet raporlarında;

Sıcak asfalt kaplama (BSK), 1. kat asfalt sathi kaplama, 2. kat asfalt sathi kaplama, asfalt bakım (yama), onarım, stabilize kaplama, malzemeli bakım, greyderli bakım, arazi yolu yapım, bakım ve onarımı (yeni arazi yolu açma, mevcut arazi yolunda genişletme-güzergâh değişikliği-rampa ve viraj iyileştirme), karla mücadele çalışmaları ile sanat yapıları yapım-bakım-onarımları, trafik işaret ve levhaları yapım-bakım-onarımları, bazalt malzeme alımları, köprü-istinat duvarı yapım işleri noktasında aşağıdaki mali tabloyu beyan etmiştir. Buna göre;

Tablo 15: Niğde il özel idaresince 2011-2020 yılları arasında gerçekleştirilen ulaşım faaliyetlerinin yaklaşık maliyetleri, harcama tutarları ve iki kalem arasındaki farkı gösterir tablo.

YIL	YAKLAŞIK MALİYET (TL)	HARCAMA(TL)	FARK
2011	11.285.889,12	4.778.461,51	+6.507.427,61
2012	14.017.741,50	8.315.400,00	+5.702.341,50
2013	50.985.926,00	9.736.155,00	+41.249.771,00
2014	75.136.126,84	9.557.401,84	+65.578.725,00
2015	94.357.184,08	8.750.267,65	+85.606.916,43
2016	10.652.360,31	9.409.429,71	+12.429.306,00
2017	20.276.572,73	18.599.557,19	+1.677.015,54
2018	193.234.320,71	46.004.688,18	+147.229.632,50
2019	53.770.204,64	37.203.141,42	+16.567.063,22
2020	22.944.340,54	17.825.028,90	+5.119.311,64

Tablodaki veriler ışığında Niğde İl Özel İdaresinin ulaşım alanında sayılan iş ve işlemleri yaklaşık maliyetlerin çok altında tamamlandığı ve idarenin büyük belediyelere nazaran sınırlı personel ve araç ile bu hizmetleri yerine getirirken kamu kaynaklarını etkin bir şekilde kullandığı görülmektedir.

2.4.6.3.Asfalt Şantiyesi

Niğde İl Özel İdaresine ait olan Asfalt Şantiyesinde bulunan 90' lık konkasörde (Taş Kırma Makinesi), DMK-3 Kırıcı Rotor (Dik milli taş kırıcı) kullanılması ile birlikte kapasite 200 t/h üzerine çıkarılmış olup sıcak ve soğuk asfalt kaplaması için ihtiyaç duyulan agrega (çakıl taşı), (0-5, 5-12, 12-19, 19-25) söz konusu tesiste

üretilmekte ve ihtiyaç fazlası olan malzeme şantiyede stoklanmaktadır. Yine asfalt yapımında kullanılan bitüm malzemesi AC 160/220; toplam kapasitesi 900 ton olan ısıtmalı tanklarda, MC 30 ise toplam kapasitesi 180 ton olan tanklarda stoklanmaktadır. Şantiyede; BSK (Bitümlü Sıcak Karışım) ve Roadmix üretimi için 160 t/h kapasiteli Asfalt Plant Tesisi kurulmuş olup satıh kaplama ile yapılan yolların yamasında kullanılacak olan roadmix ve sıcak asfalt malzemesi Asfalt Plantinde üretilmektedir. Sıcak Asfalt ve Satıh Kaplama için gerekli olan her türlü malzeme tesisinde üretilip kullanılmaktadır. Asfalt Plantinde ve Asfalt Isıtma Tanklarında LNG (Sıvılaştırılmış Doğalgaz) kullanmak üzere “50 m3 kapasiteli LNG Tankı ve Tesisatı” yapılmış ve Asfalt Tankları ısıtmasında daha önce motorin kullanılmakta iken LNG kullanımına geçilerek ısıtma maliyeti önemli ölçüde azaltılmıştır.

Kaynak: Niğde il özel idaresi fotoğraf arşivi

2.4.6.4.Köylerin Yol Durumları İle Bağlı Oldukları İlçe Ve İl Merkezine Olan Mesafelerine Dair Tablo

Niğde İl Özel İdaresi 2020 yılı faaliyet bülteninde tüm köylere ulaşımın asfalt ile olduğunu ve hiçbir köyde ulaşım sorununun yaşanmadığını beyan etmiştir. Bu çerçevede Niğde de bulunan köylerin bağlı oldukları ilçe ve il merkezine olan mesafeleri ile yol durumları aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 16: Niğde'deki köylerin bağlı bulduğu ilçe ve il merkezine olan mesafesi ile yol durumlarını gösterir tablo.

İlçe	Köy Adı	Nüfusu	Bağlı olduğu İlçe merkezine mesafesi (km)	İl merkezine mesafesi (km)
(1) ALTUNHİSAR	1-Akçaören	Asfalt	11	46
	2-Çömlekçi	Asfalt	8	46
	3-Ulukışla	Asfalt	9	46
	4-Uluören	Asfalt	24	60
	5-Yakacık	Asfalt	4	40
	6-Yeşilyurt	Asfalt	2	40

İlçe	Köy Adı	Nüfusu	Bağlı olduğu İlçe merkezine mesafesi (km)	İl merkezine mesafesi (km)
(2) BOR	1-Badak	Asfalt	20	46
	2-Balcı	Asfalt	18	47
	3-Bayat	Asfalt	23	35
	4-Bereket	Asfalt	22	31
	5-Emen	Asfalt	13	30
	6-Gökbez	Asfalt	23	33
	7-Halaç	Asfalt	14	22
	8-Havuzlu	Asfalt	16	27
	9-Karacaören	Asfalt	20	34
	10-Karamahmutlu	Asfalt	25	38
	11-Karanlıkdere	Asfalt	22	34
	12-Kavuklu	Asfalt	22	53
	13-Kayı	Asfalt	15	28
	14-Kaynarca	Asfalt	10	16
	15-Kılavuz	Asfalt	24	29
	16-Kızılca	Asfalt	20	37
	17-Kızılkapı	Asfalt	32	40
	18-Kürkçü	Asfalt	31	45
	19-Obruk	Asfalt	60	66
	20-Okçu	Asfalt	6	16
	21-Postallı	Asfalt	30	41

	22-Seslikaya	Asfalt	16	51
	23-Tepeköy	Asfalt	17	38
İlçe	Köy Adı	Nüfusu	Bağlı olduğu İlçe merkezine mesafesi (km)	İl merkezine mesafesi (km)
(3) ÇAMARDI	1-Bademdere	Asfalt	16	55
	2-Bekçili	Asfalt	11	58
	3-Beyazkışlakçı	Asfalt	25	93
	4-Burç	Asfalt	5	73
	5-Celaller	Asfalt	7	47
	6-Çardakcık	Asfalt	10	56
	7-Çukurbağ	Asfalt	7	64
	8-Demirkazık	Asfalt	12	62
	9-Elekgölü	Asfalt	11	79
	10-Eynelli	Asfalt	21	64
	11-Kavaklıgöl	Asfalt	4	50
	12-Kavlakepe	Asfalt	24	47
	13-Kocapınar	Asfalt	28	61
	14-Mahmatlı	Asfalt	14	59
	15-Orhaniye	Asfalt	25	48
	16-Örenköy	Asfalt	10	37
	17-Pınarbaşı	Asfalt	15	60
	18-Sulucaova	Asfalt	32	54
	19-Üçkapılı	Asfalt	15	32
	20-Yelatan	Asfalt	18	86
	21-Yeniköy	Asfalt	19	66
İlçe	Köy Adı	Nüfusu	Bağlı olduğu İlçe merkezine mesafesi (km)	İl merkezine mesafesi (km)
(4) ÇİFTLİK	1-Çardak	Asfalt	16	44
	2-Çınarlı	Asfalt	4	38
	3-Kitreli	Asfalt	24	52
	4-Kula	Asfalt	13	40
	5-Mahmutlu	Asfalt	21	48
	6-Murtazaköy	Asfalt	8	16

	7-Ovalıbağ	Asfalt	15	42
	8-Sultanpınarı	Asfalt	9	34
	9-Şeyhler	Asfalt	15	42
İlçe	Köy Adı	Nüfusu	Bağlı olduğu İlçe merkezine mesafesi (km)	İl merkezine mesafesi (km)
(5) ULUKIŞLA	1-Alihoca	Asfalt	29	78
	2-Altay	Asfalt	15	69
	3-Ardıçlı	Asfalt	42	98
	4-Başmakçı	Asfalt	35	54
	5-Bayağıl	Asfalt	5	54
	6-Çanakçı	Asfalt	23	72
	7-Çiftehan	Asfalt	27	76
	8-Çifteköy	Asfalt	41	67
	9-Darboğaz	Asfalt	16	65
	10-Elmalı	Asfalt	44	76
	11-Eminlik	Asfalt	24	48
	12-Emirler	Asfalt	16	72
	13-Gedelli	Asfalt	34	61
	14-Gümüşköy	Asfalt	10	64
	15-Güney	Asfalt	20	45
	16-Hacıbekirli	Asfalt	15	71
	17-Handere	Asfalt	26	53
	18-Hasangazi	Asfalt	16	65
	19-Horoz	Asfalt	39	95
	20-Hüsniye	Asfalt	21	51
	21-İlhanköy	Asfalt	20	70
	22-İmrahor	Asfalt	38	57
	23-Karacaören	Asfalt	25	34
	24-Katrancı	Asfalt	43	87
	25-Kılan	Asfalt	12	70
	26-Koçak	Asfalt	23	72
	27-Kolsuz	Asfalt	19	38
	28-Kozluca	Asfalt	22	71
	29-Köşkonü	Asfalt	20	71
	30-Madenköy	Asfalt	94	40
	31-Ovacık	Asfalt	80	19
	32-Porsuk	Asfalt	10	59

	33-Şeyh�merli	Asfalt	20	69
	34-Tabaklı	Asfalt	23	73
	35-Tekne�ukur	Asfalt	16	65
	36-Tepeköy	Asfalt	63	65
	37-Toraman	Asfalt	32	51
	38-�nl�yaka	Asfalt	45	72
	39-Yeniyıldız	Asfalt	25	81
�l�e	Köy Adı	Yol Durumu	Bağlı olduğu �l�e merkezine mesafesi (km)	
(6) MERKEZ �L�E	1-Ağcaşar	Asfalt	52	
	2-Aşlama	Asfalt	56	
	3-Ballı	Asfalt	13	
	4-�arıklı	Asfalt	42	
	5-�avdarlı	Asfalt	28	
	6-�ayırlı	Asfalt	33	
	7-Dikilitaş	Asfalt	49	
	8-Elmalı	Asfalt	76	
	9-Fesleğen	Asfalt	12	
	10-G�sterli	Asfalt	77	
	11-Güllüce	Asfalt	10	
	12-Hacıbeyli	Asfalt	57	
	13-Hançerli	Asfalt	9	
	14-Hasak�y	Asfalt	32	
	15-Himmetli	Asfalt	36	
	16-�cmeli	Asfalt	54	
	17-Kayırlı	Asfalt	52	
	18-Kırkpınar	Asfalt	11	
	19-Kızılören	Asfalt	52	
	20-Koyunlu	Asfalt	10	
	21-Kömürcü	Asfalt	31	
	22-Küçükköy	Asfalt	11	
	23-Nark�y	Asfalt	55	
	24-Ovacık	Asfalt	20	
	25-�zyurt	Asfalt	25	
	26-Pınarcık	Asfalt	24	
	27-Taşlıca	Asfalt	10	

	28-Tepeköy	Asfalt	63	
	29-Tırhan	Asfalt	34	
	30-Uluğaç	Asfalt	20	
	31-Yerhisar	Asfalt	52	
	32-Yaylayolu	Asfalt	16	
	33-Yeşilburç	Asfalt	11	
	34-Yeşilova	Asfalt	52	

Tabloya bakıldığında il merkezine en yakın köylerin 16 km ile Bor ilçesine bağlı Okçu ve Kaynarca ile Çiftlik ilçesine bağlı Murtaza köyünün olduğu, 98 km ile de en uzak mesafede bulunan Ulukışla ilçesine bağlı Ardıçlı köyü olduğu, tüm köylere ulaşımın asfalt ile sağlandığı görülmektedir.

2.4.7.Niğde İl Özel İdaresi Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü

Niğde İl Özel İdaresi Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü 2020 yılı verileri doğrultusunda 1 müdür, 10 memur ve 11 işçi olmak üzere 22 personelle hizmet vermekte olup birimin görev ve sorumlulukları aşağıdaki gibi bildirilmiştir;

- Köy ve bağlı yerleşme birimleri ile belediye mücavir alanı dışında kalan askeri garnizonlara sağlıklı ve yeterli içme suyu temin etmek, bu maksatla sondaj kuyuları açtırmak, Enerji Nakil Hattı ve motopomp montajı yapmak ve yaptırmak,
- Köylerin altyapı ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek,
- Enerji Nakil Hattı projesi hazırlayıp tasdik ettirmek,
- Kaynak sularına içme suyu amaçlı kaptaj, drenaj çalışmaları yapmak veya yaptırmak,
- İhale dosyasını ve teknik şartnameyi hazırlamak,
- İçme suyu inşaat, ENH, motopomp ve sondaj işlerinin kontrollük hizmetlerini ve malzeme kalitesini kontrol etmek,
- Yaklaşık maliyet hesaplarını yapmak,
- İhalesi yapılacak işlerin yaklaşık maliyetlerini hazırlamak, ihaleleri yapılan işlerin yer teslimi, kontrol ve denetimi, hakediş geçici ve kesin kabul işlemleri ile gerektiğinde tasfiye ve fesih işlemlerini yapmak, kesin hesabı düzenlemek,

- Mevcut tesislerin onarım ve ıslah çalışmalarını yapmak, gerektiğinde tesisleri geliştirmek için tedbirler almak ve aldirmek,
- Mevcut içme suyu ve kanalizasyon tesislerinin bakım ve onarımını yapmak şeklinde sıralanmıştır.

Su ve Kanal Hizmetleri Müdürlüğü, araştırmamızın son yılı olan 2020 yılı brifinginde;

Tüm köy ve bağlılarının şebekeli içme suyu tesisine sahip olduğunu,

İl genelinde içme suyu yetersiz yerleşim biriminin bulunmadığını,

Onarım ve arızalara da müdürlüğün kendi ekiplerince 7/24 esaslı müdahale edildiğini beyan etmişlerdir.

2.4.7.1.2020 Yılı İtibariyle Köylerin İçme Suyu Envanteri

Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğünce 2020 yılı faaliyet raporunda köylerin içme suyu envanterlerini aşağıdaki gibi vermiştir;

Tablo 17 : Niğde'deki köylerin içme suyu envanterini gösterir tablo.

ALTUNHİSAR İLÇESİNE BAĞLI KÖYLER								
	KÖY ADI	Nüfus	Su Kaynağı (lt/sn)	Sondaj (lt/sn)	Toplam (lt/sn)	İhtiyaç Debisi (lt/sn)	Klor cihazı	Depo (m ³)
1	Akçaören	367	-	6,00	6,00	0,92	1,00	250
2	Çömlekçi	610	3,50	-	3,50	2,04	1,00	350
3	Uluışla	936	3,50	16,00	19,50	2,50	2,00	150
4	Uluören	1090	-	6,00	6,00	2,50	1,00	350
5	Yakacık	2024	10,00	10,00	20,00	5,00	2,00	750
6	Yeşilyurt	1110	10,00	14,00	24,00	2,95	3,00	400

BOR İLÇESİNE BAĞLI KÖYLER								
	KÖY ADI	Nüfus	Su Kaynağı (lt/sn)	Sondaj (lt/sn)	Toplam (lt/sn)	İhtiyaç Debisi (lt/sn)	Klor cihazı	Depo (m ³)
1	Badak	316	-	6,00	6,00	1,78	1,00	150 (Ayaklı)
2	Balcı	655	2,10+ 2,00	6,00+ 4,00	8,00+ 6,00	1,87	1,00+ 2,00	175+75

3	Bayat	441	-	5,00	5,00	1,80	1,00	100 (Ayaklı)
4	Bereket	188	1,00	2,50	3,50	1,14	1,00	200
5	Emen	136	-	5,00	5,00	0,66	1,00	30 (Biriktirme)
6	Gökbez	274	3,50	-	3,50	0,87	1,00	100
7	Halaç	504	2,70	-	2,70	1,48	1,00	100
8	Havuzlu	198	2,20	-	2,20	0,44	1,00	75
9	Karacaören	137	2,50	-	2,50	0,66	1,00	100
10	Karamahmutlu	133	-	5,00	5,00	0,31	1,00	100
11	Karanlıkdere	691	5,00	10,00	15,00	1,84	1,00	200
12	Kavuklu	182	2,50	5,00	7,50	0,64	2,00	175
13	Kayı	730	4,00	-	4,00	2,26	-	100
14	Kaynarca	725	-	6,00	6,00	1,00	1,00	30 (Biriktirme)
15	Kılavuz	453	3,00	-	3,00	1,32	1,00	150
16	Kızılca	1194	-	12,00	12,00	4,52	1,00	300
17	Kızılkapı	65	2,30	-	2,30	0,21	1,00	75
18	Kürkçü	94	2,00	5,00	7,00	0,34	1,00	75
19	Obruk	1345	-	8,00	8,00	2,45	1,00	450
20	Okçu	205	0,50	4,00	4,50	0,85	2,00	175
21	Postallı	271	2,80	4,00	6,80	1,14	1,00	100
22	Seslikaya	118	-	2,50	2,50	0,53	-	30 (Biriktirme)
23	Tepeköy	784	10,00	-	10,00	1,93	2,00	350

ÇAMARDI İLÇESİNE BAĞLI KÖYLER

	KÖY ADI	Nüfus	Su Kaynağı (lt/sn)	Sondaj (lt/sn)	Toplam (lt/sn)	İhtiyaç Debisi (lt/sn)	Klor cihazı	Depo (m ³)
1	Bademdere	1255	13,00	-	13,00	2,50	3,00	650
2	Bekçili	211	2,00	6,00	8,00	0,59	1,00	75
3	Beyazkışlakçı	260	4,50	-	4,50	0,66	1,00	75
4	Burç	1416	1,00	17,00	18,00	2,46	3,00	500
5	Celaller	622	1,80	10,00	11,80	1,35	1,00	100
6	Çardakcık	212	1,30	6,00	7,30	0,36	1,00	75
7	Çukurbağ	710	8,00	8,00	16,00	1,46	3,00	400
8	Demirkazık	329	3,75	-	3,75	0,83	1,00	350
9	Elekgölü	483	3,00	3,00	6,00	0,90	1,00	200

10	Eynelli	858	9,50		9,50	2,80	1,00	100
11	Kavaklıgöl	171	2,20	7,00	9,20	0,39	1,00	75
12	Kavlakepe	139	3,00	-	3,00	0,51	1,00	75
13	Kocapınar	239	1,30	-	1,30	0,67	1,00	100
14	Mahmatlı	391	5,20	8,00	13,20	0,62	1,00	75
15	Orhaniye	186	2,00	6,00	8,00	0,42	1,00	75
16	Örenköy	23	1,40	-	1,40	0,13	1,00	50
17	Pınarbaşı	112	2,50	4,00	6,50	0,19	2,00	150
18	Sulucaova	211	1,50	4,00	5,50	0,70	1,00	100
19	Üçkapılı	217	10,00	-	10,00	0,76	1,00	100
20	Yelatan	1003	8,00	-	8,00	1,85	2,00	175
21	Yeniköy	552	4,50	-	4,50	1,26	1,00	200

ÇİFTLİK İLÇESİNE BAĞLI KÖYLER

	KÖY ADI	Nüfus	Su Kaynağı (lt/sn)	Sondaj (lt/sn)	Toplam (lt/sn)	İhtiyaç Debisi (lt/sn)	Klor cihazı	Depo (m ³)
1	Çardak	1902		8,00	8,00	2,54	1,00	100
2	Çınarlı	519	1,00	9,00	10,00	1,20	1,00	200
3	Kitreli	1410	7,00	25,00	32,00	2,80	2,00	600
4	Kula	2419	3,00	4,00	7,00	3,64	1,00	475
5	Mahmutlu	726	1,50	6,00	7,50	1,16	1,00	150
6	Murtazaköy	881	2,40	5,00	7,40	2,64	1,00	225
7	Ovalibağ	1300	-	7,00	6,00	1,84	1,00	250
8	Sultanpınarı	559	6,00	-	6,00	1,17	1,00	50
9	Şeyhler	1502	0,50	10,00	10,50	2,18	1,00	400

ULUKIŞLA İLÇESİNE BAĞLI KÖYLER

	KÖY ADI	Nüfus	Su Kaynağı (lt/sn)	Sondaj (lt/sn)	Toplam (lt/sn)	İhtiyaç Debisi (lt/sn)	Klor cihazı	Depo (m ³)
1	Alihoca	547	3,5	-	3,50	0,68	1	100
2	Altay	121	1,00	4,00	5,00	0,42	1	85
3	Ardıçlı	21	1,00	-	1,00	0,32	1	20
4	Başmakçı	206	1,00	6,00	8,00	0,36	1	150
5	Bayağıl	865	1,00	8,00	9,00	1,46	1	300
6	Çanakçı	138	1,25	6,00	4,25	0,23	1	50
7	Çiftahan	1066	8,00	14,00	21,00	1,24	3	850

8	Çiftköy	162	1,00	-	1,00	0,33	1	50
9	Darboğaz	1606	14,00	-	14,00	2,59	1	1000
10	Elmalı	180	1,70	-	1,70	1,35	1	125
11	Eminlik	397	0,50	7,50	8,50	0,74	1	150
12	Emirler	517	4,80	7,50	12,30	1,00	1	150
13	Gedelli	202	1,50	6,00	7,50	0,47	1	150
14	Gümüşköy	253	1,88	-	1,88	0,42	1	200
15	Güney	209	1,50	2,00	3,50	0,66	1	130
16	Hacıbekirli	203	5,00	-	7,68	0,71	2	125
17	Handere	125	1,00	2,50	3,00	0,38	1	50
18	Hasangazi	916	-	6,00	6,00	1,28	1	100
19	Horoz	514	4,00	-	4,00	1,26	1	100
20	Hüsnüye	542	-	8,00	8,00	1,23	1	200
21	İlhanköy	167	1,00	5,00	6,00	0,29	1	50
22	İmrahor	266	4,50	-	4,50	0,81	1	105
23	Karacaören	102	3,00	6,00	9,00	0,28	1	80
24	Katrancı	448	1,00	-	1,00	0,00	-	30
25	Kılan	1744	10,00	-	10,00	3,44	2	1100
26	Koçak	365	1,00	9,00	10,00	0,51	3	200
27	Kolsuz	194	1,50	6,00	7,50	0,56	1	100
28	Kozluca	66	1,50	2,00	3,50	0,14	1	50
29	Köşkönü	151	-	6,00	6,00	0,17	1	75
30	Maden	201	4,50	-	4,50	0,47	1	75
31	Ovacık	245	-	5,00	5,00	0,73	2	150
32	Porsuk	321	2,60	6,00	8,60	0,53	1	150
33	Şeyhomerli	332	2,00	7,00	8,50	1,52	1	150
34	Tabaklı	11	1,50	-	1,50	0,01	-	-
35	Tekneçukur	348	3,90	6,00	9,90	0,64	2	175
36	Tepeköy	264	1,00	6,00	7,00	0,67	1	75
37	Toraman	94	1,80	-	1,80	0,16	1	75
38	Ünlüyaka	38	1,8	-	1,80	0,24	1	50
39	Yeni yıldız	791	5,00	6,00	11,00	1,90	1	200

NİĞDE MERKEZ İLÇEYE BAĞLI KÖYLER

	KÖY ADI	Nüfus	Su Kaynağı (lt/sn)	Sondaj (lt/sn)	Toplam (lt/sn)	İhtiyaç Debisi (lt/sn)	Klor cihazı	Depo (m ³)
1	Ağcaşar	2550	-	15,00	15,00	4,67	-	300
2	Aşlama	836	-	8,00	8,00	1,96	1	100 ayaklı

3	Ballı	72	1,50	-	1,50	0,18	1	50
4	Çarıklı	852	-	9,00	9,00	1,85	1	100
5	Çavdarlı	1095	-	14,00	14,00	2,43	2	130
6	Çayırılı	1302	-	10,00	10,00	2,28	1	400
7	Dikilitaş	847	-	12,00	12,00	2,78	1	300
8	Elmalı	966	4,00	10,00	14,00	1,76	2	350
9	Fertek	5667	-	11,00	11,00	7,20	1	750
10	Fesleğen	559	2,50	6,00	8,50	1,39	1	350
11	Gösterli	1247	10,00	7,00	17,00	2,09	1	200
12	Güllüce	665	2,70	6,00	8,70	1,06	1	300
13	Hacıbeyli	856	-	6,00	6,00	1,28	1	100
14	Hançerli	216	8,00	-	8,00	0,61	1	75
15	Hasaköy	1045	-	12,00	12,00	2,28	1	300
16	Himmetli	968	3,50	-	3,50	2,00	1	400
17	İçmeli	795	-	20,00	20,00	1,67	1	250
18	Kayırlı	1146	-	15,00	15,00	2,45	1	700
19	Kırkpınar	617	2,64	-	2,64	1,11	1	75
20	Kızılören	345	2,10	6,00	8,10	0,79	1	75
21	Koyunlu	1032	10,00	42,00	52,00	1,74	2	550
22	Kömürcü	2863	-	9,00	9,00	3,78	1	200
23	Küçükköy	20	5,30	-	5,30	0,22	1	50
24	Narköy	256	2,50	6,00	8,50	0,49	1	100
25	Ovacık	1081	3,00	15,00	18,00	2,76	1	200
26	Özyurt	68	0,50	5,00	5,50	0,56	1	50
27	Pınarcık	833	1,00	6,00	7,00	1,37	1	100
28	Taşlıca	121	2,00	4,00	6,00	0,45	1	50
29	Tepeköy	387	7,40	-	7,40	1,27	1	100
30	Tırhan	327	-	6,00	5,00	0,54	1	30 (biriktirme)
31	Uluğağaç	369	3,0	6,00	9,00	1,36	1	100
32	Yerhisar	214	-	8,00	6,00	0,49	1	100
33	Yaylayolu	189	1,00	4,00	5,00	0,61	1	100
34	Yeşilburç	451	2,40	6,00	8,40	0,67	1	150
35	Yeşilova	229	-	6,00	6,00	0,46	1	200

Tablo doğrultusunda Niğde'deki tüm köy ve bağlılarında içme suyu probleminin bulunmadığı, ihtiyaç duyulan köylerde yeterli sondaj çalışması yapılarak nüfusa oranlı

yeterli içme suyunun sağlandığı, her köyde klor cihazının bulunduğu ve de köylerin nüfusuna göre ihtiyaç doğrultusunda 20 m³ ten 1100 m³ e kadar içme suyu deposunun yapılmış olduğu görülmektedir.

YIL	YAKLAŞIK MALİYET (TL)	HARCAMA(TL)	FARK
2011	629.430	610.248	+19.182
2012	1.383.540	1.319.722	+63.818
2013	1.203.452	1.203.450	+2
2014	4.332.977	3.720.518	+612.459
2015	6.537.295	4.652.312	+1.884.983
2016	14.611.759	9.954.175	+4.657.584
2017	23.444.909	17.518.861	+5.926.048
2018	16.205.363	9.580.100	+6.625.263
2019	12.393.808	9.883.588	+2.510.220
2020	15.950.071	9.359.512	+6.590.559
TOPLAM	96.692.604	67.802.486	+28.890.118

Bütçe doğrultusunda ise KÖYDES projesi dışında il özel idaresince 2011 den 2020 yılına kadarki süreçte idarenin 96.692.604 TL yaklaşık maliyetli işi 67.802.486 TL ye yaptığı, bu kapsamda 28.890.118 TL lik kamu kaynağında tasarruf sağlandığı görülmektedir.

2.4.7.2.2005-2020 Yılları Arasında Kanalizasyon Çalışmalarına Dair Faaliyetler

Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğünce 2020 yılı faaliyet raporunda;

Tüm köy ve bağlularının Şebekeli Kanalizasyon tesisine sahip olduğunu, 53 köyde Doğal Arıtma Tesislerinin tamamlandığını ve onarım ve arızalara birimin kendi ekiplerince 7/24 esaslı müdahale edildiği beyan edilmiştir.

Niğde İl Özel İdaresinin 2020 yılı faaliyet raporunun Kanalizasyon faaliyetleri sayfasında bir örnek

Müdürlüğün “Çağın gerektirdiği kanalizasyon altyapısına kavuşmak için tesisler yapmak, mevcut tesislerin bakım, onarım ve modernizasyonunu sağlamak” için belirlediği Stratejik Plan Hedefinin 30.000 metre olarak belirlendiği ancak 38.500 m ile hedefin üzerinde bir başarı elde edildiği bildirilmiştir.

KÖYDES projesi kapsamında Niğde de 2006 yılında 1.933,978 TL değerinde 21 proje gerçekleştirilmiş diğer kanalizasyon faaliyetleri ise İl özel idaresi Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğüne aşağıdaki gibi tamamlanmıştır;

Tablo 18 : Niğde il özel idaresince 2011-2020 yılları arasında gerçekleştirilen kanalizasyon faaliyetleri ile mali durumu gösterir tablo.

	Yıl	Faaliyet Sayısı	Limit İşler (Tamir, bakım, onarım ve proje) sayısı	Bütçe	Harcanan
NİĞDE İL ÖZEL İDARESİ	2011	5	25	511.409	511.409
	2012	6	4	327.080	327.080
	2013	12	117	1.085.931	670.134
	2014	12	79	2.120.063	1.374.296
	2015	18	167	2.706.809	4.566.086
	2016	12	-	3.367.548	2.075.007
	2017	7	-	5.323.626	2.919.205

	2018	8	-	7.490.234	2.190.264
	2019	5	460	7.193.564,37	5.417.270,14
	2020	2	480	3.019.725,42	2.021.834,90
		87	1.332	33.145.989,79	22.072.586,04

Niğde İl Özel İdaresinin faaliyet raporlarından elde edilen tablolara bakıldığında idarenin gerek kanalizasyon yapım faaliyetleri gerekse limit işleri çerçevesinde her yıl etkin faaliyette bulunduğu, bu hizmetleri yaparken de kamu kaynaklarını etkin ve tasarruflu kullandığı görülmektedir.

3.BÖLÜM

3.1.NİĞDE İL ÖZEL İDARESİNİN ALT YAPI VE ULAŞIM ALANINDAKİ ÇALIŞMALARININ KÖY MUHTARLARI NEZDİNDE MEMNUNİYET ANKETİ

Bu çalışma Niğde İl Özel İdaresinin alt yapı ve ulaşım alanındaki yerel kamu hizmetlerinin yürütülmesindeki etkinliğinin köy muhtarları nezdinde tespit edilmesi amacıyla yapılmıştır. Memnuniyet düzeyinin ölçülmesi şeklinde hazırlanan çalışma ile elde edilen veriler gerek grafiksel tablolar gerekse yüzdelik ölçütler ile değerlendirmeye alınarak sonuçlandırılmıştır.

Yapılan memnuniyet anketinde üzerinde durulan hizmet alanı özellikle tüm köylerimizin ortak paydasında bulunan ve yaşam adına olmazsa olmaz niteliğe sahip olan ulaşım ve alt yapı hizmetleri olmuştur. Söz konusu hizmetler ile ilgili yapılan araştırmada köy muhtarlarına Niğde İl Özel İdaresinin araç, ekipman ve personel yeterlilikleri ile sanat yapılarının temini, kurum yetkililerine ulaşım durumları ve idarenin ihtiyaçlara cevap verme yeterliliği sorulmuştur.

3.1.1.Anketin Amacı, Kapsamı ve Ölçeği

Anketin amacı Niğde İl Özel İdaresinin altyapı ve ulaşım alanındaki yerel kamu hizmetlerinin yerine getirmesi noktasında il genelindeki köy muhtarlarının söz konusu hizmetlerden duyduğu memnuniyeti araştırmaktır. Burada amaç; verilerin, tabloların, rakamların dışında yapılan çalışmaların reel olarak sahada karşılığının olup olmadığının tespit edilmesidir. Anket, köyün ortak sorunlarının çözümü noktasında özel idare yetkilileriyle birebir iletişim halinde olan köy muhtarlarına yönelik olarak yapılmış olup toplam 131 köy bulunan ilde 105 muhtara ulaşılarak uygulanmıştır.

3.1.2.Anketin Yöntemi

Anket soruları daha önce ilgili alanda yazılmış tezler ile belediyelerin memnuniyet anketleri incelenerek hazırlanmış olup başta tez danışmanı olmak üzere İstatistik branşından 2 akademisyen hocamızın görüşü alınarak düzenlenmiş ve de Altunhisar ilçesine bağlı 6 köy muhtarının üzerinde pilot çalışma yaparak son halini almıştır. Anketin ilk bölümünde çalışmaya katılan köy muhtarlarının yaşları, cinsiyetleri, meslekleri, kaç yıldır köyde buldukları, kaç yıldır muhtarlık yaptıkları ve

mezuniyetleri gibi kişisel soruların yanında köye ait olarak; köyün türü, bağlı olduğu yer, bağlı olduğu yere mesafesi, il özel idaresi ve araçlar il merkezinde olduğu için il merkezine mesafesi, yapısının toplu mu dağınık mı olduğu, 6360 sayılı kanun kapsamında kapanan belediyeler dâhilinde olup olmadıkları noktasında sorular yönlendirilirken anketin ikinci bölümünde; Niğde İl Özel İdaresinin alt yapı ve ulaşım alanındaki hizmetlerinin memnuniyet düzeyini ölçmek amacıyla 24 soru yönlendirilmiş ve Beşli Likert Tipi ölçek kullanılarak yapılan çalışmada muhtarlardan; Çok iyi, İyi, Orta, Yetersiz ve Çok Kötü şeklinde çoktan seçmeli cevaplar vermeleri talep edilmiştir.

Anket, bir kısmı yüz yüze yapılırken bir kısmı telefonla önden bilgi verilmek üzere anket formunun ulaştırılması ve aynı yöntemle toplanması şeklinde gerçekleşmiş, ulaşımında sorun yaşayan muhtarlar noktasında da formun dijital yolla ulaştırılıp aynı şekilde geri alınması şeklinde gerçekleştirilmiştir.

3.1.3.Anket Bulguları

Muhtarlara yönelik gerçekleştirilen memnuniyet anketine dair nitel ve nicel bulgular yüzdeler oranlar ve grafikler ile analiz edilmiş, değerlendirme ise özellikle 6 soru ve 8 ölçüt üzerinden gerçekleştirilmiştir. Değerlendirilmeye alınan 4 soru H1 ve H2 hipotezlerinin tespiti noktasında en net cevabı verecek olan sorular olup diğer iki soru da tezimizin başlığında yer alan “il özel idarelerinin yerel kamu hizmetlerindeki etkinliğinin” tespit edilmesi noktasında genel görüşü temsil eder niteliktedir. Bu kapsamda bahsi geçen ve değerlendirmeye alınan sorular;

- 1- Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzde yürüttüğü yol çalışmalarını (Genişletme, asfalt, bakım-onarım, yama) nasıl buluyorsunuz?
- 2- Niğde İl Özel İdaresinin karla mücadele kapsamında köyünüzde yol açma çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 3- Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki içme suyu hizmetlerini nasıl buluyorsunuz?
- 4- Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki kanalizasyon hizmetlerini nasıl buluyorsunuz?
- 5- Acil Durumlarda il özel idaresinin ilgili personeline ulaşma durumunuz nedir?
- 6- Genel olarak Niğde İl Özel İdaresinin Yerel Kamu Hizmetlerindeki etkinliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Soruları olup analize alınan cevaplar ise; Yerleşimi toplu ve dağınık olan köyler, 6360 sayılı yasa ile Belediyelikten düşen köyler, mesafesi 0 ila 20 km ile 80 ila 100 kilometre (en yakından hizmet alan ve en uzak mesafede bulunan) olan köyler şeklinde olmakla beraber muhtarlar nezdinde de görevde ilk döneminde bulunanlar ile iki ve üzeri dönem görev yapan muhtarlar olmak üzere 8 kategoriye ayrılmış, bununla birlikte de tüm muhtarların cevaplarının birleştirildiği genel değerlendirme analizi yapılmıştır.

Söz konusu kategorileri ayrıntılı olarak ele aldığımızda; Yerleşim yapısı noktasında köylerin toplu ve dağınık olarak ayrılarak değerlendirmeye alınmasının sebebi; gerek köy içi ulaşım gerekse su ve kanalizasyon şebekesi noktasında dağınık yerleşime sahip köylerdeki çalışmaların toplu yerleşimdeki köylere nazaran daha zor ve maliyetli olmasıdır. Bu noktada Niğde İl Özel İdaresinin ilgili hizmetleri yerine getirmekte eşit çalışma sergileyip sergilemediği tespit edilmeye çalışılmıştır.

6360 sayılı yasa kapsamında nüfusu 2000'in altında kalan beldeler köy statüsüne dönüşerek belediyeleri kapanmış, bu çerçevede Niğde de 23 belde köy statüsüne dönüşmüştür. Belediyelikten köy statüsüne dönüşen yerleşim yerlerinin yerel kamu hizmetleri il özel idaresinin sorumluluğuna devredilmiştir. 2014 tarihinden itibaren söz konusu yerleşim yerlerinde faaliyet gösteren Niğde İl Özel İdaresinin bu yerlerde etkin faaliyet yürütüp yürütemediği anket çalışmamızla tespit edilmeye çalışılmıştır.

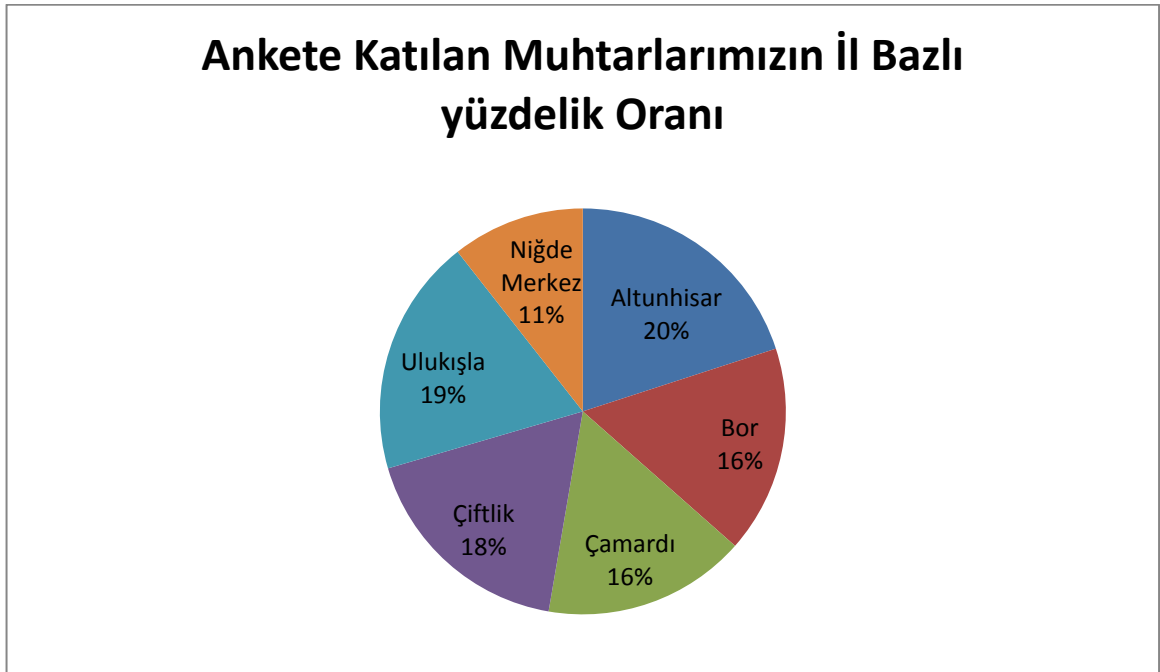
Bir diğer kategori mesafe noktasında ayrılmıştır. Niğde İl Özel İdaresi hizmetlerini merkezden yürütmekte olup ilgili tüm araç ve ekipmanları da merkezde bulunmaktadır. Bu noktada gerek ulaşım gerekse su ve kanalizasyon hizmetlerini yerine getirirken araçlar köylere il merkezinden ulaşmaktadır. Bu çerçevede il merkezine en yakın olan (0-20 km) ve il merkezine en uzak mesafede bulunan (80-100 km) köylere Niğde İl Özel İdaresinin zamanında ve yeterli hizmet sunup sunmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

Son kategori ise muhtarların dönemleri üzerinden yapılmıştır. Köylerdeki yerel kamu hizmetleri il özel idareleri tarafından gerçekleştirilmektedir. Bilindiği üzere köylerdeki sorun ve ihtiyaçların giderilmesi noktasında il özel idareleri ile birebir muhatap olan kişiler muhtarlardır. Muhtarlar gerek taleplerin yerinde ve zamanında yapılıp yapılmadığı gerekse idareci ve personellerin yaklaşımları noktasında birinci

dereceden bilgi verecek kişilerdir. Bu noktada muhtarlar görevde ilk döneminde bulunanlar (2019 yılından itibaren) ve birden fazla dönem muhtarlık yapanlar olarak (Tecrübeli muhtarlar) ikiye ayrılmış olup böylece Niğde İl Özel İdaresi ile henüz yeni çalışan muhtarlar ve uzun yıllar beraber çalışmış olan tecrübeli muhtarların nezdinde Niğde İl Özel İdaresinin söz konusu faaliyet alanları noktasındaki çalışma performansları tespit edilmeye çalışılmıştır.

Niğde ilinde 5 ilçe bulunmakta olup; Altunhisar ilçesinde 6, Bor ilçesinde 23, Çamardı ilçesinde 21, Çiftlik ilçesinde 9, Ulukışla İlçesinde 38 ve Niğde il merkezinde 34 köy bulunmaktadır. Söz konusu ilçelerden anketimize; Altunhisar ilçesindeki muhtarın tamamı (6/6), Bor ilçesinde 23/19, Çamardı ilçesinde 21/17, Çiftlik ilçesinde 9/8, Ulukışla ilçesinde 38/36 ve merkez ilçeye bağlı 34/18 köy muhtarı olmak üzere 131 muhtarın 105'i katılmıştır. Söz konusu araştırmamızda Niğde il genelinde muhtarlara ulaşım oranı %80,15 olmuştur.

Şekil 6: Memnuniyet Anketine katılan muhtarların il bazında yüzdeler oranı

Tablo 19: Memnuniyet anketine katılan muhtarların ilçe bazında yüzdelik oranlarını gösterir tablo

Altunhisar	Bor	Çamardı	Çiftlik	Ulukışla	Merkez
%100	%82,60	%80,95	%88,88	%94,73	%52,94

Niğde ilinde tek kadın köy muhtarı olduğu için yüzdesel hesap analizi yapılmamış diğer kategoriler bazında ise aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır;

Eğitim Durumu:

Tablo 20: Memnuniyet anketine katılan muhtarların öğrenim durumunu gösterir tablo

	İlkokul	Ortaokul	Lise	Ön Lisans	Lisans	Lisansüstü
Frekans	63	14	22	4	2	0
Yüzde	%60	%13,33	%20,95	%3,80	%1,90	%0

105 köy muhtarının verdiği cevap doğrultusunda muhtarların ağırlıklı olarak ilkokul ve akabinde lise mezunu olduğu görülmüştür.

Meslek:

Tablo 21: Memnuniyet anketine katılan muhtarların mesleki durumunu gösterir tablo

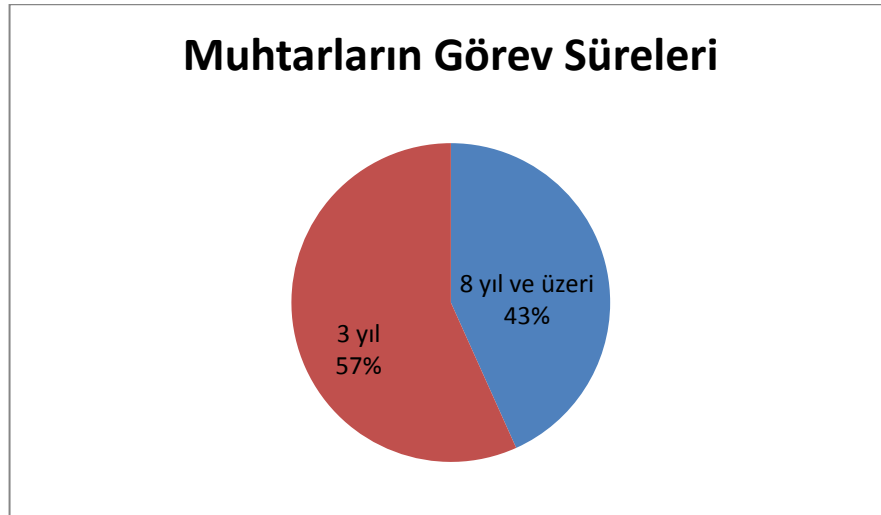
Çiftçi	Esnaf	Emekli	Memur Emeklisi	Rençber	Serbest Meslek
58	10	8	2	3	3

Meslek sorusunu boş bırakanlar ve “muhtar” yazanlar dışında haricen mesleğini belirten 84 katılımcımızın ağırlıklı olarak çiftçi olduğu görülmüştür.

Muhtarlık süreleri kapsamında ise katılımcılarımızın 59’u ilk dönemleri olduğunu (3 yıllık) 45’i de birden fazla dönem muhtarlık yaptıklarını beyan etmişlerdir.

Bu çerçevede Niğde ilindeki köy muhtarlarının %56,73’ünün ilk kez, %43,26 sınıfın da tecrübeli muhtar olduğu görülmüştür.

Şekil 7 : Memnuniyet Anketine katılan muhtarların görev süreleri bazında yüzdeler oranı

Tüm Köy Muhtarlarının Sorulara Verdikleri Cevapların Genel Sonucu

Niğde İl Özel İdaresi'nin...	Çok İyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü	TOPLAM
1) Köyünüzde yürüttüğü yol çalışmalarını (Genişletme, asfalt, bakım-onarım, yama) nasıl buluyorsunuz?	47	38	10	8	2	105
	44,76%	36,19%	9,52%	7,62%	1,90%	
2) Ulaşım hizmetleri alanındaki araç ve ekipmanlarını nasıl buluyorsunuz?	39	50	10	4	2	105
	37,14%	47,62%	9,52%	3,81%	1,90%	
3) Ulaşım hizmetleri ile ilgili sahada görev yapan personellerinin uzmanlık düzeylerini nasıl değerlendiriyorsunuz?	35	55	10	1	4	105
	33,33%	52,38%	9,52%	0,95%	3,81%	

4) Ulaşım hizmetleri ile ilgili sahada görev yapan personellerini alanında yeterli buluyor musunuz?	30	58	11	5	2	105
	28,57%	55,24%	10,48%	4,76%	0,95%	
5) Niğde İl Özel İdaresinin Köyünüz yollarında ihtiyaç duyulan trafik işaret levhalarının temin edilmesi hususunda memnuniyet düzeyiniz nedir?	33	42	13	14	3	105
	31,43%	40,00%	12,38%	13,33%	2,86%	
6) Niğde İl Özel İdaresinin		55	11	12	3	104

Köyünüzdeki yollara gerekli levhaların montajı ile ilgili iş ve işlemlerini yerine getirme yeterliliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?	23					
	21,90%	52,88%	10,58%	11,54%	2,88%	
7) Yollarda gerekli olan “büzlerin” temini ile yollara döşenmesi işlemlerini nasıl buluyorsunuz?	29	60	11	3	2	105
	27,62%	57,14%	10,48%	2,86%	1,90%	
8)Yollarda gerekli olan “menfezlerin” temini ile yollara döşenmesi işlemlerini nasıl buluyorsunuz?	29	60	12	2	2	105
	27,62%	57,14%	11,43%	1,90%	1,90%	
9)Yollarda gerekli olan “köprü” ile ilgili çalışmaları nasıl değerlendiriyorsunuz?	30	54	16	2	3	105
	28,57%	51,43%	15,24%	1,90%	2,86%	

10) Niğde İl Özel İdaresinin karla mücadele kapsamında köyünüzde yol açma çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?	50	51	1	1	1	104
	48,08%	49,04%	0,96%	0,96%	0,96%	
11) Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki içme suyu hizmetlerini nasıl buluyorsunuz?	51	43	4	5	2	105
	48,57%	40,95%	3,81%	4,76%	1,90%	
12) Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki kanalizasyon hizmetlerini nasıl buluyorsunuz?	46	52	4	1	1	104
	44,23%	50,00%	3,85%	0,96%	0,96%	
13) Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki içme suyunun kimyasal ve bakteriyolojik analizleri çalışmalarını nasıl buluyorsunuz?	43	52	4	4	1	104
	41,35%	50,00%	3,85%	3,85%	0,96%	
14) Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki içme suyunun su depolarındaki klor çalışmalarını nasıl buluyorsunuz?	45	54	3	1	1	104
	43,27%	51,92%	2,88%	0,96%	0,96%	
15) Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki mevcut içme suyu tesislerinin bakım ve onarım faaliyetlerini nasıl buluyorsunuz?	42	53	5	3	1	104
	40,38%	50,96%	4,81%	2,88%	0,96%	

16) Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki mevcut kanalizasyon tesislerinin bakım ve onarım faaliyetlerini nasıl buluyorsunuz?	37	53	10	1	3	104
	35,58%	50,96%	9,62%	0,96%	2,88%	
17) Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzde sağlıklı ve yeterli içme suyu temin etmek amacıyla sondaj kuyusu açtırma faaliyetlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?	30	44	16	7	3	100
	30,00%	44,00%	16,00%	7,00%	3,00%	
18) Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzde		48	8	6	4	98

sağlıklı ve yeterli içme suyu temin etmek amacıyla Enerji Nakil Hattı veya motopomp montajı yapmak ve yaptırmak gibi faaliyetlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?	32					
	32,65%	48,98%	8,16%	6,12%	4,08%	
19) Niğde İl Özel İdaresinin alt yapı ile ilgili sahada görev alan personellerini yeterli buluyor musunuz?	31	61	6	6	1	105
	29,52%	58,10%	5,71%	5,71%	0,95%	
20) Niğde İl Özel İdaresinin alt yapı ile ilgili sahada kullanılan araç ve ekipmanlarını yeterli buluyor musunuz?	33	53	11	6	1	104
	31,73%	50,96%	10,58%	5,77%	0,96%	
21) Acil durumlarda İl Özel İdaresinin ilgili personellerine ulaşma durumunuz nedir?	48	51	4	2	1	105
	45,71%	48,57%	3,81%	1,90%	0,00%	

22) Niğde İl Özel İdaresinin ulaşım ile ilgili ihbar anında müdahale süresini ile ilgili memnuniyet düzeyiniz nedir? (Yol kapanması vb.)	40	56	6	2	1	105
	38,10%	53,33%	5,71%	1,90%	0,95%	
23) Niğde İl Özel İdaresinin altyapı ile ilgili ihbar anında müdahale süresini ile ilgili memnuniyet düzeyiniz nedir? (Su hattı şebekesinin patlaması vb.)	45	50	8	1	1	105
	42,86%	47,62%	7,62%	0,95%	0,95%	
24) Genel olarak Niğde İl Özel İdaresinin Yerel Kamu Hizmetlerindeki etkinliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?	41	50	9	1	3	104
	39,42%	48,08%	8,65%	0,96%	2,88%	

Anket sonuçlarına bakıldığında Niğde genelindeki köy muhtarlarının 1.soru olan “Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzde yürüttüğü yol çalışmalarını (Genişletme, asfalt, bakım-onarım, yama) nasıl buluyorsunuz?” sorusu ile 11.soru olan “Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki içme suyu hizmetlerini nasıl buluyorsunuz?” sorularına 44,76% ve 48,57% ile “Çok iyi” cevabını verdiklerini, diğer sorularda ise en yüksek oranda “iyi” cevabını verdiklerini görmekteyiz. Seçilen sorular ve kategoriler bazında yapılan değerlendirmeler ise aşağıdaki gibidir;

Belediyelikten köy statüsüne geçen yerleşim yeri muhtarlarının memnuniyet anketi sonuçları aşağıdaki gibidir.

Niğde ilinde 6360 sayılı yasa ile belediyelikten köy statüsüne geçen 23 yerleşim yerleri bulunmakta olup 21 muhtarla çalışma yapılabilmektedir. Bu çerçevede muhtarların İl Özel İdaresinin Alt yapı ve Ulaşım alanındaki hizmetlerine baktığımızda;

Soru: Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzde yürüttüğü yol çalışmalarını (Genişletme, asfalt, bakım-onarım, yama) nasıl buluyorsunuz?

Cevap:

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü	TOPLAM
Frekans	9	9	1	1	1	21
Yüzde	42,86%	42,86%	4,76%	4,76%	4,76%	100%

Tabloya bakıldığında ankete katılan muhtarlar 42,86% oranında “Çok iyi” ve “İyi” cevabını vermişlerdir.

Soru : Niğde İl Özel İdaresinin karla mücadele kapsamında köyünüzde yol açma çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cevap:

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü	TOPLAM
Frekans	10	10	0	0	0	20
Yüzde	50,00%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100%

Şeklinde olmuştur. Burada da cevaplara baktığımızda muhtarların 50,00% oranında “Çok iyi” ve “İyi” cevabını verdiklerini görmekteyiz.

Soru : Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki içme suyu hizmetlerini nasıl buluyorsunuz?

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü	TOPLAM
Frekans	10	11	0	0	0	21
Yüzde	47,62%	52,38%	0,00%	0,00%	0,00%	100%

Oranlarında cevaplar vermişlerdir. Bu soruda da muhtarların 52,38% ile Niğde İl Özel idaresinin içme suyu hizmetlerini “İyi” 47,62% ile “Çok iyi” bulduklarını görmekteyiz.

Soru : Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki kanalizasyon hizmetlerini nasıl buluyorsunuz?

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü	TOPLAM
Frekans	9	11	1	0	0	21
Yüzde	42,86%	52,38%	4,76%	0,00%	0,00%	100%

52,38% oranında “İyi”, 42,86% oranında “Çok iyi” cevabını vermişlerdir.

Soru : Acil Durumlarda İl Özel İdaresinin ilgili personeline ulaşma durumunuz nedir?

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü	TOPLAM
Frekans	9	12	0	0	0	21
Yüzde	42,86%	57,14%	0,00%	0,00%	0,00%	100%

57,14% oranında “İyi”, 42,86% oranında “Çok iyi” cevabını vermişlerdir.

Soru : Genel olarak Niğde İl Özel İdaresinin Yerel Kamu Hizmetlerindeki etkinliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cevap :

Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü	TOPLAM
7	12	1	0	0	20
35,00%	60,00%	5,00%	0,00%	0,00%	100%

%60 oranında “İyi”, %35 oranında “Çok iyi” ve %5 oranında “Orta” cevabını verirken hiçbir muhtar olumsuz cevap vermemiştir.

Soruların niteliğine ve cevaplara genel itibariyle baktığımızda belediyesi kapanarak köy statüsüne dönüşen yerleşim yerlerinde Niğde İl Özel İdaresinin yerel kamu hizmetlerini etkin olarak yerine getirdiğini gerek ulaşım, gerekse altyapı alanında köylerin ihtiyaçlarını karşıladığını, muhtarların iletişim noktasında Özel idare personelleriyle ilgili sorun yaşamadıklarını göstermektedir.

Yerleşimi Toplu ve Dağınık Olan Köylerde Niğde İl Özel İdaresinin Etkinliği aşağıdaki gibidir.

Hizmet sunumu noktasında yerleşim yerlerinin yapısal özelliği hizmetin etkin sunumu için önemli bir ölçüttür. Bu çerçevede gerek altyapı gerekse ulaşım alanında bir yerleşim yerinin her noktasına eşit hizmeti sunmak profesyonel bir ekip çalışması, etkin koordinasyon ve yeterli bütçe ile mümkün olabilir. Bu kapsamda yaptığımız araştırmaya 68 toplu, 34 dağınık yerleşime sahip olmak üzere 102 köy muhtarı katılmış olup muhtarların cevapları aşağıdaki gibidir.

Soru : Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzde yürüttüğü yol çalışmalarını (Genişletme, asfalt, bakım-onarım, yama) nasıl buluyorsunuz?

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
Toplu	51,47%	33,82%	5,88%	4,41%	4,41%
Dağınık	29,41%	38,24%	17,65%	14,71%	0,00%

Yapılan araştırmada il özel idaresinin köylerde yürüttüğü yol çalışmalarına yönelik memnuniyet durumu; Toplu yerleşim yerlerinde 51,47% oranında “Çok iyi”, dağınık yerleşime sahip köylerde ise 38,24% oranında “İyi” şeklinde olmuştur.

Soru : Niğde İl Özel İdaresinin karla mücadele kapsamında köyünüzde yürüttüğü yol açma çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
Toplu	52,24%	44,78%	1,49%	0,00%	1,49%
Dağınık	41,18%	55,88%	0,00%	2,94%	0,00%

Şeklinde cevap vermiş olup tablo doğrultusunda Toplu yerleşim yerlerinde 52,24% oranında “Çok iyi”, Dağınık yerleşim yerlerinde 55,88% oranında “İyi” cevabı en yüksek cevap olarak verilmiştir.

Soru : Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki içme suyu hizmetlerini nasıl buluyorsunuz?

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
Toplu	50,00%	42,65%	4,41%	1,47%	1,47%
Dağınık	50,00%	32,35%	5,88%	8,82%	2,94%

Gerek toplu yerleşim gerekse dağınık yerleşime sahip köylerin muhtarları 50,00% oranında “Çok iyi” cevabını vermişlerdir.

Soru : Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki kanalizasyon hizmetlerini nasıl buluyorsunuz?

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
Toplu	41,18%	51,47%	4,41%	1,47%	1,47%
Dağınık	50,00%	44,12%	5,88%	0,00%	0,00%

Şeklinde cevap vermiş olup Toplu yerleşim yerlerinde 51,47% oranında “İyi”, dağınık yerleşime sahip köylerde 50,00% oranı “Çok iyi” cevabı verilmiştir.

Soru : Acil Durumlarda İl Özel İdaresinin ilgili personeline ulaşma durumunuz nedir?
Sorusuna muhtarlar;

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
Toplu	50,00%	42,65%	5,88%	0,00%	1,47%
Dağınık	41,18%	52,94%	0,00%	5,88%	0,00%

Şeklinde cevap vermiş olup, söz konusu çalışmada Toplu yerleşime sahip köylerimizin muhtarları nezdinde 50,00% oranında “Çok iyi”, dağınık yerleşime sahip köylerimizin muhtarları nezdinde ise 52,94% oranında “İyi” cevabı verilmiştir.

Soru : Genel olarak Niğde İl Özel İdaresinin Yerel Kamu Hizmetlerindeki etkinliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cevap :

	Çok İyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
Toplu	43,28%	46,27%	5,97%	1,49%	2,99%
Dağınık	32,35%	50,00%	14,71%	0,00%	2,94%

Şeklinde cevap vermiş olup genel hizmetlerin değerlendirildiği soruda Toplu yerleşim yerlerine sahip köylerimizin muhtarları 46,27% oranında, dağınık yerleşim yerlerine sahip köylerimizin muhtarı da 50,00% oranında “İyi” cevabını vermişlerdir.

Köylerin il merkezine olan mesafelerine göre değerlendirilmesi aşağıdaki gibidir.

Niğde İl Özel İdaresinin hizmet dağıtım yöntemi merkeze dayalı olup, tüm araç gereç ve personelleri il merkezinde bulunmaktadır. Bu çerçevede 7234 km² yüz ölçümüne sahip il de 0-20 km den 80-100 km arasında mesafesi olan köylere hizmetin eşit şekilde götürülmesi noktasında özverili bir çalışma ve etkin bir koordinasyon gereklidir. Söz konusu şartlarda İl Özel İdarelerinin yerel kamu hizmetlerini sunma durumlarına ilişkin araştırma aşağıdaki gibidir;

Soru : Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzde yürüttüğü yol çalışmalarını (Genişletme, asfalt, bakım-onarım, yama) nasıl buluyorsunuz?

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
0-20 km	50,00%	30,00%	10,00%	0,00%	10,00%
80-100 km	35,71%	42,86%	7,14%	7,14%	7,14%

Yapılan araştırmada İl Özel İdaresinin köylerde yürüttüğü yol çalışmalarına yönelik 0-20 km arasındaki köyler noktasında 10 muhtar, 80-100 km arasındaki köyler noktasında ise 14 muhtar ankete katılmıştır. Ankete katılan muhtarların memnuniyet durumu ise; 0-20 km arasındaki köyler kapsamında 10 köy muhtarından 5'i yani 50,00% si "Çok iyi", 80-100 km mesafede bulunan köyler kapsamında 14 köy muhtarlarından altısı yani 42,86% "İyi", 5'i "Orta" yani 35,71'i de "Çok iyi" cevabını vermişlerdir. Bu sonuçlar doğrultusunda İl Özel İdaresinin en yakın ve en uzak köylere yol yapımı noktasında etkin hizmet verebildiği görülmektedir.

Soru : Niğde İl Özel İdaresinin karla mücadele kapsamında köyünüzde yürüttüğü yol açma çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
0-20 km	40,00%	60,00%	0,00%	0,00%	0,00%
80-100 km	42,86%	50,00%	7,14%	0,00%	0,00%

Şeklinde cevap vermiş olup tablo doğrultusunda 0-20 km mesafede bulunan köylerde muhtar 60,00% oranında “İyi”, 40,00% oranında ise “Çok iyi” cevabını vermiş, Orta, Yetersiz ve Çok kötü cevabını işaretleyen olmamıştır. 80-100 km mesafe için ise muhtarların 50,00% si “İyi”, 42,86% sı “Çok iyi”, 7,14%’ü “Orta” cevabını vermişlerdir. Özellikle 2021 - 2022 yıllarında çetin geçen kış şartları göz önüne alındığında 7234 km² de etkin bir hizmetin sunulduğu, Şubat 2022 tarihinde il merkezinde 30 cm, dağlık köylerimizin bulunduğu yerlerde ise 1 metreyi (Gazetesi, 2022) bulan kar yağışına rağmen köy yollarının açık olması ve herhangi bir ulaşım sıkıntısının yaşanmaması il özel idaresinin söz konusu hizmeti etkin olarak sunduğunun göstergesidir.

Soru : Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki içme suyu hizmetlerini nasıl buluyorsunuz?

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
0-20 km	70,00%	30,00%	0,00%	0,00%	0,00%
80-100 km	35,71%	50,00%	7,14%	0,00%	7,14%

0-20 km mesafede bulunan köyler nezdinde muhtarlarımız 70,00% oranında “Çok iyi”, 80-100 km mesafede bulunan köyler nezdinde ise 50,00% oranında “İyi” 35,71% oranında da “Çok iyi” cevabını vermişlerdir. Anket cevapları analiz edildiğinde gerek en yakın mesafedeki gerekse en uzak mesafedeki köylerimizin içme suyu ile ilgili hizmetlerden genel itibariyle memnun oldukları ve sorun yaşamadıkları görülmektedir.

Soru : Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki kanalizasyon hizmetlerini nasıl buluyorsunuz?

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
0-20 km	50,00%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%
80-100 km	35,71%	50,00%	0,00%	7,14%	7,14%

Şeklinde cevap vermiş olup anket analiz edildiğinde; 0-20 km mesafedeki yerleşim yerlerinde 50,00% oranında “Çok iyi” ve “İyi” şekilde eşit işaretlemenin yapıldığı, 80-100 km mesafedeki yerleşim yerlerinde de 50,00% oranında “İyi” ve 35,71 oranında “Çok iyi” cevabının verildiği görülmüştür. Bu çerçevede Niğde İl Özel İdaresinin yine en yakın ve en uzak yerleşim yerlerine etkin olarak kanalizasyon hizmetlerini götürdüğü ve de bu hususta köylerimizde herhangi bir aksatıcı problemin yaşanmadığı görülmektedir.

Soru : Acil durumlarda Niğde İl Özel İdaresinin ilgili personeline ulaşma durumunuz nedir?

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
0-20 km	60,00%	40,00%	0,00%	0,00%	0,00%
80-100 km	35,71%	57,14%	7,14%	0,00%	0,00%

Şeklinde cevap vermiş olup, söz konusu çalışmada 0-20 km mesafe arasında bulunan köylerin temsilcisi olan muhtarların Acil Durumda ilgili personellere ulaşma durumlarının 60,00% oranında “Çok iyi” olduğu, 80-100 km mesafede bulunan köy muhtarları noktasında da “57.14” oranında “İyi” 35,71% oranında da “Çok iyi” olarak değerlendirildiği görülmüştür. Bu sonuçlar da herhangi bir olumsuzluk durumunda gerek en yakın gerekse en uzak mesafedeki köy muhtarlarının ilgili personeller ile sorunsuz olarak iletişime geçebildiklerini göstermektedir.

Soru : Genel olarak Niğde İl Özel İdaresinin Yerel Kamu Hizmetlerindeki etkinliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
0-20 km	50,00%	40,00%	10,00%	0,00%	0,00%
80-100 km	21,43%	64,29%	7,14%	0,00%	7,14%

Şeklinde cevap vermiş olup genel hizmetlerin değerlendirildiği soruda 0-20 km mesafe arasında bulunan köylerimiz temsilcisi olan muhtarlar 50,00% oranında “Çok iyi” 40,00% oranında “İyi”, 0-100 km mesafede bulunan köy muhtarları noktasında da 64,29% oranında “İyi” 21,43 oranında da “Çok iyi” cevabı verilmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda Niğde İl Özel İdaresinin merkezden yönetim sistemi uygulanmasına rağmen genel kamu hizmetlerini sunmada en yakın ve en uzak mesafedeki köylere etkin bir şekilde ulaşabildiği, köy muhtarlarının genel itibarıyla sunulan hizmetlerden memnun oldukları görülmüştür.

Muhtarların dönemleri bazında yaptıkları değerlendirmeler aşağıdaki gibidir.

Muhtarlar köy tüzel kişiliğini temsil eden, yerel demokrasinin en temel unsuru olmakla beraber halkın sorun ve taleplerini ilgili devlet kurumlarına ileten devlet ile

vatandaş arasında köprü görevi vazifesi gören kişilerdir. Muhtarlar özellikle köy halkının yerel kamu hizmetleri noktasında il özel idareleri ile sürekli iletişim halinde bulunmaktadır. Herhangi bir personel ve araç – gereç gibi halka hizmet sunabilme imkânı olmayan muhtarların başarısı da köylerde tüm bu yerel kamu hizmetlerini yerine getiren il özel idarelerinin performansı ile paralel bir seyir izlemektedir. Bu kapsamda il özel idaresiyle en fazla iletişim halinde olan muhtarların görüş ve değerlendirmeleri büyük öneme sahiptir. Anketimizin bu bölümünde muhtarları dönemleri nezdinde ayırarak görevinin ilk döneminde olanlar (Nisan 2022 tarihi itibarıyla 3 yıldır görev yapanlar) ve tecrübeli muhtarlar (8 yıl veya üzeri görev yapanlar) olmak üzere ikiye ayırdık. Buradaki amaç söz konusu görevi yeni üstlenen muhtarın il özel idaresine bakış açıları ile yıllarca il özel idaresiyle çalışmış tecrübeli muhtarların görüşlerinin değerlendirilmesidir. Bu kapsamda, anketimize ilk döneminde olan 59 köy muhtarı, iki veya daha fazla dönem görev yapan 45 köy muhtarı katılmış olup il özel idarelerinin yerel kamu hizmetlerini sunma durumlarına ilişkin araştırmanın sonuçları aşağıdaki gibidir;

Soru : Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzde yürüttüğü yol çalışmalarını (Genişletme, asfalt, bakım-onarım, yama) nasıl buluyorsunuz?

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
İlk Dönem	49,15%	30,51%	10,17%	8,47%	1,69%
İki ve üzeri dönem	40,00%	42,22%	8,89%	4,44%	4,44%

Yapılan araştırmada il özel idaresinin köylerde yürüttüğü yol çalışmalarına yönelik görevinin ilk döneminde olan muhtarın 49,15'i "Çok iyi" cevabını vermiş, tecrübeli muhtarlar da 42,22% ile ilgili soruya "İyi" 40,00% ile de "Çok iyi" cevabını

vermişlerdir. Buradan görüldüğü üzere muhtarların genel itibariyle il özel idaresinin yol çalışmalarını başarılı bulduklarını görmekteyiz.

Soru : Niğde İl Özel İdaresinin karla mücadele kapsamında köyünüzde yürüttüğü yol açma çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
İlk Dönem	47,46%	49,15%	0,00%	1,69%	1,69%
İki ve üzeri dönem	48,89%	48,89%	2,22%	0,00%	0,00%

Şeklinde cevap vermiş olmuş tablo doğrultusunda ilk döneminde olan muhtarlar karla mücadele çalışmalarına 49,15% oranında “İyi”, 47,46% oranında ise “Çok iyi” cevabını vermiş, tecrübeli muhtarlar ise 48,89% ile eşit oranda “Çok iyi” ve “İyi” cevabını vermişlerdir. Bu sonuçlar doğrultusunda gerek görevinin ilk döneminde olan gerekse tecrübeli durumdaki muhtarlar Niğde İl Özel İdaresinin karla mücadele noktasındaki çalışmalarını başarılı bulmaktadırlar.

Soru : Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki içme suyu hizmetlerini nasıl buluyorsunuz?

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
İlk Dönem	56,90%	34,48%	5,17%	1,72%	1,72%
İki ve üzeri dönem	42,22%	46,67%	0,00%	8,89%	2,22%

İlk döneminde olan muhtarlar 56,90% oranında “Çok iyi” cevabını verirken tecrübeli muhtarlar da ilgili soruya 46,67% oranında “İyi” cevabını vermişlerdir. Bu sonuçlar da bizlere Niğde İl Özel İdaresinin yaşamsal öneme sahip içme suyu çalışmalarını başarıyla yürütüldüğünü göstermektedir

Soru : Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki kanalizasyon hizmetlerini nasıl buluyorsunuz?

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
İlk Dönem	49,12%	43,86%	5,26%	1,75%	0,00%
İki üzeri dönem	37,78%	57,78%	2,22%	0,00%	2,22%

Şeklinde cevap vermiş olup anket analiz edildiğinde; ilk dönemini icra eden muhtarlar 49,12% oranında “Çok iyi” cevabını vermiş, tecrübeli muhtarlar ise 57,78% ile “İyi” cevabını vermişlerdir. Sonuçlara baktığımızda köylerin kanalizasyon çalışmaları noktasında gerek görevinin ilk döneminde olan gerekse tecrübeli olan muhtarlar Niğde İl Özel İdaresinin başarılı şekilde görevlerini ifa ettiğini göstermektedir.

Soru : Acil Durumlarda İl Özel İdaresinin ilgili personeline ulaşma durumunuz nedir?

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
İlk Dönem	55,93%	35,59%	5,08%	3,39%	0,00%
İki üzeri dönem	35,56%	62,22%	2,22%	0,00%	0,00%

Şeklinde cevap vermiş olup, söz konusu çalışmada ilk dönemini ifa eden muhtarların Acil Durumda ilgili personellere ulaşma durumlarının 55,93% oranında “Çok iyi” cevabını verdiği, tecrübeli muhtarlar noktasında ise 62.22% oranında “İyi” cevabını vermişlerdir. Bu sonuçlarda herhangi bir olumsuzluk durumunda köy muhtarlarının ilgili personeller ile sorunsuz olarak iletişime geçebildiklerini göstermektedir.

Soru : Genel olarak Niğde İl Özel İdaresinin Yerel Kamu Hizmetlerindeki etkinliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cevap :

	Çok iyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
İlk Dönem	44,07%	40,68%	11,86%	0,00%	3,39%
İki üzeri dönem	34,09%	59,09%	4,55%	0,00%	2,27%

Şeklinde cevap vermiş olup genel hizmetlerin değerlendirildiği soruda ilk dönemini icra eden muhtarlar 44,07% oranında “Çok iyi” 40,68% oranında “İyi”, tecrübeli muhtarlar noktasında da 59,09% oranında “İyi” 34,09 oranında da “Çok iyi” cevabı verilmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda Niğde İl Özel İdaresinin genel hizmetlerinden hem ilk dönemini icra eden hem de muhtarlık konusunda tecrübe sahibi olan ve Niğde İl Özel İdaresi ile uzun dönem çalışma imkânı bulan köy muhtarlarının memnun oldukları açıkça görülmektedir.

SONUÇ

Temeli muhassılık meclislerine dayanan il özel idareleri Osmanlı döneminde 1864 Vilayet Nizamnamesi ve 1913 İdare-i Umumiye-i Vilayet Kanun-i Muvakkati ile düzenlenirken cumhuriyet döneminde 1987 yılında çıkarılan 3360 sayılı kanun ve de 2005 yılında çıkarılan 5302 sayılı kanun ile günümüze kadar varlığını sürdürmüştür.

Ancak, yapısı ve işlevi sürekli tartışma konusu olan, bir yerel yönetim birimini yoksa merkezi idarenin yerel hizmetlerdeki taşeronumu şeklindeki tartışmalar sürekli gündemde kalan il özel idareleri son olarak 2012 yılında çıkarılan 6360 sayılı Büyükşehir yasası ile 30 büyükşehirde kapatılmış, böylece ülkedeki il özel idaresi sayısı 51'e düşmüştür.

Peki ya il özel idareleri yerel kamu hizmetlerini yerine getirmekte yeterli ve etkin midir? Yapısı ve çalışma sistemi ile il halkının yerel ihtiyaçlarına cevap verebilmekte midir? Yoksa yıllardır dile getirildiği gibi hantal, yetersiz ve buna bağlı olarak gereksiz bir kurum mudur? Bu bağlamdaki sorulara cevap bulmak ve bundan sonra il özel idareleri noktasında yapılacak olan araştırmalara kaynak oluşturmak için hazırlanan çalışmada il özel idarelerinin altyapı ve ulaşım alanında yerel kamu hizmetlerindeki etkinliği Niğde özelinde ele alınmış, bu çerçevede ilgili kurumun faaliyet raporları analiz edilmiş ve Niğde'deki 131 köy muhtarından 105'ine ulaşılarak memnuniyet anketi düzenlemiştir. Yapılan anket sonuçları ve il özel idaresince yayınlanan faaliyet raporları hipotezleri destekler nitelikte sonuçlar vermiştir.

Türkiye'de il özel idareleriyle ilgili birçok çalışma bulunmaktadır. Araştırma aşamasında kurumla ilgili yapılan literatür taramasında daha önce yapılan çalışmaların genel itibarıyla kurumun; yapısı, tarihi, mali durumu ve görevleri ile kurumu ilgilendiren kanunların değerlendirilmesi üzerine olduğu görülmüştür. Yapmış olduğumuz bu çalışma ise il özel idaresinin ulaşım ve altyapı alanındaki faaliyetlerinin lokal olarak değerlendirildiği ve 6360 sayılı yasa kapsamında belediyesi kapanarak köy statüsüne dönüşen yerleşim yerleri nezdinde memnuniyet düzeyinin ortaya konduğu ilk çalışmadır.

İl özel idarelerinin yerel kamu hizmetlerindeki etkinliği araştırılırken gerek KÖYDES projesi kapsamında ele alınan hizmetler olması gerekse halkın müşterek ve hayati ihtiyaçları içerisinde bulunması hasebiyle “ulaşım ve alt yapı” hizmetleri dikkate alınmıştır. Ulaşım hizmetleri altyapı hizmetlerinin içerisine girmesine rağmen gerek KÖYDES projesinde ayrı başlıklar altında ele alınması gerekse teşkilat içerisinde müdürlüklerinin farklı olması sebebiyle ayrı ayrı değerlendirilmiş, altyapı başlığı altında da içme suyu ve kanalizasyon hizmetleri kategorize edilmiş ve çalışmanın hipotezleri de bu iki kategori üzerinden değerlendirilmiştir.

H1. “İl özel idarelerinde altyapı ile yerel kamu hizmetlerinin yürütülmesi arasında pozitif ilişki vardır” bağlamındaki hipotezimize yönelik yaptığımız çalışmamızda köy muhtarlarına “Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki içme suyu hizmetlerini nasıl buluyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Ankete katılan muhtarların %48,57’si söz konusu soruya “Çok iyi” cevabını verirken %40,95’i “İyi” cevabını vererek toplam %89,52’si Niğde İl Özel İdaresinin içme suyu ile ilgili çalışmalarını başarılı bulmuşlardır. Bunun yanı sıra Niğde İl Özel İdaresinin faaliyet raporlarını incelediğimizde idarenin su ve kanal hizmetleri birimce Niğde’deki tüm köy ve bağlılarının şebekeli içme suyu tesisine sahip oldukları, il de içme suyu yetersiz yerleşim biriminin bulunmadığı ve de onarım ve arızalara 7/24 esası ile kendi personelleri tarafından bakıldığı beyan edilmiştir. Çalışmalar noktasında ele aldığımızda ise Niğde’deki tüm köy ve bağlılarında içme suyu probleminin bulunmadığı, ihtiyaç duyulan köylerde sondaj çalışması yapılarak yeterli içme suyunun sağlandığı, her köyde en az bir adet klor cihazının bulunduğu ve de köylerin nüfusuna göre ihtiyaç doğrultusunda 20 m³ ten 1100 m³ e kadar içme suyu deposunun yapılmış olduğu görülmektedir. Bütçe çerçevesinde ise KÖYDES projesi dışında il özel idaresince 2011’den 2020 yılına kadarki süreçte idarenin 96.692.604 TL yaklaşık maliyetli işi 67.802.486 TL ye yaptığı, bu kapsamda 28.890.118 TL’lik kamu kaynağında tasarruf sağlandığı görülmüştür.

Kanalizasyon faaliyetleri noktasında ise köy muhtarlarına “Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki mevcut kanalizasyon tesislerinin bakım ve onarım faaliyetlerini nasıl buluyorsunuz?” sorusu yönlendirilmiş, söz konusu soruya ankete katılan muhtarların %35,58’i “Çok iyi”, %50,96’sı “İyi” cevabını vermiş olup toplamda köy muhtarlarının %86,54’ünün kanalizasyonla ilgili çalışmalardan memnun oldukları

görülmüştür. Bunun yanı sıra il özel idaresinin 2020 yılı brifinginde su ve kanalizasyon işleri müdürlüğü tüm köy ve bağlılarının şebeke kanalizasyon tesisine sahip olduğunu, 53 köyde doğal arıtma tesisinin bulunduğunu ve arıza ve onarımlara 7/24 esaslı ile birimin ilgili personellerinin müdahale ettiği beyan edilmiştir. Rakamlar noktasında bakıldığında ise KÖYDES projesi dışında Niğde İl Özel İdaresince 2011’den 2020 yılına kadarki süreçte idarenin 33.145.989,79 TL yaklaşık maliyetli işi 22.072.586,04 TL ye yaptığı, bu kapsamda 11.073.403,75 TL lik kamu kaynağında tasarruf sağlandığı görülmüştür.

H2. “İl özel idarelerinde ulaşım ile yerel kamu hizmetlerinin yürütülmesi arasında pozitif ilişki vardır” bağlamındaki hipotezimize yönelik yaptığımız çalışmamızda köy muhtarlarına “Niğde il özel idaresinin köyünüzde yürüttüğü yol çalışmalarını (Genişletme, asfalt, bakım-onarım, yama) nasıl buluyorsunuz?” sorusu yöneltilmiş olup söz konusu soruyu 105 muhtar cevaplamıştır. Ankete katılan muhtarların %45,76’sı “Çok iyi”, %36,19’u “İyi” cevabını vererek toplamda köy muhtarlarının %81,95’i hipotezimizi destekler nitelikte il özel idaresinin ulaşım alanındaki çalışmalarda etkin olduğunu beyan etmişlerdir. Bunun yanı sıra Niğde İl Özel İdaresinin faaliyet raporlarında açıklanan rakamlar doğrultusunda 2020 yılı itibariyle il genelinde 247 km BSK (Bitümlü sıcak karışım) asfalt, 3.466 km 1.kat, 232 km ikinci kat asfalt çalışması yapıldığı ve de çalışmalar neticesinde ildeki tüm köylere ulaşımın asfalt ile sağlandığı, köy içi yollar noktasında ise toplam 2.626.843 m² kilitli parke döşendiği beyan edilmiş, halkın gerek köy dışı ulaşım gerekse köy içi ulaşımında sorun yaşamadıkları görüşmüştür. Bunun dışında faaliyet raporlarında beyan edilen bütçe kalemleri ele alındığında ise KÖYDES projesi kapsamında yapılan çalışmalar dışında 2011 – 2020 yılları arasında il özel idaresinin kendi faaliyetleri çerçevesinde toplam 546.660.666,47 TL yaklaşık maliyetli işin 170.179.531,40 TL ye yapıldığı ve bu noktada 387.667.510,44 TL lik kamu kaynağının tasarruf edildiği görülmüştür.

Tüm bu faaliyet raporlarında sayılan işler (Yol yapım, genişletme, asfalt, bakım-onarım, yama, içme suyu faaliyetleri, kanalizasyon tesislerinin bakımı ve onarımı), anket sonuçları ve bütçe rakamları göz önüne alındığında Niğde İl Özel İdaresinin 7312 km² de belediye mücavir alanları dışındaki 131 köye kısıtlı personel ile eksiksiz hizmet sunduğu ve bu hizmetleri sunarken de kamu kaynaklarını etkin ve tasarruflu bir şekilde

kullandığı görülmektedir. Buda bizlere il özel idarelerinin doğru bir yönetim ile yerel kamu hizmetlerini hem etkin hem yeterli hem de kamunun menfaatlerini gözeterek tasarruflu bir şekilde yerine getirmekte olduğunu göstererek hipotezlerimizi desteklemektedir.

Tavsiyeler;

Genel tavsiyelere geçmeden önce konuyla ilgili çalışma yapmayı düşünen araştırmacılar için şu hususu belirtmekte fayda var. Bilindiği üzere bu tür bir çalışma yapmak için eski ile yeninin kıyas edilmesi noktasında ilgili tarihteki mevcut durumun ve yapılan çalışmalar ile gelinen noktayı gösteren raporların temin edilmesi gerekir. Ancak, 2005 yılı öncesinde faaliyet gösteren Köy hizmetleri müdürlükleri ile 2005 yılından sonra birleştirilen il özel idarelerinin 2009 yılı öncesine dair sistemli bir faaliyet raporu bulunmamaktadır. İl özel idaresince sistemli faaliyet raporu 2009 yılından itibaren tutulmaya başlanmıştır. Çalışma yapmayı düşünen araştırmacıların özellikle tarih aralığı seçerken bu durumu göz önünde bulundurmalarında fayda görülmektedir. Söz konusu tarihlerin öncesinde çalışma yapacak olanlar kurumun ilgili müdürlüklerinin arşivlerinden ve de KÖYDES projesi faaliyet raporlarından istifade edebilirler.

İl özel idareleriyle ilgili yapılacak olan çalışmalar noktasında genel tavsiyelerimiz ise aşağıdaki gibidir.

Türkiye, gerek jeopolitik konumu gerekse coğrafyadan kaynaklı farklı kültür ve inanç yapısı ile birçok unsuru içinde barındıran mozaik yapıya sahip bir ülkedir. Çeşitli kültür ve inançlara mensup toplum yapısına sahip olduğu için ülkemizde özellikle yönetim sistemiyle ilgili çalışma yapılırken “Devlet akli” denen olguyu göz önünde bulundurmak gerekmektedir. Şöyle ki, ülkemizin gerek Amerika gerekse bazı Avrupa ülkeleri gibi oturmuş bir yönetim sistemi ve iktidarlar değişse bile devam eden yüz yıllık bir stratejik planı bulunmamaktadır. Siyasi parti çokluğundan da anlaşılacağı üzere ülkemizdeki siyasi partiler tamamen taban tabana ters görüşü ve yönetim sistemini benimsemektedirler. Bu durum elbette demokrasi açısından güzeldir ancak, sistem açısından bir takım sorunlara yol açmaktadır. Bu duruma konumuz gereği yerel bazda bakacak olursak burada da aynı çatışmaları görmekteyiz. Yerelde belediye

başkanlığı noktasında seçilen parti ile iktidar partisinin farklı olması bazen projelerin engellendiği bazen de ödeneğin sınırlı yapıldığı gibi söylemlere sebebiyet vermekte ve bu durum halkın mağduriyetine sebep olmaktadır. Bununla birlikte özellikle afet durumlarında merkezi idare ile yerel idare arasında koordinasyon sorunu yaşanmaktadır. Gerek kırsalda yaşayan halkın politik hesapların içinde kalarak mağdur olmaması gerekse afet ve terör olayları gibi toplumu etkileyen olaylarda herhangi bir sorunun yaşanmaması için merkezi idarenin yerelde araç gereç ve personel noktasında müdahale edebileceği bir kurumunun bulunmasında fayda görülmektedir.

Yerel demokrasi ekseninde konuyu ele aldığımızda ise;

Tarihi süreç perspektifinde il özel idareleriyle ilgili çıkarılan kanunların değerlendirmesine göz attığımızda sürekli olarak “yerelleşme, yerel demokrasi ve merkezi idarenin vesayeti” gibi terimlerin öne çıktığı ve de merkezi idarenin etkinliğinin kötü bir yönetime sebebiyet verdiği, adem-i merkeziyet sisteminin daha faydalı olduğu görüşünün empoze edildiği görülmektedir. Peki ya teorikte iyi görülen yerel demokrasi sistemi uygulamada aynı sonucu vermekte midir? Ya da merkezi vesayet altında yürütülen yönetim sistemi söylendiği gibi kötü müdür?

Bu konuya uygulama çerçevesinde bakacak olursak evet “Yerel Demokrasi” bilinçli bir şekilde tepeden tabana belirli kurallar dâhilinde uygulanırsa güzel bir sistemdir. Halk, kendi içinden yöreyi ve yörenin sorunlarını bilen, çalışkan, yetenekli ve istekli bir kişiyi oy çokluğu ile seçer ve seçilen kişi o yerin sorunlarını çözerek halkın yaşam standartlarını artıracak çalışmaları yürütür. Bu konuda muvaffak olamayan kişiler de yine halk tarafından yeniden seçilmemek suretiyle cezalandırılır. Peki ya uygulamada her yerde bu böyle midir? Bilindiği üzere özellikle küçük ilçe ve beldelerde Belediye Başkanlığı adaylığı için herhangi bir mezuniyet, tecrübe ve liyakat durumu aranmamaktadır. Partiler tarafından adaylar halkın karşına çıkarılır ve seçime gidilir. Bu tür kırsal bölgelerdeki yerel seçimlerde halkın bir kısmı partizan yaklaşımla, bir kısmı yakınlık derecesine göre bir kısmı da menfaat doğrultusunda oy kullanırken seçmenin çok az kısmının liyakate ve projelere bakarak oy kullandığı bilinmektedir. Seçilen Belediye Başkanlarınca da yine belediyelere partili veya akraba düzeyinde liyakatsiz personeller alınarak istihdam edilmektedir. Özellikle konuyla ilgili eğitimi olmayan (Kamu Yönetimi, Yerel Yönetimler, Maliye, Mühendislik...vb) liyakatsiz kişilerin

seçildiği ve aynı şekilde liyakatsiz personellerin istihdam edildiği küçük ilçe ve beldelerde hayati hatalar göze çarpmakta olup kamunun kaynakları bilinçsizce harcanmaktadır. Bu durum ülke çapında ele alındığında önemli bir mali kayba tekabül etmektedir. Bu ve benzeri durumların önüne geçilmesi için köklü ve cesur adımların atılması gerekmektedir. Şöyle ki;

6360 sayılı yasa ile Büyükşehirlerde kapatılan il özel idareleri yapılacak yeni bir düzenlemeyle ya tekrar açılmalı ya da valiliklere bağlı olarak kurulan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları aktif hale getirilerek tekrar köy statüsüne dönüşecek olan yerleşim yerlerinde etkin hizmet sunar hale gelmelidir.

Tüm belde belediyeleri kapatılarak ilçeye bağlı köy statüsüne getirilmeli, ilçe özel idareleri Kaymakamların amirliğinde araç, personel ve bütçe doğrultusunda güçlendirilmelidir.

İl özel idarelerinin sorunları arasında diğer kamu kurumları ile yaşanan koordinasyon problemi dile getirilmektedir. İl özel idaresi genel sekreteri ile diğer kamu kurumlarının il müdürleri hiyerarşik olarak aynı seviyededir. Dolayısıyla gerek acil afet durumlarında gerekse idarenin görev alanları içerisindeki diğer faaliyetlerin yürütülmesinde yetki çatışması ve koordinasyon sorunu yaşanmaktadır. Bu sorunun giderilmesi ve etkin koordinasyonun sağlanması için vali adına sevk ve idareden sorumlu olan il özel idaresi genel sekreterliği makamının Kaymakam düzeyinde bir mülki idare amirince yürütülmesi gerekmektedir.

İl özel idareleri ile 1. ve 2. sınıf ilçelerde bulunan ilçe özel idarelerinde birim müdürleri ve çalışanlar alanında uzman personellerden oluşmalıdır.

İl özel idareleri ile diğer kurumların işbirliğinde; tarımsal üretimin artması, çiftçilerin refah seviyelerinin yükselmesi, köydeki yaşam standartlarının gelişmesi, eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması ve dış göçün önlenmesi gibi sosyal ve ekonomik çıktıları olan projeler geliştirilmeli ve hayata geçirilmelidir.

İl özel idarelerinin yerel kamu hizmetlerinin yerine getirilmesi noktasında Vali ve Kaymakamların etkinliği artırılmalı, kamu yönetimi, yerel yönetimler ve iktisat alanında eğitim almış bu kişiler elinde hem etkin hem de tasarruflu hizmet sunan il özel idareleri

buldukları bölgedeki belediyelere örnek teşkil ederek onları tetikleyici güce sahip olmalıdırlar.

İl özel idarelerinin en önemli sorunlarından biri de tanıtım eksikliğidir. Bağlı olduğu ilin önemli bir bölümüne hizmet götüren il özel idareleri maalesef belediyeler kadar reklam ve tanıtım yapamamaktadırlar. Bu sebeple de halkın önemli bir kısmı nezdinde varlıkları bilinmemektedir. Özellikle köylerde yaşayan vatandaşlarımız noktasında çöplerinin alınmasından içme suyu ve kanalizasyon şebekelerinin yapım ve onarımına, köy içi ve köy dışı yollardan okul ve sağlık ocaklarının inşasına kadar birçok alanda kendilerine il özel idareleri hizmet sunmaktadır. Bu noktada halkın hizmeti sunanı ve talep merciinin neresi olduğunu bilmeleri büyük önem arz etmektedir.

Son olarak görev ve sorumluluk alanları noktasında merkezi idare ile il özel idareleri arasında kesin bir ayırım yapılmalı, il özel idarelerinin görev ve sorumlulukları net olarak belirlenmeli, belirlenen görev ve sorumluluk çerçevesinde mali güce kavuşturulmalıdırlar.

İl özel idareleri, valilerin koordinasyonunda halkın seçtiği meclis üyelerinin kararları doğrultusunda yönetilen, herhangi bir siyasi kaygı içerisinde bulunmadan köylerin en ücra köşesindeki haneye dahi eşit hizmet götürebilen, özellikle çalışma prensibi olarak toprak altı altyapı işlemleri yapılmadan yol yapımına, yol çalışması olmayan yerde park bahçe gibi üstyapı çalışmalarına girmeyen, tüm çalışmalarını kamu disiplini içerisinde belirli düzen ve program dâhilinde gerçekleştiren, böylece hem kamu kaynaklarını etkin kullanan hem de tüm sorumluluk bölgesine eşit hizmet sunabilen bir kurumdur.

Çalışma göstermektedir ki; İl özel idareleri iyi yönetildiğinde etkin ve eşit hizmet sunabilen ve çalışmalarlarıyla sorumluluk bölgesindeki halkın çoğunluğunu memnun edebilen bir yapıya sahiptir. Söz konusu kurumun zayıf yönlerinin güçlendirilmesi, güçlü yönlerinin ise korunarak geliştirilmesi ile halka daha etkin bir şekilde hizmet sunmaya devam edebilecek bir niteliğe sahip olduğu görülmektedir.

KAYNAKÇA

- Çadırcı, M. (1997). *Tanzimat Döneminde Anadolu Kantleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Çapar, S., Demir, R., & Aygöl, Ş. (2018). *KÖYDES Projesinde Mülki İdare Amirleri*. Ankara: Türk İdari Araştırmalar Vakfı.
- Eryılmaz, B. (1999). *Kamu Yönetimi*. İstanbul: Erkam Matbaacılık.
- Eryılmaz, B. (2010). *Kamu Yönetimi (Düşünceler, Fonksiyonlar, Yapılar)*. Ankara: Okutman Yayıncılık.
- Gazetesi, S. (2022, Şubat 10). *Sabah*. 05 2022 tarihinde Sabah: <https://www.sabah.com.tr/nigde/2022/02/10/nigdede-kar-yagisi-hayati-olumsuz-etkiliyor-adresinden-alindi>
- Harita, U. (tarih yok). *Uydu Harita*. 2022 tarihinde Uydu harita: <https://www.uyduharita.org/nigde-haritasi-resimleri/nigde-harita-1/> adresinden alındı
- İri, R., İnal, M. E., & Türkmen, H. H. (2010). *Geçti Bor'un Pazarı, Sür Eşeği Niğde'ye*. Ankara: Detay.
- Kaynar, R. (2010). *Mustafa Reşit Paşa ve Tanzimat*. Ankara: TTK.
- KÖYDES. (tarih yok). *KÖYDES*. 05 10, 2022 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı: <https://koydes.csb.gov.tr/> adresinden alındı
- Nadaroğlu, H. (1989). *Mahalli İdareler*. İstanbul: BETA.
- NİGEP. (2016). *Niğde İl Gelişme Planı*. Niğde: T.C.Niğde Valiliği.
- Niğde Belediyesi. (2021, Ocak 8). *Niğdenin tarihi*. Mayıs 31, 2022 tarihinde Niğde Belediyesi: <https://nigde.bel.tr/nigdenin-tarihi> adresinden alındı
- Niğde İl Özel idaresi. (2020). *Faaliyet Raporu*. Niğde: Niğde İl Özel İdaresi.
- Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi. (2020, Ağustos 17). *Niğde'nin kısa tarihi*. Mayıs 29, 2022 tarihinde Niğde Ömerhalisdemir Üniversitesi: <https://www.ohu.edu.tr/nigdeyoresitarihi/sayfa/nigdenin-kisa-tarihi> adresinden alındı
- Nüfusu. (tarih yok). *Niğde Nüfusu*. Mayıs 20, 2022 tarihinde Nüfusu: <https://www.nufusu.com/il/nigde-nufusu> adresinden alındı

- Özel, M. (2005). Kentsel Gelişme ve Kentleşme Sürecinde Niğde. *Selçuk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 125.
- Özgül, İ., & Kartal, N. (2019). *Osmanlıda Yerel Yönetimlerin Gelişimi ve Yerel Yönetim Metinleri*. İstanbul: Hiper Yayın.
- Öztürk, A. (2001). *Ticaret ve Turizm Öğretimi Okulları için Mahalli İdareler*. Ankara: Devlet Kitapları.
- Parlak, D., & Sobacı, Z. (2005). *Kural ve Uygulamada Kamu Yönetimi Ulusal ve Global Perspektifler*. İstanbul: Alfa Aktüel.
- Saylam, C. (1991). *İl Özel İdareleri*. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tortop, N. (1986). *Mahalli İdareler*. Ankara: TODAİ.
- Tortop, N. (2006). *Mahalli İdareler*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Tuncer, B., & Balcı, M. (2020). 6360 sayılı büyükşehir yasasının Türkiye'nin kırsal yerleşim düzenine mevcut ve. *Türkiye Coğrafya Dergisi - 74*, 75-85.
- Tuncer, S. (2016). II.Meşrutiyet Döneminde Bir İdari Reform:1913 İdare-i Umumiye-i Vilayat Kanun-ı Muvakkatı. F. Gedikli içinde, *II.Türk Hukuk Tarihi Kongresi Bilgileri Cilt:1* (s. 574-599). İstanbul: Oniki Levha.
- Valiliği, N. (tarih yok). *Tarihçe*. Mayıs 20, 2022 tarihinde Niğde Valiliği: <http://www.nigde.gov.tr/tarihce1> adresinden alındı

EK 4: SORULAR

<p>Yaşınız :</p> <p>Cinsiyetiniz : ☐Erkek ☐Kadın</p> <p>Mesleğiniz :</p> <p>Kaç yıldır köyde yaşıyorsunuz :</p> <p>Kaç yıldır muhtarlık yapıyorsunuz:</p>	<p>Eğitim Durumu:</p> <p>☐ İlkokul</p> <p>☐ Ortaokul</p> <p>☐ Lise</p> <p>☐ Önlisans</p> <p>☐ Lisans</p> <p>☐ Lisansüstü</p>
<p>Köyün bağlı olduğu merkez</p>	<p>☐ İl Merkezi ☐ İlçe</p>
<p>Köyün bağlı olduğu merkeze uzaklığı (km)</p>	<p>☐ 0-20 ☐ 20-40 ☐ 40-60 ☐ 60-80</p> <p>☐ 80-100</p>
<p>Köyün il merkezine mesafesi (km)</p>	<p>☐ 0-20 ☐ 20-40 ☐ 40-60 ☐ 60-80</p> <p>☐ 80-100</p>
<p>Köyün yerleşim şekli</p>	<p>☐ Toplu ☐ Dağınık</p>
<p>Köyün türü nedir?</p>	<p>☐ Tarım köyü</p> <p>☐ Orman köyü</p> <p>☐ Tatilci köyü</p> <p>☐ Gurbetçi köyü</p> <p>☐ Turizm köyü</p>
<p>Köyünüz 6360 sayılı kanun ile 2012 yılında Belediye statüsünden düşen köy kapsamında mıdır?</p> <p>☐ Evet ☐ Hayır</p>	

Niğde İl Özel İdaresi'nin...	Çok İyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
1) Köyünüzde yürüttüğü yol çalışmalarını (Genişletme, asfalt, bakım-onarım, yama) nasıl buluyorsunuz?	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2) Ulaşım hizmetleri alanındaki araç ve ekipmanlarını nasıl buluyorsunuz?					
3) Ulaşım hizmetleri ile ilgili sahada görev yapan personellerinin uzmanlık düzeylerini nasıl değerlendiriyorsunuz?					
4) Ulaşım hizmetleri ile ilgili sahada görev yapan personellerini alanında yeterli buluyor musunuz?					
5) Niğde İl Özel İdaresinin Köyünüz yollarında ihtiyaç duyulan trafik işaret levhalarının temin edilmesi hususunda memnuniyete düzeyiniz nedir?					
6) Niğde İl Özel İdaresinin Köyünüzdeki yollara gerekli levhaların montajı ile ilgili iş ve işlemlerini yerine getirme yeterliliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?					
7) Yollarda gerekli olan “büzlerin” temini ile yollara döşenmesi işlemlerini nasıl buluyorsunuz?					
8) Yollarda gerekli olan “menfezlerin” temini ile yollara döşenmesi işlemlerini nasıl buluyorsunuz?					
9) Yollarda gerekli olan “köprü” ile ilgili çalışmaları nasıl değerlendiriyorsunuz?					
10) Niğde İl Özel İdaresinin karla mücadele kapsamında köyünüzde yol açma çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?					

11) Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki içme suyu hizmetlerini nasıl buluyorsunuz?					
12) Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki kanalizasyon hizmetlerini nasıl buluyorsunuz?					
13) Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki içme suyunun kimyasal ve bakteriyolojik analizleri çalışmalarını nasıl buluyorsunuz?					
14) Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki içme suyunun su depolarındaki klor çalışmalarını nasıl buluyorsunuz?					
15) Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki mevcut içme suyu tesislerinin bakım ve onarım faaliyetlerini nasıl buluyorsunuz?					
16) Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzdeki mevcut kanalizasyon tesislerinin bakım ve onarım faaliyetlerini nasıl buluyorsunuz?					
17) Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzde sağlıklı ve yeterli içme suyu temin etmek maksadıyla sondaj kuyusu açtırma faaliyetlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?					
18) Niğde İl Özel İdaresinin köyünüzde sağlıklı ve yeterli içme suyu temin etmek maksadıyla Enerji Nakil Hattı veya motopomp montajı yapmak ve yaptırmak gibi faaliyetlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?					
19) Niğde İl Özel İdaresinin alt yapı ile ilgili sahada görev alan personellerini yeterli buluyor musunuz?					
20) Niğde İl Özel İdaresinin alt yapı ile ilgili sahada kullanılan araç ve ekipmanlarını yeterli buluyor musunuz?					
21) Acil durumlarda İl Özel İdaresinin ilgili personellerine ulaşma durumunuz nedir?					

22) Niğde İl Özel İdaresinin ulaşım ile ilgili ihbar anında müdahale süresini ile ilgili memnuniyet düzeyiniz nedir? (Yol kapanması vb.)					
23) Niğde İl Özel İdaresinin altyapı ile ilgili ihbar anında müdahale süresini ile ilgili memnuniyet düzeyiniz nedir? (Su hattı şebekesinin patlaması vb.)					
24) Genel olarak Niğde İl Özel İdaresinin Yerel Kamu Hizmetlerindeki etkinliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?					